The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi"
Business Office: 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada
Telephones: 921-7121; 368-3239
Editor-in-Chief: ALFRĒDS VINČELS
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Chicago: Editor — D. Vallena, 648 South 23rd Ave., Bellwood, Ill., 60104, U. S. A.
SATURDAY, MAY 28, 1966

LATVIJA AMERIKĀ

43. N-RS. SESTDIENA, 1966. G. 28. MAIJS 16. GADS

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi."
ATB. REDAKTORS: ALFRĒDS VINČELS
Redakcija un kantoris: 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada
Tālruņi: 368-3239 (redakcijai) un 921-7121 (kantorim)
Redaktora tālrunis vakaros — 531-4533
Ņujorkas redakcijas vadītājs V. IRBE
4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Tālrunis 994-7917
Čikagas redakcijas vadītāja D. VALLENA
648 South 23rd Ave., Bellwood, Ill., 60104, U.S.A.
tālrunis 544-4278

Seminārs par komūnismu

VĀCIJAS DV INFORMĀCIJAS DARBINIEKU SANĀKSME KAIZERSLAUTERNĀ

Sadarbībā ar vācu armijas IV kaŗa apgabala nodaļu „Psīcholoģiskais kaŗš" Maincā, Rietumvācijas DV valdes informācijas nozare 14. un 15. maijā uz Kaizerslauternu bija aicinājusi Vācijas nodaļu informācijas darbiniekus un citus interesentus. Divu dienu ilgās pārrunās, — gan kopīgi ar vācu armijas lietpratējiem, gan internā latviešu sanāksmē, — informācijas nozaŗu darbinieki iepazinās ar komūnistu mēģinājumiem iefiltrēties Rietumvācijas sabiedrībā, kā arī apspriedās par līdz šim veikto darbu DV nodaļās un tālākiem uzdevumiem.

Semināru, kas bija pulcinājis ap 40 klausītāju, atklāja pretkomūnistiskā laikraksta „Stimme der Freiheit" atb. redaktors F. Fričs, bet galveno referātu par tematu „Ienaidnieks a t r o d a s starp mums" lasīja vācu armijas majors Heglins, ievadam raksturojot pašreizējo pasaules politisko stāvokli un norādot, ka akūtas briesmas, pateicoties atomāram draudam, pašreiz nav konstatējamas, bet nav mainījušies internacionālā komūnisma mērķi agri vai vēlu pasauli pakļaut savam režīmam. Kādi ir komūnisma nolūki, to skaidri pateikuši boļševiku ideologi jau 1930. gadā, norādīdami uz bezkompromisa cīņu, līdz kapitālistiskā iekārta visā pasaulē būs sagrauta. Šo mērķi, kā uzsvēra referents, nav no acīm izlaidis neviens komūnisma vadonis, šīsdienas Kremļa kollektīvo valdību ieskaitot. Mainījusies tikai taktika, kā šo mērķi sasniegt. Tā kļuvusi daudz rafinētāka un daudzveidīgāka, tādēļ arī grūti pirmā acu uzmetienā to atklāt. Modernā sabiedrības struktūra ar augstvērtīgu techniku ikdienas vajadzību kārtošanā rada daudzas vājas vietas komūnistu aģentu iefiltrēšanās mēģinājumiem. Runātājs kā piemērus minēja enerģijas piegādes tīklu, satiksmes mezglus u. c., kur pietiek viens pogas spiediens, lai milzīgas pilsētas paliktu bez elektriskās stāvas piegādes, reizē ar to radot neparedzamu un nekontrolējamu chaosu. Komūnistu aģenti mērķu labā izmanto gan jaunatnes kriminālitāti un saimnieciskās krizes, gan arī streikus un neapgūto zemju izteikto nacionālismu. Majors Heglins norādīja, ka komūnisti ik brīdi kapitālistisko sistēmu nopeļ par sabrukušu un vāju, savu komūnistisko iekārtu izceļot kā dinamisku un vitālu.

Runātājs arī izskaidroja, kādiem paņēmieniem komūnisti brīvā pasaulē iepludina savus rokaspuišus. Tie šķērso robežas oficiāli kā bēgļi, kas meklē politisko patvērumu. Rietumvācijā tos sevišķi daudz iefiltrē ar ārzemju strādniekiem, kuŗu Vācijā pašreiz ir krietni pāri miljonam. No šīs grupas komūnistu iespaidam visvairāk pakļāvušies itālieši un spāņi. Tiek uzturētas īpašas skolas, kuŗās šie „ārzemju strādnieki" gūst speciālapmācību. Referents norādīja arī uz speciāliem radioraidījumiem, kuŗu saturs domāts brīvās pasaules un sevišķi Rietumvācijas klausītājiem. Tāpat milzīga ir propagandas materiālu straume, kas ik mēnesi plūst pāri robežām uz Rietumvāciju.

Majors Heglins referāta nobeigumā norādīja uz veidiem, kā šādā psīcholoģiskā „kaŗā" jāizturas cilvēkiem, kas dzīvo brīvajā pasaulē un vēlas savu brīvību arī paturēt. Psīcholoģiskā kaŗā nevar gaidīt, lai visas problēmas nokārto valsts, bet neredzamajam ienaidniekam jāstājas pretim ikvienam apzinīgam pilsonim.

Pēc majora Heglina referāta risinājās spraigas diskusijas. No klausītāju puses norādīja, ka vācu valdība ne vienmēr konsekventi ietur brīvības aizstāvēšanas līniju. Tā, piemēram, ļoti maz no valdības puses dzirdēti argu-

(Nobeigums 5. lpp.)

„Nāciet, iesim kopsoli!"

NECERĒTI KUPLS APMEKLĒTĀJU SKAITS DV OTAVAS NODAĻAS DARBĪBAS SVINĪGAJĀ ATKLĀŠANĀ

Vietējās DV nodaļas darbības atklāšanas svinības Ukraiņu zālē Otavā 21. maijā bija pulcinājušas vairāk nekā 200 apmeklētāju, par ko patīkami pārsteigti izrādījās rīkotāji, jo Kanadas galvaspilsētas latviešu skaitu vispār vērtē uz apm. 400. Viesu pulkā kādu piecdesmitu veidoja gan atbraucēji no Hamiltonas, Montrealas un Toronto, viņu vidū arī mūsu redakcijas pārstāvji A. Vinčels, S. Ancāne un J. Umbris, bet arī pašu otaviešu skaits bija tik kupls, kāds ilgus gadus, ja vispār, vairs nav piedzīvots. Šis fakts jaunajai DV nodaļai ļauj ar paļāvību raudzīties nākotnē, un, liekas, ka ledus nu patiešām lauzts un Otavas tautieši atkal būs atraduši ceļu uz kopīgu darbu latviešu tautas un valsts interesēs.

Voldemāram Zivtiņam uz klavierēm atskaņojot Kanadas himnu, sarīkojuma ievadījumā zālē ienesa karogus: priekšgalā soļoja otavietis V. Krūmiņš ar Kanadas karogu, aiz viņa DV Toronto, Hamiltonas un Montrealas nodaļu priekšsēži ar savu saimju Latvijas karogiem. Aktrise Inta Purva no Toronto ieskaņai noskandēja V. Krāslavieša „Dziesmu par vanaga piedzimšanu". Svētbrīdi vadīja vietējās latviešu ev.-lut. draudzes mācītājs E. Lange, pakavējoties pie pravieša vārdiem „Manas domas nav jūsu domas, un mani ceļi nav jūsu ceļi", kas tik labi attiecināmi arī uz latviešu tautas likteni, jo ne zemnieks, ne kaŗavīrs Latvijas patstāvības laikā nespēja iedomāties, ka reiz nāksies dienas svešumā vadīt. Lai tādēļ mācāmies pazemību Visvarenā priekšā. Svētbrīža nobeigumā māc. E. Lange izlūdzās Dieva svētību jaunajai DV nodaļai, lai tās darbs kalpotu vietējās sabiedrības, latviešu tautas un tēvzemes interesēm.

Svinīgs bija brīdis, kad Kanadas DV valdes ārējās informācijas nozares vadītājs O. Ieviņš, klātesošajiem pieceļoties, stājās pie runātāju galda, pārklāta ar tautisku galdautu un rotāta ar tulpēm un sarkanbaltsarkanām svecēm, lai nolasītu Daugavas Vanagu solījumu, V. Zivtiņam klusināti intonējot melodiju „Svēts mantojums šī zeme mūsu". Šis brīdis daža laba klātesošā apziņā iegulsies uz ilgu laiku, liekot pārdomāt un pievienoties darbam, kuŗu veic DV organizācija.

DV Otavas nodaļas pr-dis K. Bērziņš pateicās Kanadas 17. DV saimes vārdā tālajiem viesiem un pārējiem sarīkojuma apmeklētājiem. „Mēs dzirdējām DV solījumu un kopīgi izlūdzāmies Dieva svētību mūsu dar-

(Nobeigums 4. lpp.)

Novēlam mūsu lasītājiem un līdzstrādniekiem jaukus

VASARSVĒTKUS!

PĒC VASARSVĒTKIEM ZIEDĒS ARĪ MĀRGRIETIŅAS

Foto: J. Līgers

Kongresmenis Dervinskis par politiku Vietnamā

EKSKLŪZĪVA INTERVIJA „LATVIJAI AMERIKĀ," SNIEGTA Dr. L. STREIPAM

Līdzīgi daudziem maniem kolēgām, es kritizēju ASV valdības politiku Vietnamā tāpēc, ka mēs nevaram saprast, kāda šī politika īsti ir. Visā Vietnamas situācijā ir tik daudz pretrunību, ka tām vien varētu veltīt visu šo interviju.

Komūnisti pašlaik Vietnamā pārvalda ap 50 procentu teritorijas un ap 20 procentu iedzīvotāju. Agresori, kā jau tas katram labi zināms, ir Vietnamas ziemeļu kaimiņi, kuŗus savukārt financē Pad. savienība. Un ne vien financē, bet arī atbalsta ar kaŗa materiāliem. Taču ASV ārlietu ministrija stūrgalvīgi apgalvo, ka Pekinga ir spēks aiz Ziemeļvietnamas sarkanajiem, bet tas tāpēc, ka ASV valdības oficiālā politika ir — krāsot Pekingu melnu, bet Maskavu baltu. Tas seko valdības centieniem dalīt komūnistus labajos un sliktajos.

ASV iejaucās Vietnamas situācijā 1950. gadā, bet tikai ar ārējās palīdzības programmu. Vēl 1960. gadā Savienotajām valstīm tur bija tikai 700 militāru novērotāju. Pašreizējie plāni paredz, ka 1966. gada beigās Vietnamā būs 400.000 ASV bruņoto spēku dalībnieku. Bet pa šo laiku radušies savādi faktori kā miera ofensīvā, kas neizdevās, tā arī pašā kaŗa vešanā. Un ASV prezidents savukārt radījis pilnīgu sajukumu, svaidoties no agresīvām militārām akcijām līdz miera sarunu sākšanai ar pavisam neoficiāliem pretiniekiem.

Tai pašā laikā jāsaprot, ka — atkal — Pad. savienība bija tā, kas sabotēja iespējamās miera sarunas pag. gada beigās. Tā viegli paralizē arī Apvienoto nāciju rīcību Vietnamas konfliktā. Sarkanie ķīnieši savukārt domā, ka Savienotās valstis ir vājas, uzskatot pretkaŗa kritiku un skaļās demonstrācijas par ASV pilsoņu patieso domu izpausmi. Tāpēc Pekinga ir pret pamieru.

Militārā taktika ir neticami savāda. Mūsu ienaidniekus apgādā galvenokārt pa jūru, bet mūsu milzīgais flotes spēks stāv neliekts. Vēl nesen aviācijai bija pavēle saudzēt kaŗa rūpniecību un spēkstacijas Ziemeļvietnamā, tāpat sakaru līnijas. Mūsu plašākie uzbrukumi notiek uz zemes, bet mūsu kaŗaspēks ir mazāk piemērots džungļu partizānu kaŗam nekā flote vai aviācija. Bet militārā taktika ir pakārtota politiskiem apsvērumiem.

Es zinu, ka Vietnamā mūsu armijas rindās cīnās arī latvieši. Es vēlu drīzu brīvību Latvijai un tās nomocītajai tautai. Tie latvieši, kas ar ieročiem rokās cīnās pret komūnismu Āzijā, cīnās arī pret varu, kas apspiež viņu dzimteni.

"No king ever wielded a scepter more powerful than a 5-cent pencil in the hands of an American citizen when he sits down to write his Representative."

Ed Derwinski
Ed Derwinski

Māc. Rūdolfs Ekšteins

Kristietis sēkulārā pasaulē

VASARSVĒTKU PĀRDOMĀM

Sēkulārās pasaules valodā runājot, mēs dzīvojam jaunā laikmetā. Šis jaunais laikmets sākās, kad cilvēks iemācījās saskaldīt atomu. Kurp šis posms cilvēku novedīs, vēl neiespējami pateikt. Tā var aizvest cilvēci pie pašiznīcināšanas, bet tā var arī šo pasauli pārvērst no Pazaudētās paradīzes Atgūtā paradīzē, ja lietojam Džona Miltona apzīmējumus. Viss atkarīgs ne no saskaldītā atoma, bet no atoma skaldītāja.

Zinātnieki stāsta, ka mēs dzīvojam starp divām eksplozijām. Viena no tām ir jau pieminētā saskaldītā atoma eksplozija, kas, sakoncentrēta atombumbās un ūdeņražbumbās, spēj noslaucīt visu dzīvību no zemes virsas. Pirmās atombumbas, kuŗas nometa uz japāņu pilsētām Hirošimu un Nagasaki, esot rotaļbumbas salīdzinājumā ar tām, kādas pašlaik atrodas krājumā. Viens cilvēka pirksta piespiediens attiecīgai pogai — un nepilnas pusstundas laikā visas dzīvās būtnes būs mitējušās elpot.

Otra draudīga eksplozija esot pārmērīgi ātrā cilvēces vairošanās. Lai šīs briesmas kaut cik apjaustu, jāpadomā tikai par Indiju, kur katrā sekundē dzimstot 18 bērnu. Paņemot papīra lapu ar zīmuli un sākot reizināt, galgalva sāk reibt: vienā sekundē 18, vienā minūtē 1080, vienā stundā 64.800, vienā dienā 1.549.200, vienā gadā... Lai Dievs ir žēlīgs cilvēcei! Saprotams, mirst arī. Ja trešā daļa nomirst, vēl atliek viens miljons dienā vai 365 miljoni gadā. Ja Indijas iedzīvotāju vairošanās temps arī turpmāk paliek līdzšinējais, tad drīz vien Indijā neviens gulētājs nevarēs izstiepties! Tagad visas kristīgās baznīcas pasaulē organizējas sniegt Indijai palīdzību bada briesmu novēršanai, bet kad šī organizētā palīdzība būs aizsniegusi Indiju, briesmas un vajadzības būs vēl lielākas.

Bez šīm divām eksplozijām ir vēl citi plūsi un minusi. Mūsu zemes lode kļūstot aizvien mazāka, kamēr universs aug lielāks. Zeme jau esot kļuvusi tik maza, ka par to, kas vakar notika Alabamas Montgomerijā vai Vietnamas Saigonā, šodien jau runā tirgus laukumos Afrikā un tējnīcās Japānā. Tai pašā laikā universs aug lielāks un lielāks. Astronomi aplēsuši, ka mūsu zemei tuvāko zvaigzni — Alfa Centauri, kas nepieder pie mūsu saules sistēmas, var aizsniegt 48 milj. gados, ja satiksmes līdzeklis kustētos tikai vienu jūdzi minūtē, nekur pa ceļam nepiestājot, nemainot lidotājus, neuzpildot bezīnu, neiegriežoties izplatījuma restorānos uzkost „hotdogus" un iedzert tasi kafijas!

Zinātne jautā, kas tādā universā ir cilvēks? un atbild: tikai puteklītis. Un šis „puteklītis" domā, ka Dievs, universa radītājs un uzturētājs, esot viņā, šajā puteklītī, ieinteresēts. Tukša doma, saka sēkulārais cilvēks.

Otrkārt, reliģiskās pasaules valodā runājot, mēs arī dzīvojam jaunā laikmetā. Vecās reliģijas, kā hinduisms, budisms un muhamedānisms mostas no gadsimtiem ilgā miega un sāk konkurēt ar kristiānismu. Piemēram, muhamedāņi pag. gadā bija pulcējušies savā gadskārtējā kongresā Kairo, Ēģiptē, un citā vidū nolēmuši izsūtīt visā pasaulē 2000 misionāru, sevišķi Afrikā un Āzijā. Šādu lēmumu kristīgā baznīca nekad nav varējusi pieņemt.

Burmā visiem kristiešu misionāriem, kas tur ieradušies pēc 1948. gada, bez izņēmuma jāatstāj zeme vēl šai gadā. Ir vērts zināt, ka Apvienoto nāciju ģenerālsekretārs Utants ir 100% budists.

Pad. savienība dara visu iespējamo, lai līdz 1980. gadam izmēstu no padomijas zemēm un tautām visas reliģijas atliekas. Tad būšot izmirusi visa vecā garīdzniecība, bet jaunā audze reliģijas murgus vairs nepazīšot.

Amerikā modernā teoloģija ir „bēŗu teoloģija", kas mēģina aprakt vācu filozofa Frīdricha Nīcses izsludināto mirušo Dievu. Franči esot kristīto pagānu tauta, jo tikai 2% no visiem kristītajiem ir ieinteresēti savas baznīcas balstīšanā.

Rietumi vairs nav kristīgie Rietumi un Austrumi vairs nav misijas lauks. Konstantīna Lielā sāktā kristīgā ēra beidzas. Mēs jau dzīvojam pēc kristīgās ēras vēstures periodā.

Kristietība nonākusi tur, kur tā bija sava sākuma laikā: visapkārt nedraudzīgi elementi, pat naidīgi. Romas imperātoru vietu tagad ieņem Kremļa dižvīri, vajājot kristiešus. Cilvēks uzielas ir vai nu vienaldzīgs, vai naidīgi noskaņots pret baznīcu. Zēnus un meitenes, kas sešu dienu brīvo laiku pavada pie televīzijas aparātiem un uzsūc tajos rādīto „gudrību", viena stunda septītajā dienā kāda dievnama svētdienas skolā vairs neparskolos. Jaunā audze, kas lielpilsētās pusnakts stundās sastopama vēl ielu stūŗos, neona gaismekļu apspīdēta, nav ne ar kādiem solījumiem ievilināma dievnamos pat speciāli sarīkotās jaunatnes sanāksmēs. Organizētā strādniecība visumā ir noskaņota pret organizēto reliģiju. Profesoru cildinātā akadēmiskā brīvība universitātēs noved garīgi un morāli tuksšos studentus pie agnosticisma, ateisma vai komūnisma.

Šodien ir tāds laiks, ka mums, kristiešiem, jābūt pārliecinātiem par to, kas mēs esam, kam mēs piederam. Laiks pietuvojies mūsu durvīm un liek mums izšķirties būt vai nu „septiņu dienu kristiešiem", vai palikt „septītās dienas vienas stundas" kristiešiem, tas ir — vai nu īstiem kristiešiem Jaunās derības izpratnē, vai svētdienās vienas stundas kristiešiem, kad atrodamies savos dievnamos. Kad baznīcā cilvēks varēja būt viens, bet ārpus baznīcas cits — šis laiks ir aizgājis uz neatgriešanos.

Ir atkal Vasarsvētki. Kā sastāv ar mūsu ticību Dievam un Jēzum Kristum? Kristiānisms saka, ka mazais „puteklītis", cilvēks, ir spējīgs kļūt par Dieva bērnu. Šāda iespēja cilvēkam ir tādēļ, ka tieši šajā pasaulē — par citām mēs nekā vēl nezinām — ir bijusi Ziemsvētki, Lieldienas, Vasarsvētki, tas ir, šajā pasaulē piedzima Jēzus Kristus, kuŗā iemājoja visa dievības pilnība redzamā veidā (Kol. 2. 9.), kuŗu Dievs uzmodināja no mironiem (Ap. d. gr. 2. 32) un kas teica saviem mācekļiem: „Jūs dabūsit spēku, kad Svētais Gars būs nācis pār jums, un būsit mani liecinieki Jeruzalemē, Jūdejā, Samārijā un līdz pašam pasaules galam." (Ap. d. gr. 1. 8.).

Vasarsvētki ir kristīgās draudzes dzimšanas svētki. Savādais ir tas, ka šī draudze dzima tieši Jēzus Kristus ienaidnieku pilsētā Jeruzalemē, jo tur Viņu piesita krustā. Un šīs pirmdraudzes vairošanās ir kaut kas vienreizējs. Toreiz garīgā draudze bija bīstama sēkulārai pasaulei. Kur šie spēka cilvēki parādījās, tur tie „grieza pasauli riņķī" (Ap. d. gr. 17. 6.). Pirmkristieši bija viena uzdevuma, vienas misijas, viena mērķa cilvēki — pasaules cilvēkus pārveidot kristīgos cilvēkos. Tādēļ viņi sludināja evaņģe-

(Nobeigums 8. lpp.)

Pēteris Dreimanis.

MINORITĀTE

Tā kā trimdas latvieši ir nacionāls nogrupējums citu tautu vidū, mēs esam minoritāte, kuras locekļus savstarpēji saista tautas valoda, paražas, tikumi, dievkalpojumi, vienāds liktenis un citi faktori. Šāds nogrupējums var dzīvot vienkopus vai izklaidus. Pēdējais dzīvesveids apgrūtina minoritātes locekļu sazināšanos, kopības uzturēšanu un saglabāšanos.

Kopīgā likteņa apziņa ir ļoti nozīmīga tautas pastāvēšanā un augšupejā. Tā rodas minoritātes locekļu zemapziņā, kad tajā attīstījusies pasīvā pretestība. Citi vienotāji spēki darbojas apziņā un tāpat ietekmē minoritātes locekļus.

Protams, katrs individs ir patstāvīgs un ne vienmēr atrod par vajadzīgu savas tautības uzturēšanu un aizstāvēšanu. Ja viņa jūtas nav sevišķi attīstītas, tad reizēm loģisko prātojumu ietekmē var izveidoties citāda domu gaita nekā savas tautības apzināšanās. Jaunajai paaudzei trimdā jūtas bieži vien ir attīstījušās svešu ierosinātāju ietekmē. Tāpēc tām ir mazāka nozīme minoritātes dzīvē. Bet likteņa apziņa, kā jau minēts, parasti veidojas zemapziņā, tādēļ samērā vienādi iedarbojas uz visiem minoritātes locekļiem. Šīs apziņas var nebūt tiem, kas dzimuši un auguši svešas tautas vidū, īpaši gadījumos, ja ģimenē bērnos nav sākusi attīstīties viņu vecāku tēvzemes mīlestība un atskārsme, ka pēcnācējos ir daži tādi paši iedzimti dotumi kā vecākos.

Vispār, svešumā bērnos un jauniešos visai grūti attīstīt pasīvo pretestību asimilācijai. Jaunatnē parasti neesot tādai pamata, jo arī minoritātes locekļi augot tādos pašos dzīves apstākļos kā vietējie ļaudis, kādēļ neesot iemesla iekšējiem kompleksiem, kas varētu izraisīt pasīvo pretestību.

Tā parasti novērtē ieceļotāju dzīves apstākļus svešajās zemēs. Tiešamībā tas tā nav. Ieceļotājiem tomēr nav dotas visas tās pašas iespējas, kas ir vietējai jaunajai paaudzei. Dažās profesijās arī nākošo paaudzi visās zemēs nepielīdzina vietējiem iedzīvotājiem; piemēram, advokatūrā Anglijā. Ja kādam valodā ir akcents, viņu negrib atzīt par skolotāju. Reizēm grūti darbu atrast vecuma dēļ, kaut meklētājam nav vēl pat 50 gadu. Vispār, vietējiem iedzīvotājiem allaž ir priekšrocības. Protams, izņēmumu netrūkst,— sevišķi spējīgus profesionāļus īpaši ciena, kad viņi darbā pierādījuši savas spējas un veiklību.

Minētie piemēri un citi gadījumi norāda, ka trimdinieku iespējas nevajadzētu vispārināt, attiecinot tās uz visiem minoritātes locekļiem un visās dzīvesvietās. Tiesības, pēc valsts likumiem, minoritātēm ir, bet iespēju bieži vien nav, jo daudzi pilsoņi un dažas to apvienības šīs tiesības nerespektē.

Latvijas brīvvalsts minoritātēm patiešām bija visas latviešu tiesības, pamatskolas un vidusskolas izglītības ziņā gandrīz vai pat priekšrocības. Vācu un krievu minoritātes Latvijas valstī tomēr bija neapmierinātas, jo nebija vairs to priekšrocību, kādas baudīja caru laikā. Šis viedoklis arī jāievēro, jo minoritātes locekļu vidū var būt šī iemesla dēļ neapmierinātas personas. Bet šis faktors nav vispārināms. Drīzāk trimdinieku pēcnācējos neapmierinātību var izraisīt iedzimtie dotumi, kas svešajās zemēs ne vienmēr var brīvi attīstīties un nodrošināt stāvokli sabiedrībā.

Lai kādi būtu minoritātes dzīves apstākļi, kuru dēļ pasīvā pretestība nevar būt spilgta, tautiskai apziņai jābūt. Tai jaunajā paaudzē jāattīstās ģimenes audzināšanas ietekmē, kuras pamatā allaž ir vairāk vai mazāk iedzimto dotumu. Ja ieceļotāju paaudze saimniecisko apstākļu dēļ to savā laikā nav izmantojusi, tad tā turpmākajos gados bērnu audzināšanā var tai pievērst lielāku vērību. Katrā ziņā iedzimtie dotumi un ģimenes audzināšana tautiskā garā ir faktori, bez kuriem minoritātes eksistence grūti iedomājama. Ja šie faktori ievēroti, tad vienmēr vēl ir cerība, ka minoritātes locekļu pēcnācēji būs uzticīgi savai tautai.

Tautiskā apziņa, protams, jāstiprina visiem iespējamiem līdzekļiem, īpaši pamatojoties uz latviskām kultūras vērtībām, kuras iespējams sevišķi izcelt dziesmu svētkos, mākslinieku un daiļamatnieku darbu izstādēs, ievērojamāko latviešu dziedātāju un mūziķu koncertos, zinātnieku darbu popularizēšanā, ikgadējās kultūras dienās un latviešu skolās. Ir arī citas iespējas jauno paaudzi iepazīstināt ar latviskām vērtībām; piemēram — darba tikuma izcelšana mērķu sasniegšanai, izglītības sekmju konstatēšana skolās, latviešu organizāciju, koru, teātru ansambļu, skautu, gaidu, studentu vienību darbs u. c.

(Nobeigums 6. lpp.)

LASĪTĀJU VĒSTULES

N. TREPŠA UN NAIDĪGAIS VĒROTĀJS

„Vērotājs A. S. V." no pārāk stipras vērošanas ir pilnīgi izmežģījis visu saprašanu, lai kaut vienā punktā spētu objektīvi kritizēt N. Trepšas skaisto runu. Savā garajā vēstulē LA 39. numurā noslēpumainais Vērotājs izmanto gadījumu, lai personīgi izrēķinātos ar N. Trepšu un reizē arī izpatiktu dažiem apvainotiem kungiem, no kuriem, varbūt, nākotnē varētu cerēt kādu maizes gabalu...

Ir jāapbrīno N. Trepša, kas, esot tik daudzos amatos, spēj vēl atrast laiku un enerģiju, lai paveiktu tādu gigantiska vēriena darbu kā 13. novembra demonstrāciju Ņujorkā. Viņa runa, kaut arī mazliet pār daudz kritizējoša, tomēr ir arī konstruktīva un ierosinoša. Tā ne tikai parāda vecās kļūdas, bet iezīmē arī nākotnes ceļus. Salīdzināsim šo viņa runu ,tāpat arī to, kuru viņš teicis 13. novembrī Ņujorkā, ar bailīgajām runām, kuras saka mūsu oficiālie pārstāvji.

Mūsu diplomāti veic savus specifiskus uzdevumus, un viņu darbs mums ļoti nepieciešams. Bet vai tādēļ sabiedrība atsevišķos gadījumos nedrīkst izteikt savu neapmierinātību? Kā, piemēram, Kanadas latvieši var būt apmierināti, ja Toronto joprojām vēl nav aizpildīta vakantā ģenerālkonsula vieta? Ir pagājuši jau 3 gadi, bet jādzird, ka nevarot atrast piemērota kandidāta. Vai tad vienmēr šādos amatos jāliek tikai „savi vīri"? Mums ir daudz jaunu un spējīgu piemērotu cilvēku, bet te, laikam, nākšot viens, kas neprot ne vārda angliski. Vai tā tiešām nav „stūrgalvīga spītēšanās"? Tas tomēr tā ir, un N. Trepša to atklāti un droši pateicis tā, ka pat „vecajās vēnās" beidzot sāks straujāk asinis ritēt.

Pēc manām domām N. Trepša ir apbrīnojams cilvēks. Viņš var būt mūsu trimdas atmodas nesējs, ja garā svešniecība mūs jau nebūs par daudz iemidzinājusi komforta letarģijā. N. Trepša pieder pie tiem vīriem, kas spēj likt saucienam atskanēt īstā laikā. Un šis sauciens daļēji jau ir izskanējis, bet cik būs to, kas atsauksies? Bet lai Dievs sargā mūs no cilvēkiem, kāds ir naidīgais „Vērotājs A. S. V." Šādi cilvēki sava personīgā naida dēļ spēs izdarīt viszemiskākās nodevības, jo viņu sirdīs nav ne mīlestības, ne cēluma, bet tikai naidīga iznīcināšanas kāre.

Vērotājs Kanadā

★

SPRIEDUMS PAR CILVĒKU

Mūsu debatēšanas veidi bieži vien vēl līdzīgi viduslaiku paražām — nevis uzrādīt kļūdas kāda cilvēka izteiktajos spriedumos, pieredzē vai zināšanās, bet gan kritizēt pretinieka raksturu kā nekur nederīgu pilsoni. Ja nespēj apgāzt pretinieka domas, tad to nolamā, kā senos laikos notika zinātniskos un pat reliģiskos disputos. Loģikā šādu debatēšanas veidu sauc par argumentum ad hominem; amerikāņi to sauc par character assasination. Piemēra dēļ (nerunāsim par pašu māksliniekiem) ņemsim tik slavenu rakstnieku, kāds ir Dostojevskis. Kā tas būtu, ja, novērtējot viņa rakstus, mēs sāktu ar to, ka nostādītu viņu par neglābjamu azarta spēlmani, epileptiķi un reakcionāru domu paudēju, kāds viņš bija, lai no visa tā spriestu, ka arī viņa raksti nav ievērības vērti. Tāpat varētu spriest par Šaļāpinu un daudziem citiem māksliniekiem, zinātniekiem un pat reliģiju nodibinātājiem.

Šādā garā palaikam lietas parādās mūsu presē un pat kongresos. Šādi debatētāji parāda vienīgi savu ļauno prieku — redz, kā viņam sadevu! Tie parāda arī savu vājo izglītību.

Kungi, parādiet vispirms sava pretinieka domu nepareizību, maldus vai nespēju mākslā, jo citādi parādīsit vienīgi savu ļauno prātu! Tāpēc jau arī tik ļoti izplatīta slēpšanās aiz pieņemtiem vārdiem vai burtiem. Tā ir šaušana iz krūmiem, bet ne atklāta runāšana — vīrs pret vīru, jo vienas puses vārds ir visu priekšā, bet otrs aizslēpies aiz stūra. Aizkulišu bīdīšanā mēs esam jau lieli meistari, bet īstas demokratiskas dzīves ziņā mums vēl daudz jāmācās, lai nokratītu tos putekļus, kas nāk vēl līdz no nebrīvības laikiem.

Dr. A. Karps, ASV

★

LAI NE PURVI, NE MEŽI MŪS NEŠĶIR

Esam paraduši rakstīt un deklarēt, ka mums jādara viss, kas mūs vieno, bet jāsargas vairāk nekā no uguns no visa tā, kas mūs varētu šķelt un sairdināt. Diemžēl, ALAs pēdējā kongresā šie postulāti ne vien piemirsti, bet Kultūras fonda „domē" pat apstrīdēti un it kā tīšu prātu pārkāpti. Tamlīdz daži augstāki varas un pilnvaru nesēji praksē paspējuši parādīt un pierādīt, ka viņiem „rokas nav saistītas" un ka viņi KF godalgas var piešķirt un var arī nepiešķirt, neievērojot ne kvalifikācijas, ne „kādus tur" vienotājus faktorus.

Šādu izrīcību, kā tas izriet no tiešiem vērojumiem tēlotājmākslas nozarē, nosaka nevis smadzenes, bet gan neapvaldītas personīgas dabas ambīcijas un reizē ar to gluži dabīgā kārtā attapības trūkums. Ja tas tā nebūtu, necilais uzbrēciens tēlotājmākslas nozares vadītājam un viņa tuvākajiem līdzdarbiniekiem neizraisītos un miers un sadarbība turpinātos.— Kas tad bija šīs atklātās „salēkšanās" iemesls? Lūk, ziedojumu ceļā savāktajos Kultūras fonda līdzekļos redzama daļa nāk arī no atsaucīgajiem tautiešiem Kanadā. Kad piešķir gadskārtējās KF godalgas par labākajiem sasniegumiem kultūras nozarēs, viņiem tādēļ patiktos redzēt, ka tukšā nepaliek izcilākie mākslinieki, zinātnieki, rakstnieki un skaņraži arī no viņu vidus, t. i. tie, kas dzīvo Kanadā.

Šogad, kā zināms, tēlotājmākslā izvirzījušies divi labākie mākslinieki — no ASV J. Kalmīte, no Kanadas Ed. Dzenis. Kamēr „šīs puses" mākslinieks — kaut arī ar zināmām komplikācijām — godalgu ieguva, otrs „viņā pusē" piemirsts un atstāts tukšā, kaut arī godam pelnījis. Vienotības principu labad nebija lietpratīgi viņu ignorēt. Noticis tomēr tā, kā nevajadzētu.

Vai ar uzbrēcieniem nevēlamās izrīcības atklājējiem un „ūdens turēšanu mutē", kad par pielaisto kļūdu jārunā, būs iespējams līdzēt un stāvokli saglābt, uz to, laikam gan, nevarēs atbildēt neviens. Nesavaldīgi uzbrēcieni un izlēcieni tomēr būtu atstājami histerisko kinodīvu ziņā, ne jālieto nopietnu vīru debatēs par kultūras lietām. Kā uz notikušo reaģēs tautieši Kanadā, nebūs, liekas, ilgi jāgaida. Vai zariņš, uz kura „kļūdu taisītājiem" jāsēž, viņu pašu rokām nebūs jau tik tālu aizzāģēts, ka lūzt? Nē. Jācer, ka tautieši Kanadā būs tik saprātīgi, apdomīgi un savaldīgi, ka tādēļ vien neatrausies, bet gan meklēs ceļus un līdzekļus, kā turpmāk „kļūdu taisītājus" piespiest laboties. Jāmācās no pašu kļūdām! Un tas varētu kļūt par svarīgu vienotāju faktoru, kas pilnām atsvērtu nupat nodarītās pārestības un ienesto sarūgtinājumu. Turēsimies un paliksim kopā, lai ne aizspriedumu purvi, ne domstarpību meži mūs nešķir!

Dr. Rikste, A. S. V.

LATVIJA
AMERIKĀ

43. N-RS. SESTDIENA, 1966. G. 28. MAIJS

GALVENĀ REDAKCIJA TORONTO.

Atbildīgais redaktors — Alfrēds Vinčelis, 508 Palmerston Blvd., Toronto 4, Ont.; tālr. 531—4533;

Atb. redaktora vietniece — Silvija Ancāne, sasniedzama redakcijā, tālr. 368—3239;

Iekšlietu redaktors — Rūdolfs Norītis, 1749 Victoria Park Ave., Apt. 209, Scarborough, Ont.; tālr. 759—8076;

Ārlietu redaktors — Ints Podnieks, 26 Underhill Dr., Don Mills, Ont.; tālr. 447—6933;

Sporta redaktors — Žanis Zentiņš, 48 Lynd Ave., Toronto 3, Ont.; tālr. 535—1470.

REDAKCIJA EIROPĀ:

Vācijā — Pauls Strante, 44 Münster/Westf., Von Einem Str. 19.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs ieskats un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa: ASV un Kanadā — par mēnesi $1.50; 3. mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu $16.00. Atsevišķa numura cena 20 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, bet tekstā $3.20 — $6.40 par 1 collas slejas telpu.

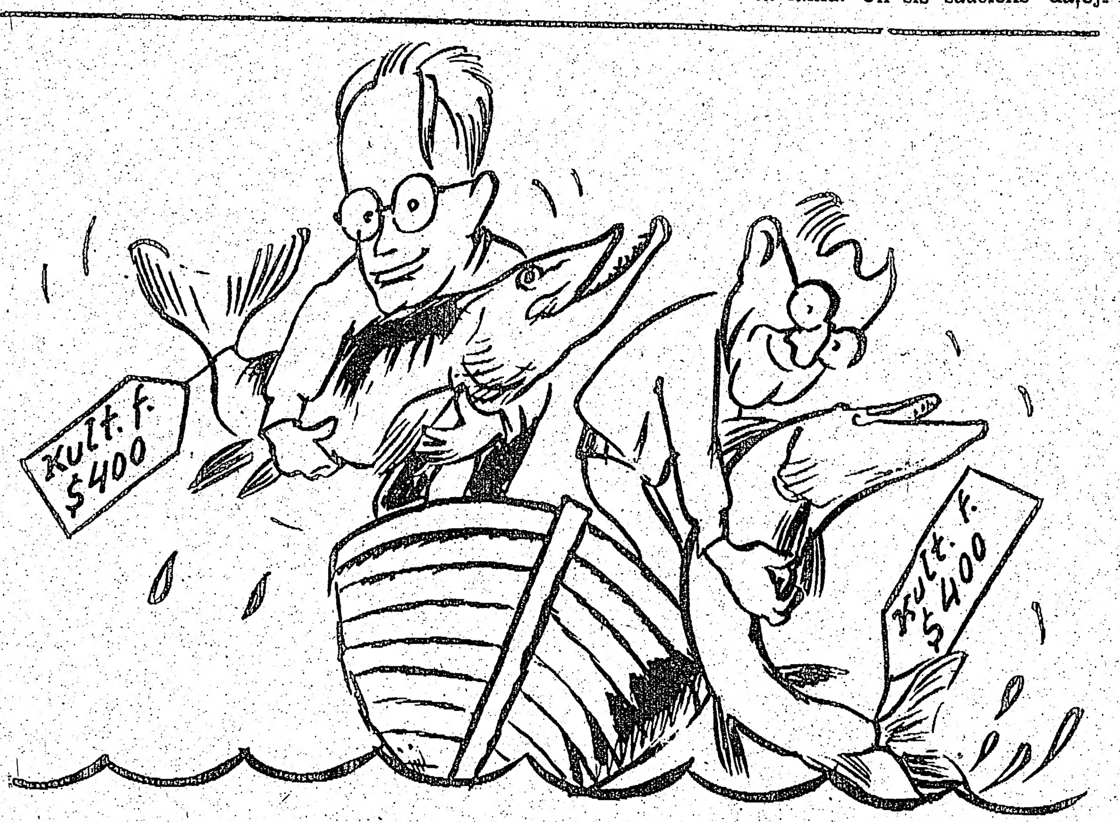

KULTŪRAS FONDA LAUREATI (III)

Valentīns Bērzkalns (pa kreisi) un Ādolfs Šilde: „Šitādas līdaciņas, brālīt, arī ekskluzīvā kluba makšķerniekiem gadās reti!"

Ed. Keiša šaržs

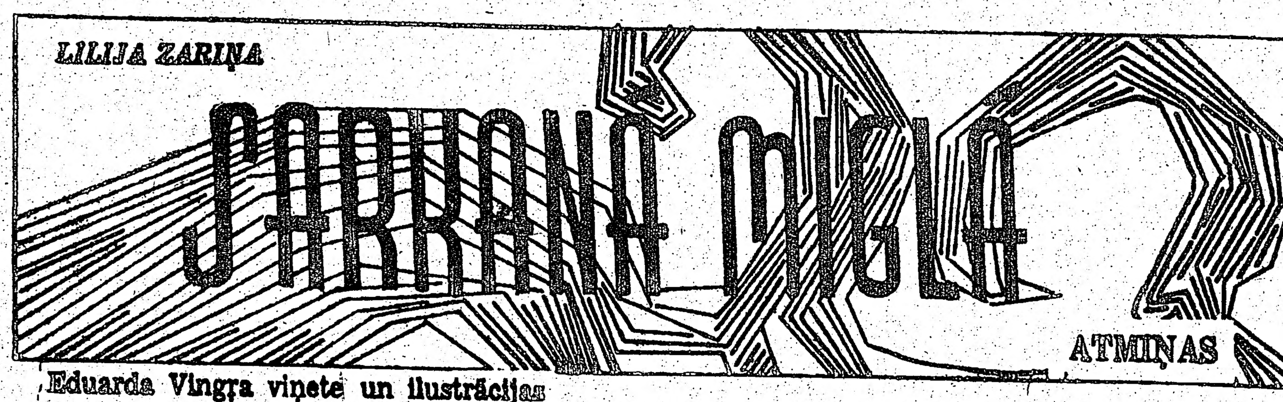

Eduarda Vingra viņete un ilustrācijas

(101. turpinājums)

Cik ļoti es vēlētos būt ar mīļo bērnības draudzeni kopā — tur, tai otrā pasaulē, kur nav jāmācās marksisms - ļeņinisms, kur nav balts jāsauc par melnu, kur katrs cilvēks drīkst dzīvot tā, kā pats vēlas! Karīnas vēstule manī ielējusi ilgas pēc citas dzīves. Kāda īsti ir dzīve Rietumos, es nemaz nezinu, bet ticu ar nešaubīgu pārliecību, ka labāka un tīrāka nekā tā, kādu še dzīvojam mēs pēc partijas priekšrakstiem. Sapņot jau ir skaisti, bet sapņi tikai retajam piepildās. Tādēļ jādzīvo vien tālāk tā, kā iespējams.

No pārdomām mani iztraucē neatlaidīgs zvans pie durvīm. Tās atvērusi, pārsteigta ieraugu Hugo.

„Labdien, mīļo sieviņ!" viņš saka, it kā būtu bijis prom nevis daudzas nedēļas, bet tikai pāris stundu. „Es nu arī atnācu mājās."

Esmu tik ļoti pārsteigta, ka nespēju ne vārda pateikt.

„Jā, es atgriezos," viņš atkārto. „Ar to braukšanu uz Zviedriju nekas nesanāca. Mēs ar Rūdi bijām Ainažos, izmēģinājāmies, bet nekā. Tad atmetām nodomu, — nav jau arī tik svarīgi . . ."

„Vai tu braukšanu uz Zviedriju patiešām biji iedomājies par bērnu spēlīti?" beidzot pārsteigumu un apmulsumu pārvarējusi, jautāju. „Bez tam — es tevi vispār nesaprotu . . ."

„Kā nu par bērnu spēli . . ." Hugo mani pārtrauc. „Vai tad mēs ar Rūdi kādi bērni? Bet viņš bija dzirdējis, ka daži pārbēguši tieši uz Zviedriju. Tāpēc mēs arī to gribējām, bet nekas nesanāca. Tā uztaisījām labo plostu. Labi arī tā. Bet tu mani nesaproti, to zinu jau sen. Tev vajadzēja redzēt, kādas meitenes es tur Ainažos iepazinu, kā tās mani dievināja . . . Ne tā, kā tu. Sevišķi tā viena..." ļoti pašapzinīgi, kā kaut ko pašu par sevi saprotamu, it kā būtu runa par pusdienu gatavošanu, stāsta Hugo.

Brīdi raugos viņā, bet tad skaidrāk nekā jebkad agrāk apzinos, ka mūsu apprecēšanās bijusi liels pārpratums, ka mūsu intereses patiešām tik atšķirīgas, ka tām kopīga nekad neatrast. Vai nav labāk beidzot šai neveiksmīgajai kopdzīvei darīt ātras beigas? Tā pamatīgi visu tomēr neesmu vēl izdomājusi, kaut Hugo toreiz aizgāja no manis. Nu esmu spiesta izšķirties un to arī daru, jo nokārtojums nepieciešams.

„Tev taisnība, Hugo," mierīgi atsaku. „Es nesaprotu tevi, tu savukārt nesaproti mani. To mēs abi nu zinām. Tādēļ būs pareizāk, ja mēs šķiramies."

„Šķirties?" Hugo iesaucas. „Mīļo sieviņ, tu esi, laikam, slikti gulējusi, ka vari tādus niekus sarunāt! Es pat nedomāju no tevis šķirties!"

„Toties es!" atbildu katēgoriskā balsī. „Es vienkārši nespēju divas lietas vienā laikā darīt — mācīties augstskolā un uztraukties par tavām dēkām."

„Jā, marksismam jau tev vajaga daudz laika, tad jau vīram patiešām vairs neatliek!" ironizē Hugo.

„Kā labi zini, esmu jau sen marksismu nolikusi, vienīgi tu tam pāri netiec . . . Tev nepietika nedz laika, nedz patikas, toties muļķībām un izpriecām pat ar citām sievietēm tev vienmēr bijis laika gana!" aizkaitināta atcērtu.

„Ak, tas tev nepatīk vis, ka man piekrišana?"

„Vai tev patiktu, ja man būtu draugi?" es atjautāju.

„Es esmu vīrietis! Es varu visu atļauties!"

„Bet es nedomāju to akceptēt, jo uzskatu to par pazemojumu mums abiem! Tādēļ arī nedomāju tādu laulības dzīvi, kāda ir mūsējā, turpināt. Vai atstāsi mani vienu?"

„Pat nedomāju! Istaba pieder mums abiem. Esmu tavs vīrs!"

Tad iešu es!" atbildu un sāku ģērbties.

Hugo neticīgi manī noskatās, jo pieradis, ka līdz šim klusējot esmu visu pacietusi un ar visu samierinājusies. Viņš nespēj iedomāties un saprast, ka pēkšņi varu rīkoties arī citādi.

„Tu esi manu pacietību pārvērtējis," nosaku, mazliet pagriezusies pret apjukušo. „Līdz bezgalībai tā nesniedzas. Sveiki!"

⁂

Pēc ilgāka laika eju atkal apmeklēt Olgu. Kad dodamies cauri garajam gaitenim uz viņas istabu, no virtuves pretim iznāk pajauna sieviete. Sveicinu latviski, viņa tāpat arī atbild.

„Jauna seja šai dzīvoklī," it kā jautādama, nosaku, kad esam vienas un Olga savas istabas durvis aizslēgusi, ko tagad jau labi saprotu un vairs nebrīnos.

„Tā Roberta jaunā simpatija," Olga smejas.

„Jaunā simpatija?" es brīnos. „Bet kur tad Ance?"

„Tepat vien — otrā istabā."

„Nu gan nekā vairs nesaprotu . . ."

„Tūlīt sapratīsi," atbild Olga, aicinādama mani novilkt mēteli un sēsties pazīstamajā klubkrēslā. „Kā jau zini, Roberts kādu laiku vispār nestrādāja, jo bija jau vēl tie 30.000 rubļu tērēšanai, kurus saņēma par pārdoto istabu. Arī aplidodams Anci un pamazām pārdodams viņas dzīvokli ar iekārtu, Roberts tika pie naudas. Tomēr krietna summa, kā rādās, aizgāja, lai izkļūtu no nepatikšanām ar tiem Viļa Lāča radiem, kas viņu bija apsūdzējuši. Tā nu Roberts beidzot atkal sāka meklēt darbu un kļuva par preses fotografu. Šis darbs bija saistīts ar izbraukumiem."

„Vai Ancei nav piedzimusi meita?" iejautājos. „Vismaz Vīnerte kaut ko tādu teica, kad mani reiz apciemoja."

„Taisnība," Olga apstiprina. „Tas jau arī, laikam, bija viens no iemesliem, kādēļ Roberts taisījās no mājas laukā."

„Viņš Anci neapprecēja?"

„Skaidrs, ka neapprecēja! Teicu taču jau tev, ka no iepriekšējās sievas viņš vēl nemaz nav šķirts, kādēļ nevar precēties, pat ja gribētu. Bet nedomāju, ka viņš to būtu darījis arī bez šiem šķēršļiem. Bija taču no Ances jau visu izvilcis, ko vien varēja. Un pamazām arī Ancei acis atvērās, bet — ko vairs darīt? . . . Grūtības ar virtuvi kļuvušas vēl lielākas. Kad Ance grib bērnam ēdienu pagatavot, Zoja pa virtuvi saimnieko cauru dienu. Tādēļ nebrīnies, ka esmu te, istabas kaktā, iekārtojusi plīti, kaut tas ne atļauts, ne patīkami. Bet — arī mani bērni grib ēst! Robertam žēloties nebija nozīmes, jo viņš ar Zoju bija uzsācis kopīgas šeftes un negribēja sanīsties."

(Turpinājums sekos)

KAŖAVĪRU MARTS

DAUGAVAS VANAGU MĒNEŠRAKSTS NR. 2 (106), DV CENTRĀLĀS VALDES IZDEVUMS, 1966. GADA MARTA/APRĪĻA BURTNĪCA

Latviešu kaŗavīru marts ir slavenu kauju un uzvaru mēnesis. Reizē ar Kalpaka vīru drosmi un Latviešu leģiona sparīgajām kaujām atceramies visus Latvijas brīvības cīnītājus. Tagad Daugavas Vanagu organizācija ir šo cīnītāju vienotāja trimdā.

DVM šāgada 2. numura ideoloģiskajā daļā — rakstā „Zem brīvības un mīlestības karoga" T. Sīlis apskata DV veikumus un sasniegumus divos gadu desmitos, pieskaŗoties arī vairākiem strāvojumiem, kuŗi kā grodas vadlīnijas izpaužas organizācijas darbībā un biedru domās par nākotni. Autors secinājumā atzīst, ka ar padomiem vien nav līdzēts, ka nepieciešami darba darītāji — ideālistu cilts Latvijas brīvībai.

Alfrēds Bērziņš rakstā „Sakari ar dzimteni" pakavējas pie iespējām un vēlamībām sakaru uzturēšanā ar dzimteni, aprādot Maskavas varas intereses, nacionālās sentimentālitātes izmantošanu un propagandas veidus, ar kādiem komūnisti cenšas latviešu trimdiniekus vilināt. Pazīstamais lietuvju filozofs Jozas Girņus apskata Rietumu un Austrumu attieksmes Baltijas valstu jautājumā rakstā „Brīvību nevis liberālizāciju". Sakarā ar ģenerāļa Kārļa Goppera 90. dzimšanas dienu Raimunds Čaks sniedz lasītājiem zīmīgus epizodus no viņa dzīves un atmiņu skicējumus par darbošanos skautu organizācijā. M. Cakare nelielā rakstiņā „Skumjo dienu atmiņas" pastāsta traģiskos latviešu kaŗavīru pārdzīvojumus Zviedrijā.

Literātūras un mākslas nodaļā ievietots E. Vingra tušas zīmējums „Spānijas skats." Seko rakstnieka N. Kalniņa stāsts „Dimdiņš" un E. Aistara romāna fragments „Krustmāte Katrīne." Dzintra Kalniņa apskata pamodināto interesi par kokļu mūziku un koklētāju ansambļu darbību. „Bērīts — manis kumeliņš" ņemts no mūsu tautas senajiem ticējumiem, par kuŗiem pastāsta Biruta Senkēviča. N. Luce raksta par latviešu teātŗa ansambļa uzvaru Britu drāmas festivālā Austrālijā. Literātūras un mākslas daļas nobeigumā sniegtas divas grāmatu recenzijas — „Romāns par skolotāju kaltuvi" un par „Bez tiesībām un brīvības."

Nodaļā „Mūsu dzīve" sniegti notikumi ASV, Anglijas, Austrālijas, Kanadas, Vācijas un Zviedrijas DV darbā. Ar interesi vērojama vanadžu nodaļas veidošanās, kuŗa ietveŗ vanadžu dzīvi, darbu un vērojumus. Nelielos rakstos pavīd domas par latviskās kultūras augšupeju, latviešu pianistu jaunaudzi, latviskās dzirksts nesēju citu tautu ugunskurā un īss skicējums par smilšu pulksteni. Ir atreferējums par Kanadas vanadžu salidojumu un Līdsas (Anglija) vanadžu kopas darbības raksturojums. Visam žurnāla saturam cauri vijas gaumīgi dzejoļu iestarpinājumi, to autori R. Gāle, J. Rumpēteris, B. Bičole un L. Auzāne-Vītoliņa.

Vēl žurnālā ir sporta ziņas, redaktora piezīmes, lasītāju vēstules, apbalvotie un mūžībā aizgājušie DV biedri, arī dažas humora lappuses.

„Daugavas Vanagu Mēnešraksts tagad izveidojies par žurnālu ar vispusīgu saturu. Būtu vēlams, lai arī turpmāk redakcija ievērotu nodaļu proporcionālo lielumu. Notikumu apskate visos sīkumos, plaši runu un deklarāciju izklāsti nodaļu delegātu sapulcēs, informācijas darbinieku sanāksmēs vai nodaļu gadasvētkos un jubilejās būtu atstājami laikrakstiem. Koncentrētas ziņas un chronikas notikumi, papildināti ar raksturīgām fotografijām, dotu daudz labāku uzskatāmību par mūsu dzīvi. Vanadžu nodaļa pašreizējā satura iedalījumā liekas nevajadzīgi „nostumta" uz beigām, — redakcijai būtu vēlams padomāt par cienīgākas vietas ierādīšanu.

K. Zemdega

Edvarts Tūters

ES GRIBU

Sirdī rūgta smeldz kaisma
Un aizvien tā lielāka aug . . .
Vai izaugs reiz no tās baisma,
Kas pasauli aprakt draud?

Bet es jau nedraudu nevienam,
Es tikai traki mīlu
Šī gadsimta skaistākās dienas —
Kad Latvija bij vēl brīva.

Mans rūgtums ļaunumam veltīts,
Kas dzīvi padara grūtu;
Es mīlēt negribu velti —
Es gribu, lai Latvija būtu!

Garīgs koncerts Čikagā

Čikagas latviešu Sv. Jāņa draudzes garīgajā koncertā piedalījās soprāns Elza Tarvida, vijolnieks Viktors Ziedonis un pianists Voldemārs Meļķis. Programmā bez garīgās mūzikas vecmeistariem Bacha, Hendela, Haidna u. c. bija arī retāk dzirdētas latviešu autoru kompozicijas — J. Vītola, A. Kalniņa, L. Garūtas, V. Ozoliņa un E. Eiches.

Koncertu ievadīja V. Ziedonis ar J. S. Bacha la-minora vijoļkoncerta otru daļu (Andante), pievilcīgi izceļot sava instrumenta glāstošo toni. Techniski viegli raisījās arī plašā Hendela „Re-mažora sonāte", sevišķi abās allegro daļās. Iespaidīga bija E. Eiches reti dzirdētā „Lūgšana." Šai priekšnesumā skaisti izcēlās vijolnieka klusinātie toņi. Saskanīgi bija V. Meļķa klavieŗpavadījumi, izceļot tajos akompanimenta raksturīgākās vietas.

V. Meļķis atestēja sevi par labu pianistu-solistu, atskaņojot Šopēna do-minora Etīdi un J. Vītola mi-minora Prelūdiju. Priekšnesumos pavīdēja laba satura izpratne un skaists piesitiens.

Vokālā daļā dzirdējām čikagiešiem labi pazīstamo dziedātāju-soprānu Elzu Tarvīdu. Viņas dziedājums saista ar balss plašo diapazonu un maigi tembrēto toni. Izkoptā elpas technikā brīvi raisījās balss augstākais reģistrs, ar plašu vērienu un ilgstošām fermātēm, kā to dzirdējām Haidna klasiskajās dziesmās — „Tava sirds" un „Tā teica Dievs." Plaši un iejūtīgi skanēja V. A. Mocarta dziesma „Tev vien," kuŗas skaisto dziedājumu papildināja V. Ziedoņa vijoles pavadījums. No latviešu komponistiem E. Tarvīda sirsnīgi un izjusti atskaņoja A. Kalniņa „Bērnības rīti" un L. Garūtas „Lūgšana." Saskanīgi ar dziedājumu bija V. Meļķa klavieŗpavadījumi. Koncerts bija labi apmeklēts.

Ed. Ramats

REDAKCIJAI PIESŪTĪTI IZDEVUMI

„Sporta Apskats" Nr. 190/340, mēnešraksts latviešu sportistiem svešumā, 1966. gada aprīļa burtnīca, Latviešu sporta padomes brīvajā pasaulē izdevums, 16 lpp.

Mārtiņš Zīverts „Durnā merga" (Amerikas kontinentā izrādīta ar nosaukumu „Joks ir nopietna lieta"), komēdija 3 cēlienos, M. Zīverta lugu izdevuma 39. brošūra, Sala apgādā izdevis Latviešu apvienības Austrālijā kultūras fonds, 74 lpp.

„Archīvs" Nr. 6, literātūrai un mūzikai veltīts sējums, redaktors Edgars Dunsdorfs, izdevusi Latviešu apvienības Austrālijā zinātnes nozare, piedaloties Kārļa Zariņa fondam, 160 lpp.

„The Baltic Review" Nr. 31, 1966. gada aprīļa numurs (iznāk trīsreiz gadā), 64 lpp. Šai izdevumā neviena latviešu autora raksta nav.

Milvoku DV vīru koris dzied

Milvoku DV vīru koŗa gadskārtējie koncerti izpelnījušies dziesmu draugu ievērību ar programmu svaigumu. Liela daļa no jaunajām dziesmām, kuŗas pa spēkam mūsu koŗiem, pirmatskaņojumus piedzīvojušas tieši Milvokos. Arī 14. maija koncertā vairāk nekā trešdaļa programmas bija pirmatskaņojumi (L. Slaucītāja „Dziesma lielos vējos," A. Cera „Vanaga piedzimšana" un B. Skultes „Karogs jānes atpakaļ") vai arī ļoti reti dzirdētas dziesmas (K. Lietiņa „Tūdaliņ, tagadiņ", I. Saksa „Kalnos", J. Norviļa „Vēstule nīceniecei" un „No šī kalna"). Koris apliecināja, ka atkal audzis savā varēšanā: intonācija noturīga, skaidra dikcija, ļoti uzmanīga sekošana diriģentam. Gandrīz pilnīgi pārvarēta atsevišķu dziedātāju izraušanās, no kuŗas koris bieži vien cieta pirmajos gados. Dziedātāji dziedāja ar jūsmu, šai jūsmā ieraujot arī kuplo klausītāju pulku. Katrā ziņā koŗa spējas ievērojami cēla diriģenta V. Aparjoda vijīgie žesti, kuŗus dziedātāji uztvēra katrā mazākajā niansē.

Programma bija sakārtota pēc vecas tradicijas, pirmā daļā dodot patriotiskas dziesmas, bet otrā — liriskās, no kuŗām jo sevišķi iejūtīgi skanēja K. Kažociņa „Vakars', J. Cīruļa „Koklētājs" un E. Dārziņa „Kapsētas klusums."

Pēdējo daļu koris parasti veltī tautas dziesmām, bet šoreiz bija tikai viena — ne visai prasīgā J. Cīruļa „Aun, meitiņa, baltas kājas." Pārējās bija dziesmas, kuŗas jo tuvas folkloristiskai mūzikai, kā J. Norviļa „Vēstule nīceniecei" un „Dzērājpuisis" un K. Lietiņa „Tūdaliņ, tagadiņ". Jo sevišķu atsaucību klausītājos guva pēdējā.

Korim uzmanīgā klavieŗpavadītāja bija I. Prūse, bet solo partiju šoreiz dziedāja Aleksandrs Kitta, kuŗa spēcīgais, labi skolotais tenors teicami piekļāvās koŗa dziedājumam.

Koncerta nobeigumā diriģents V. Aparjods pasniedza grāmatas velti dziedātājam O. Skraučevam, kurš korī dzied 5 gadus.

Savā ziņā šis koncerts bija kā ieskaņa DV dienām Čikagā 3. un 4. septembrī, jo lielu daļu dziesmu dzirdēsim arī Čikagā apvienoto vīru koŗu koncertā. Nav šaubu, ka Milvokos notikušais koncerts pamudinās dažu labu klausītāju apmeklēt arī lielo sarīkojumu Čikagā.

Kā koncerta nobeigumā izteicās koŗa ilggadējais pr-ks R. Prūsis, panākumi nav nākuši viegli: koŗa 85 vīri dir. V. Aparjoda vadībā strādājuši ilgi un neatlaidīgi. Bieži vien mēģinājumi notikuši 4—5 reizes nedēļā. Koŗa krietnā varēšana slēpjas apstāklī, ka lielākā daļa dziedātāju kopīgi dzied jau 10 un vairāk gadu. Šāgada decembrī koris DV apvienības dibināšanas dienā atskatīsies uz 15 darbības gadiem, kas iezīmējušies ar nemitīgu darbu un arī panākumiem. Koŗa vadība augsti vērtē dziedātāju apzinīgumu un gatavību kalpot latviešu dziesmai.

DV apvienības tautas deju trupa Lijas Pētersones vadībā nodejoja 4 tautas dejas, izpelnoties skatītāju jūsmīgu atsaucību.

Koncerta viesu vidū bija arī Čikagas dziesmu draugi: Daugaviešu vīru koŗa diriģents A. Kupsis, koŗa priekšnieks K. Vanags, dziedonis K. Strauja, DV dienu rīcības komitejas priekšsēdis A. Vanags un citi.

Bija daudz aplausu, ziedu un krietns skaits dziesmu piedevām.

ep.

Miris gleznotājs R. Kasparsons

Brīvo pasauli sasniegusi ziņa, ka Rīgā 14. aprīlī miris gleznotājs Reinholds Kasparsons, kuŗu mūsu dzimtenes mētropolē mēdza dēvēt par Skujenes Danti, jo viņš ar savu smuidro augumu, klasisko profilu un izteiksmīgo degunu stipri atgādināja slaveno italiešu dzejnieku. Reinholds Kasparsons bija dzimis 1889. gada 13. septembrī Kosas pagastā, 1926. gadā beidzis Latvijas mākslas akadēmiju, gleznoja ainavas un ilustrātīva rakstura žanra skatus un ilgus gadus strādāja par ilustrātoru nedēļas žurnālā „Atpūta."

Reinholda Kasparsona tēvs ar vecāko brāli Ernestu gatavoja vērpjamos ratiņus un pārdeva lauku tirgos. Šai darbā piepalīdzēja arī Reinholds, bet viņu interesēja vairāk cita nodarbošanās: viņš sāka gatavot vijoles, un pats samērā labi spēlēja. Šo „jājamo zirdziņu" viņš saglabāja visu mūžu. Dzīvodams Rīgā, viņš arvien apmeklēja krāmu tirgu, pirka vecas, salauztas un bojātas vijoles, kuŗas salaboja. Tā viņam krājās vesela vijoļu kollekcija. Kādreiz R. Kasparsons apgalvoja, ka esot atradis īstu Amāti vijoli. Dažreiz viņš sirdījās, ka tagad fabrikas gatavojot vijoles serijām kā dāmu zeķes, kuŗām neesot nekādas vērtības.

Mākslinieka talants viņā izpaudās jau skolas gados. Viņš pats šo dotību izkopa un bija jau pazīstams mākslinieks, kad iestājās Latvijas mākslas akadēmijā, kur pieeju mākslai un uzskatus padziļināja un paplašināja. R. Kasparsons gandrīz visiem Latvijas armijas pulkiem zīmēja karogus, ilustrēja grāmatas, izstrādāja metus skolu diplomiem. Viņa gleznas ļaudīm patika, figūrālas kompozicijas izrādījās lieliskas, vienalga, vai gleznā atainots Jāņu vakars, linu plūcējas, kartupeļu lasītāji vai piegulnieki. Visu mūžu viņš palika uzticīgs klasiskajam naturālismam.

Rakstura ziņā R. Kasparsons bija kluss, mazrunīgs, vairāk iegrimis savās domās. Mazrunīgs viņš bija arī ģimenē, kādēļ dzīvesbiedre arvien žēlojās par vīra

(Turpinājums 6. lpp.)

KULTŪRAS CHRONIKA

Konstances Miķelsones romānu „Ēdenes rapsodija" skatuvei pārstrādājis Andris Valdmanis, veltījot šo laikmetīgo lugu rakstnieces piemiņai. Darbs iedalīts 5 ainās (tikai viena dekorācija) un domāts 4 sieviešu un 5 vīriešu lomu tēlotājiem. Interesenti par šo darbu var rakstīt Andrim Valdmanim, 2931 Portland Ave, Minneapolis, Min., 55407, U. S. A.

Apgāds Ziemeļblāzma Zviedrijā izdevis Andreja Irbes otru noveļu krājumu „Marisandra kaza". A. Irbes pirmo noveļu krājumu „Mums nav svētvakaru', kas iznāca 1962. gadā, kritika vienbalsīgi atzina par sen gaidītu pagriezienu latviešu literātūrā. Jaunajā noveļu krājumā autors palicis uzticīgs iesāktajam virzienam, bet tās tomēr ievērojami atšķiras no iepriekšējā. Cilvēki skatīti mūsdienu acīm, tēlotie ir cilvēki, kas ir ap mums ik brīdi un, varbūt, esam mēs paši.

Londonā, Anglijā, nesen iznākusi grāmata „British Agent", kuŗas autors Džons Vaitvels (John Whitewell) kādreiz darbojies angļu slepenajā dienestā. Savā grāmatā viņš raksta par slepenā dienesta aģenta gaitām un notikumiem Rīgā, laikā no 1934.—1940. g. „British Agent" izdots William Kimber apgādā — 46 Wilton Place, London S. W. 1.

Jaunā pianiste Māra Biezaite, kuŗa 1965. gadā beidza Adelaides universitātes mūzikas fakultāti, Adelaidē maija sākumā deva savu pirmo patstāvīgo klavieŗu koncertu. M. Biezaite atskaņoja Bēthovena, Bacha, Brāmsa, Šēnberga un Ķeniņa kompozicijas. Viņa ieskaņojusi klavieŗdarbus arī Austrālijas radiofona raidījumiem, izceļot latviešu mūziku.

Atkusnis sākās oktobrī

PĒTERIS AIGARS ◉ ROMĀNS

(45. turpinājums)

„Arī nelaimīgi var mīlēt," Vanda atkal raudzījās viņā cieši. „Varbūt esmu dzimusi, lai būtu nelaimīga mīlētāja un laimi gūtu gaidīšanā. Kaut nespēju pacelties līdz ar tevi, bet tu man nevari aizliegt gaidīt karodznieku pārnākam. Piedod visu, kas bijis labs vai ļauns, bet es tevi gaidīšu. Man uzdāvināja lidmašīnas biļeti, lai sekoju tev, lai pierunāju, bet tas viss ir lieki. Cilvēki tevi nesaprot. Arī visātrākā lidmašīna tevi nepanāktu, ja gribētu tev sekot. Vislielākais ātrums piemīt lēnprātīgai gaidīšanai."

„Arvien tevi atcerēšos kā savas dzīves gaišāko pavasari, kā laimīgāko brīdi manā jaunībā. Otra tāda vairs nebūs, to es zinu. Es stāvu stāvā krastā, apakšā mutuļo straume; kāds varens spēks vedina mani nesaudzēt sevi. Es niršu palos, pats nezinot, kurp tie mani aiznesīs. Esmu tevi brīdinājis, ja tas nav līdzējis, tad pieņemu tavu upuri. Vai tu spēsi gaidīt arī nesagaidāmo? Straume mani nesīs, nesīs, un es nezinu, kurā krastā izmetīs."

Vanda piecēlās sēdus un apvija Česlavam rokas. „Es tev pateicos par žēlastību. Pagaidām man vairāk nevajaga. Man pietiek ar to, ja zinu, ka tevi aicina mūžīgā Polija. Es šo zemi neesmu nekad redzējusi, varbūt arī neredzēšu, bet ir labi turēt padomā kādu sapni. Vislaunāk ir, ja zūd visas cerības. Atceries — tajā vakarā, kad aizgāju lordam Vinsentam līdz uz krievu baleta balli, kāds krievu dejotājs man nodeva slepenu vēstuli kādai lietuvietei Londonā. Vēstules rakstītāja bija sevi pazaudējusi. Viņa bijusi izsūtīta Sibirijā, izcietusi spaidu darbus nesalauzta, bet pēc tam, kad uz īsu laiku atgriezusies dzimtenē un nav vairs atradusi dzimteni, gandrīz saļimusi. Viņa meklējusi savu jaunību un pagātni, bet nekā vairs nav bijis. Nav varējusi sastapt neviena no saviem agrākiem draugiem un paziņām. Staigājusi pa jaunības dienu pilsētu kā pa kapsētu. Beidzot, glābiņu meklēdama, rakstījusi savai jaunības draudzenei, kas aizprecēta pirms kaŗa uz Londonu. Diemžēl, vēstulīte pienāca par vēlu. Draudzene pirms gada mirusi ar vēzi. Vēstule palika nenodota, atpakaļ aizsūtīt arī to nevaru. Tā gribot negribot esmu kļuvusi kāda traģiska mūža noslēpuma glabātāja. Kāda vientuļa aizmirsta sieviete Sibirijā gaidīs un gaidīs atbildi un beigās nesagaidīs. Un mēs neviens nespējām palīdzēt. Kāda drausmīga necilvēcība ir izārdījusi nevainīgu un nelaimīgu cilvēku dzīves . . ."

„Nu lūk, tu minēji drausmīgo necilvēcību," atsaucās Česlavs. „Šī necilvēcība paņēmusi arī manu tēvu, Sibirijas tundrā apbedījusi manu māti. Man atņemts dārgākais, kas cilvēkam var būt: vecāki, dzimtene, jaunība. Vai es drīkstu samierināties, vai drīkstu piedot drausmīgajai pavadonei? Kādu laiku var sevi mierināt, apslāpēt sāpes, bet tad tās atmostas kā vulkāns. Diplomāti un valstsvīri var pirkt un pārdot tautu robežas, bet ir kaut kas nenopērkams un nepārdodams — cilvēka sirdsapziņa!"

„Šausmas, ciešanas, atriebība un asinis . . . Kādreiz domāju, ka tā visa ir gana. Bet kad klausos tevī, liekas, kāds gandarījums ir nepieciešams. Mans tēvs uzsveŗ, ka nekādas pārgrozības nav nepieciešamas. Jo kāds vairāk taisnību meklējot, jo tālāk no tās aizejot. Ticu taviem labiem nolūkiem, kaut pašos pamatos daudz kas vēl liekas nesaprotams. Piemēram, es nevaru pieņemt, ka kāds saprātīgs cilvēks var doties briesmās, labi zinādams, ka pastāv mazas, ļoti mazas iespējas kaut ko panākt. Vai tevi vada kāds septītais prāts?"

„Mani aicina mūžīgā Polija. Tam, kas nedzird tās aicinājumu, nekad neizprast manu rīcību. Es to reiz teicu un teikšu arvien!"

Česlavs pēkšņi paskatījās pulkstenī. Ārā bija satumsis. „Man laiks . . . Tik daudz vēl kārtojams un darāms. Brīžam apgurstu. Bet tas, kas iecerēts, nav vairs atsaucams. Uz redzēšanos! Piedod visu, ja vairs neredzamies."

„Tas nevar būt, ka tu aizbrauc, bet es palieku," čukstēja Vanda. „Es to nevaru pieņemt. Mana dvēsele saceļas. Ja tu nevari atsaukt savus nodomus, tad tikpat grūti man ir pārvarēt sevi. Es tevi vēl arvien mīlu. Es esmu tev piederējusi un piederēšu."

„Mācies mīlēt karodznieku, mīlēt cilvēku, kurš, varbūt, nekad vairs nebūs pie tevis un tomēr būs vienmēr tavā tuvumā. Manu likteni nevar grozīt arī tava mīlestība. Tev ir jauna dzimtene, mājas, ģimenes pavards. Man nav nekā. Es eju to meklēt. Tu biji samierinājusies ar to, kā ir. Tikai šodien, kad atklāju tev patiesību, tu sāc mazliet atskārst, cik dziļi esmu savilņots. Lai varētu staigāt roku rokā, tev jāpārtop, tev jāizaug laukā no pasaules, kuŗu tavi vecāki ap tevi uzcēluši. Ilgāk vairs nevaru palikt. Gaidi mani, bet negaidi drīz!"

„Es tevi gaidīšu . . . gaidīšu . . . gaidīšu . . . Lai notiktu, kas notikdams, gaidīšu!" Vanda atraisīja rokas, atkal apskāva Česlavu, tad sekoja viņam lejup pa kāpnēm. „Tu apsolies man rakstīt? Rakstīsi?"

„Nezinu, vai arvien varēšu rakstīt, bet domās būšu ar tevi; jutīšu, kā tu audz."

„Atceries arvien, cik vientulība ir grūta."

„To es zinu, jo vientulība mani izaudzinājusi."

Vilks atkal ierūcās, kad Česlavs Dombrovskis devās prom. Vanda pavadīja viņu gabaliņu, tad uzsita uz pleca, strauji apgriezās un skriešus devās atpakaļ. Viņa nevēlējās rādīt Česlavam savas asaras.

Vanda atkrita savā gultiņā, raudāja un domāja par to, cik dzīve īsa un cik maz tajā laimes. Vecāki kļūs pamazām veci, nomirs. Ko viņa viena iesāks ar atstāto mantu? Ja Česlavs pārnāktu, — o, viņa zinātu, ko darīt. Bet vai viņš pārnāks? Viņa gaidot kļūs veca, varbūt beigās apprecēsies, piedzīvos bērnus. Bet tie nebūs dzimuši viņas priekam. Un dzīve būs tik īsa un laimes tik maz.

11.

LIDOJUMS UZ LABĀKU PASAULI

Miglainā novembŗa rītā no Londonas lidlauka pacēlās lidmašīna, kuŗas ceļa mērķis bija Vīne ar īsu apstāšanos Frankfurtē. Sidrabotais četru motoru putns ar maziem palēcieniem un drebējumiem lēnā lenķī cēlās arvien augstāk. Apakšā palika vieglā miglā tītā lielpilsēta, kuŗu varēja vēl saskatīt kā aizplīvurotu zīmējumu ar līkumotām ielām, taisnām satiksmes maģistrālēm, zaļiem atpūtas laukumiem un nedaudzām augstceltnēm, kuŗas iedūrās ainavā kā pelēkas betona tapas.

(Turpinājums sekos)

Jāpanāk svētdienas skolu audzēkņu skaita pieaugums

KANADAS LATVIEŠU EV.-LUT. DRAUDŽU SVĒTDIENAS SKOLU SKOLOTĀJU KONFERENCE — KURSI TORONTO

Latviešu ev.-lut. draudžu apvienības Amerikā (LELDAA) Kanadas apgabala jaunatnes un svētdienas skolu daļas vadītājs māc. A. Voitkus bija sasaucis svētdienas skolu skolotāju konferenci, kas kursu veidā notika 21. maijā Sv. Andreja baznīcas telpās Toronto. Konferenci ar svētbrīdi ievadīja māc. J. Prauliņš, bet atklāja un vadīja māc. A. Voitkus. Tās norisi protokolēja J. Ozols, piedalījās 39 skolotājiem no Toronto, Montrealas, Londonas, Sv. Katrīnām, Hamiltonas un Otavas draudžu skolām, kā arī bīskaps A. Lūsis, LELDAAs Kanadas apgabala vadītājs prāv. V. Šēfers un mācītāji A. Čops, E. Pavasars un J. Prauliņš. Konferencē bija ieradies arī LELDAAs pārvaldes loceklis un svētdienas skolas daļas vadītājs māc. J. Vējiņš, nododot arī pārvaldes priekšnieka prāv. A. Veinberga sveicienus. Rakstveida sveicienus bija sūtījis māc. A. Ozols no Ņujorkas. Piedalījās arī TLB sestdienas skolas skolotāja Lidija Vītola.

Konferences tiešais darbs risinājās referātu veidā ar sekojošām debatēm un izziņojumiem, atsevišķos jautājumos pieņemot arī ieteikumus. Bīskaps A. Lūsis referēja par vecāku uzdevumiem un lomu svētdienas skolu darbā, uzsverot, ka vecāku pienākums ir bērnus regulāri vest savas draudzes svētdienas skolā. Lielāka vērība svētdienas skolām piegriežama arī no draudžu vadības puses. Caurmēra skaitļi rāda, ka latviešu draudzes svētdienas skolu darbam izdod tikai 1% no saviem budžetiem, kamēr vietējās kanadiešu skolās izdevumi sniedzas pat līdz vienai trešdaļai.

Prāv. V. Šēfers, referējot par svētdienas skolu skolotāju izraudzīšanu un kvalifikāciju, norādīja, ka skolotājiem pašiem jābūt ar stingri reliģisku pārliecību. Svētdienas skolu darbam jānotiek baznīcās, lai bērnos jau no mazotnes rastos cieņa pret baznīcu un tās svētumu. Draudzēm daudz jāpiestrādā, lai panāktu svētdienas skolu audzēkņu skaita pieaugumu, jo no Kanadas latviešu draudzēs reģistrētajiem 1749 bērniem tikai 638 apmeklē svētdienas skolas. Pēc pārrunām konferences dalībnieki pieņēma ieteikumu, ka pie visām draudzēm organizējamas svētdienas skolas, neatkarīgi no tā, vai darbojas jau latviešu parastās sestdienas skolas.

Praktiskus piemērus no savas draudzes svētdienas skolas darba minēja māc. A. Čops, referējot par skolēnu iedalījumu vecuma grupās un mācību programmām. Arī šo tematu pārrunājot, vienojās, ka LELDAAs Kanadas apgabala valde lūgs centrālo pārvaldi izstrādāt vienveidīgas mācību programmas latviešu draudžu svētdienas skolām.

Tāpat ar praktiskiem piemēriem savu referātu ilustrēja māc. E. Pavasars, runājot par stundu sagatavošanu un svētdienas skolu darbā lietojamiem materiāliem.

Par konferences dalībnieku uzņemšanu bija gādājušas Sv. Andreja draudzes dāmu komitejas darbinieces.

R. N.

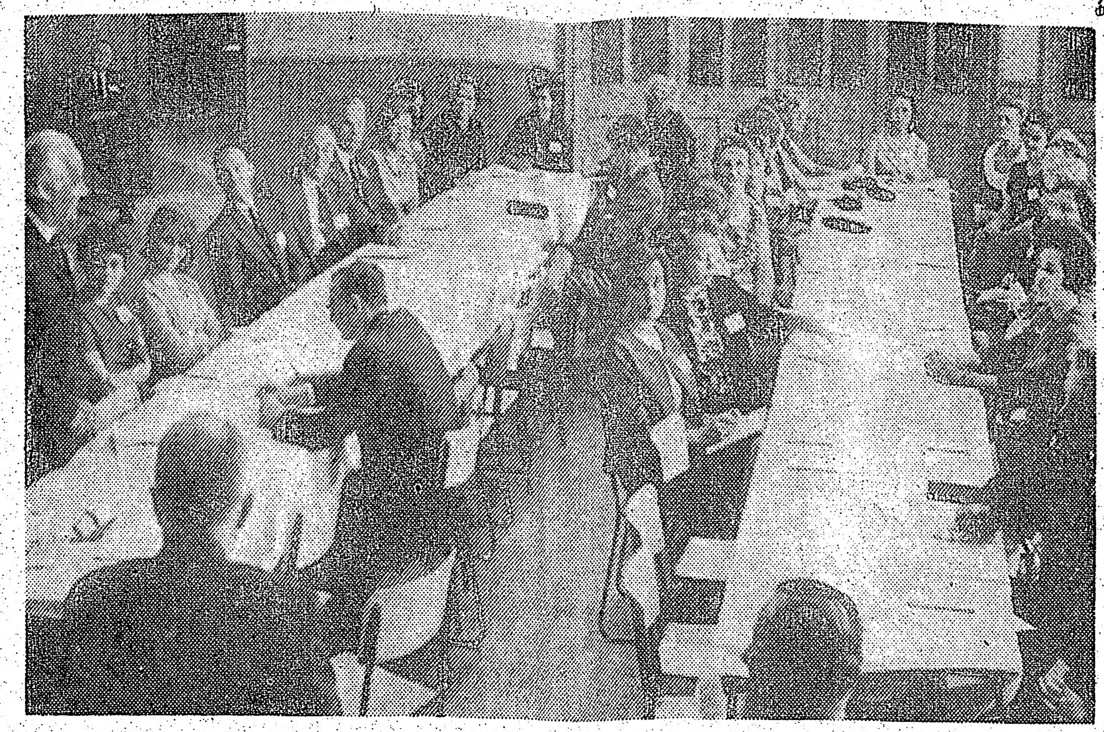

Latviešu svētdienas skolu skolotāju un darbinieku konferences — kursu kopskats Sv. Andreja baznīcā Toronto Foto: J. Līgers

TORONTO LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA

LATVIAN (TORONTO) CREDIT UNION LIMITED

izdara visas parastās banku operācijas, izsniedz personīgos aizdevumus, maksā gadā 4% par krājnoguldījumiem un 3½% par summām čeku kontos, pieņem maksājumus par telefona, elektrības, gāzes un ūdens rēķiniem, pārdod naudas pārvedumus un ceļotāju čekus, piešķir aizdevumus pret nekustamu īpašumu hipotēkām.

491 College Street, Toronto 4, Latviešu namā, telefons: 924-2775.

Birojs atvērts 6 dienas nedēļā, pirmd. līdz piektd. no pl. 12—8 vakarā, sestdienās no 9—1.

Kreditsabiedrības aktīvs 1966. gada 28. februārī bija $1.413,683.47.

TORONTO ZIŅAS

● Sidrabenes bērnu vasaras nometnei daudzbērnu ģimeņu atbalstam Sv. Andreja draudzes dāmu komiteja ziedojusi 200 dol. un LNAK valde 100 dol. Iepriekšējā gadā nometnes vadība materiālu pabalstu piešķīrusi 14 daudzbērnu ģimenēm.. Tādu arī šogad varēs saņemt, neatkarīgi no piederības draudzei. Nometnes mūzikālajām nodarbībām un priekšnesumiem dāmu komiteja vēl ziedojusi arī pārvietojamās ērģeles 75 dol. vērtībā. Ziemas periodā tās varēs izmantot draudzes svētdienas skolas vajadzībām. Sidrabenes nometnei jau pieteikti 214 bērnu un 44 jaunāki par 7 gadiem bērnu dārzā. Peldēt nepratēju apmācīšanai nometnē šogad saistīs peldēšanas instruktorus, kuru vadību uzņēmusies skolotāja un gaidu vadītāja Judīte Vāgnere.

● Šīs nedēļas nogalē makšķerniekiem notiks sacensības Armor Lake ūdeņos. Vispārējo sarīkojumu virkni ievadīs 27. maijā plkst. 8 vakarā Latviešu namā baltiešu kaŗa veterānu draudzības vakars. 28. maijā plkst. 7 vakarā Sv. Andreja baznīcas telpās TLTA ģimnazijas izlaiduma akts. 29. maijā plkst 11 no rīta Latviešu namā TLTA nometņu vadītāju kursu teorētiskās daļas nobeigums. Plkst. 2 dienā Sv. Jāņa baznīcā draudzes koŗa garīgais koncerts ar solistu piedalīšanos; pēc tā baznīcas blakus telpās bīskaps A. Lūsis referēs par neseno Eiropas ceļojumu. Plkst. 3 dienā Latviešu baptistu draudzes garīgais koncerts Walmer ielas baznīcā. Tai pašā laikā Igauņu namā notiek latviešu un igauņu sacensības bridžā. 31 maijā universitātes Hart House telpās slēdz mākslinieku apvienības Colour and Form gleznu izstādi.

● Vasaras sezonu Austrumu draudzes lauku īpašumā Tālavā atklāja 21. maijā ar mākslinieka O. N. Grebžes gleznu izstādi un sabiedrisku vakaru pārvaldes ēkā. Sarīkojumu ar uzrunu ievadīja Tālavas pārvaldes pr-ks A Amoliņš, bet gleznu izstādi atklāja draudzes pr-ks E. Ziplāns. Mākslinieks O. N. Grebže ap 100 ieradušos interesentu iepazīstināja ar dažādiem mākslas virzieniem.. Izstādē bija skatāmi 46 darbi, no kuŗiem pārdeva 5. Divus darbus mākslinieks dāvināja Tālavas pārvaldei, kas savukārt, izpildot O. N. Grebžes vēlēšanos, jauncelta tilta gleznu nodos tālāk vietējai pašvaldībai.

Priekšnesumu daļā jaunās paaudzes akordeonists Raimonds Voitāns sniedza dažus sologabalus. Ar šo sarīkojumu Tālava atskatījās uz 5 darbības gadiem. Izmantojot gaŗo nedēļas nogali, notika arī Rīgas mazskautu pulciņa pirmnieku kursi.

● TLB inženieŗu un techniķu kopas sanāksmē inž. A. Pērkons referēja par atomfizikas izmantošanu kriminoloģijā. Pārrunās pēc referāta skāra arī kopas turpmāko darbību. Kārtējās mēneša sanāksmes atjaunos atkal rudenī.

● Sv. Andreja draudzes lauku īpašumā Sidrabenē Jāņu svinības notiks 25. jūnijā. Brīvdabas izrādei H. Miķelsons sagatavo Birutas Senkēvičas Jāņu uzvedumu, kuŗā piedalīsies arī V. Griķa orķestris.

● Latviešu katoļu draudzes lauku īpašumā Mežciemā 21. maijā uzstādīja koka krucifiksu, kuŗu darinājis J. Upenieks. Ierosinājumu par krucifiksa uzstādīšanu pieņēma draudzes gada sapulcē februārī, un izvēlētajā komisijā darbojās V. Miklaševics, J. Upenieks un A. Ikavnieks. Krucifiksa uzstādīšana pa kreisi no galvenā iebraukšanas ceļa bija organizēta talkas veidā. Pirms vasaras sākuma draudzes pēdējais dievkalpojums notiks 12. jūnijā plkst. 11.30 dienā Ņumena kluba kapellā un būs veltīts jaunatnei.

OTAVA

● Rīdziniece Anna Zoldnere 23. maijā atskatījās uz 85 mūža gadiem. Viņa dzīvesbiedru zaudējusi jau Latvijas brīvvalsts laikā un Otavā dzīvo sava vienīgā dēla inž. N. Zoldnera un vedeklas Litas ģimenē, jūtoties garā moža. Vecmāmiņu jubilejā iepriecināja abas mazmeitas Ilze un Arta, pabeidzot universitāti. Ilze to beidza ar BA gradu franču valodā, bet Arta ar BJ. gradu žurnālistikā

O. K.

Kreditsabiedrība mierīgos ūdeņos

Toronto latviešu kreditsabiedrības biedru sapulce 25. maijā Latviešu namā, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, šogad noritēja bez spraigām un asām debatēm. Nekādus pārsteigumus nesagādāja arī amatpersonu vēlēšanas, ja neskaita tikai 3 balsu starpību valdes vēlēšanās starp pārvēlamo valdes priekšsēža vietnieku un pašreizējo vicepriekšsēdi A. Rāviņu un no jauna uzstādīto kandidātu O. Perro. Pēdējais no 108 balstiesīgajiem ieguva 56, bet A. Rāviņš 59 balsis. Ilggadējais sekretārs un pēc A. Svennes atteikšanās valdē kooptētais I. Jente ievēlēts valdē uz 3 gadiem ar 101 balsi. A. Rāviņa iegūtās 59 balsis nodrošināja viņam vietu valdē uz diviem gadiem.

Pēc pastāvošajiem kreditsabiedrības darbības noteikumiem, pārvaldes orgānos katru gadu pārvēlama tikai viena trešā daļa, un šogad tie bija priekšsēža vietnieks A. Rāviņš un sekretārs I. Jente, aizdevumu komisijā G. Briedītis un revīzijas komisijā K. Priedītis. Vēlēšanu sekmīgākai norisei valde atsevišķā nominācijas komisijā bija izraudzījusi LNAK valdes priekšsēdi J. Niedru, Kanadas DV valdes priekšsēdi E. Krūku un Sv. Andreja draudzes priekšnieku R. Rozi. Šī nominācijas komisija bija atzinusi, ka līdzšinējo panākumu dēļ visi pārvēlamie darbinieki uzstādāmi par kandidātiem. Aizdevumu komisijas G. Briedītim, tāpat arī revīzijas komisijas K. Priedītim pretkandidātu nebija, un viņus nākošiem 3 darbības gadiem ievēlēja ar aklamāciju. Citāds stāvoklis radās valdes vēlēšanām, kur sapulcē bez jau iepriekš minētajiem par kandidātiem vēl uzstādīja A. Svenni un P. Rasiņu, kas savas kandidātūras tomēr noņēma.

Ar dažādiem papildinājumiem pieņēma valdes ierosinājumu peļņas (10.231,91 dol.) sadalei, vienojoties, ka garantiju fondam pieskaitāmi 20% (2046,38 dol.). Izglītības fondam atvēlēja 100 dol. pieskaitījumu, LNAK dalības maksām 850 dol., dividendēs par dalības zīmēm arī šogad izmaksās 5% (ap 6250 dol.). J. Mežaka ierosinājumā vienojās TLB sestdienas skolai izmaksāt 600 dol., paredzēto 500 vietā, bet TLTA ģimnazijai 200 dol. vietā 300. A. Sudmaļa un J. Mežaka ierosinājumā arī vienojās šogad ar 50 dol. atbalstīt arī TLTA neklātienes skolu.

No svarīgākajiem lēmumiem vēl atzīmējami pieņemtie statūtu grozījumi, kas paredz, ka turpmāk personīgos aizdevumos varēs izsniegt līdz 5000 dol., bet hipotēkas aizdevumus līdz 15.000 dol. Šim lēmumam gan apstiprinājums vēl jāiegūst Ontario provinces valdībā, bet nav paredzams, ka to varētu noraidīt.

Kr[illegible]sabiedrības gada sapulcē [illegible] piedalījās 125 biedri, tu[illegible] par pusi mazāk nekā pērnajā gadā. Sapulcē, kuru vadīja valdes priekšsēdis J. Grīslis un protokolēja sekretārs I. Jente, risinājās mērķtiecīgi un lietišķi. Plašāku atreferējumu sniegsim mūsu laikrakstā nākošā numurā.

R. N.

No Maskavas nāk ziņa, ka Rīgā zinātnieces Irenas Vinogradovas vadībā izgudrots lidojošs motocikls, kas saistījis arī padomju strūkleņu pārstāvju uzmanību. Ap 1300 studentu vēloties piedalīties šai jaunajā lidošanas veidā. Šāda motocikla lidmašīna spēj celt 400 mārc. smagumu ap 600 pēdu augstumā un lidot ar 50 jūdžu ātrumu stundā. Pie nolaišanās reizēm vajadzīga izplētņa palīdzība. Pacelšanās mazliet komplicētāka: nepieciešama slēpotāju lēktuvei līdzīgs, ap 40 pēdu gaŗš tramplīns. Lidotājs vispirms iedarbina kājminamos pedāļus, iegūst ātrumu, laižas pa tramplīnu lejup, vēl ar katapultas palīdzību gūst sviedienu — un, motoram strādājot, ceļas gaisā un lido prom.

„Nāciet, iesim kopsolī!"

(Pārnesums no 1. lpp.)

bam, un es apsolu, ka nodaļa pildīs savu pienākumu Mātes Latvijas priekšā!" uzrunas nobeigumā apliecināja K. Bērziņš.

Kanadas DV pr-ks E. Krūka savu svētku runu iesāka ar DV solījuma beigu vārdiem: „Mēs mīlam mieru, bet vairāk par mieru — brīvību, par ko esam ar mieru atdot dzīvību!" Runātājs izcēla plkv. Lobes vārdus, ka brīvība mums neiekritīs klēpī kā gatavs auglis, bet tā izpērkama ar darbiem; brīvība nav iegūstama ar gaudām, bet ar upuriem; un kas nenes upurus, tas nav brīvību pelnījis. Par dzīvi brīvībā jāziedo savu dzīvi, un DV organizācijā ir šādi vīri: arī no vāciešu zaudētā kaŗa un drūmā gūsta tie iznāca vienoti, kaut daudzi ar brūcēm, un stāv joprojām tai vietā, kur cīņu iesāka. „Tā, piemēram, pag. gada 13. novembrī Ņujorkā redzēju neredzīgu latviešu kaŗa invalidu no Toronto (K. Riekstiņš,— ref.), demonstrācijā prasām Latvijas tiesu un daļu, un arī šovakar redzu viņu mūsu vidū," norādīja runātājs. Ar DV Otavas nodaļas nodibināšanos mūsu saime aug augumā, spēks kļūst lielāks, balss dzirdamāka un prasības skaļākas. Bez citiem ieročiem Kanadas DV saimei ir arī savs demokratisks laikraksts, kas visas parādības pasaules politikā un mūsu nacionālpolitiskajā cīņā apgaismo no abām pusēm. „Nāciet, iesim kopsolī ar patiesu tēvzemes mīlestību sirdīs, strādāsim, cīnīsimies un, ja vajadzīgs, arī mirsim!" runas nobeigumā apellēja E Krūka. Pēc kopīgi nodziedātas Daugavas Vanagu dziesmas, Kanadas DV priekšnieks pasludināja DV Otavas nodaļas darbību par atklātu.

Latvijas konsuls Montrealā V. Tomsons apliecināja, ka braucis uz Otavu ar lielu pienākuma apziņu, lai būtu kopā ar vairāku Kanadas pilsētu DV pārstāvjiem, un novēlēja labākās sekmes jaunajai DV nodaļai, uzsākot sabiedrisku darbu Kanadas galvaspilsētā, kas ļoti nozīmīgi. Konsuls īsumā iepazīstināja otaviešus ar DV organizācijas rašanos un mērķiem, pakavējās pie DV darba Kanadā veikumiem, iegūtajām vērtībām un saimnieciskajiem pasākumiem. Norādījis, ka politiskais stāvoklis pasaulē ir nenormāls, ja pašā Eiropas sirdī pastāv divas Vācijas, divas Berlīnes, ar mūri šķirtas, ja pēc 21 gada vēl nav parakstīts miera līgums ar Vāciju, konsuls Tomsons uzsvēra, ka arī šī iemesla dēļ svarīgi, ka DV nodaļa pastāv un darbojas Otavā, kur rezidē Kanadas federālā valdība. Konsula runas nobeigumā visi vienojās Latvijas himnā.

Kanadas vanadžu pr-ce M. Jonāne vēlēja jaunajai nodaļai būt kā degošai lāpai, ar idejām un darbiem kvēlot un degt līdz brīdim, kad varēsim atgriezties brīvajā dzimtenē.

Otaviešus personīgi sveica DV Toronto nodaļas pr-dis I. Zamlovskis, pasniedzot svečturus, kā jaunās DV saimes krusttēvs Hamiltonas nodaļas pr-dis E. Pulciņš, DV Montrealas nodaļas pr-dis J. Gributs, DV Druvas nodaļas pr-dis A. Kalniņš, no Sadberijas vanadzēm A. Tīruma, dāvinot tautisku spilvenu, kā krustmāte Hamiltonas vanadžu kopas pr-ce N. Pulciņa, pasniedzot grāmatu un norādot: „Gūt var dodot, gūt var ņemot, dodot gūtais neatņemams!" Piezīmējams, ka Hamiltonas nodaļa saviem krustbērniem Otavā jau iepriekš bija dāvinājusi A. Robežgruntnieces darinātu DV emblēmu, kas svinīgajā aktā dekorēja skatuvi. Pēdējais pagaŗā uzrunā otaviešus DV Edmontonas, Niagaras un Kičeneras-Voterlū nodaļu vārdā sveica O. Kļavenieks, dāvinot dienasgrāmatu. Rakstveida sveicienus un novēlējumus bija sūtījis ASV DV pr-ks V. Hazners, bij. Kanadas DV pr-ks R. Epneris un māc. A. Voitkus no Montrealas, kā arī DV nodaļas Sadberijā, Norandā, Sv. Katrīnās, Bramptonā, Britu Kolumbijā, Manitobā, Sūsenmarijā, DV kopa Halifaksā un DV apvienības Detroitā, Ročestrā, Kalamazū un Bostonā.

Pēc apsveikumu nolasīšanas vakara norises vadītājs Aleksandrs Sprudžs, kas lietpratīgi arī pieteica runātājus un programmu, visu dzirdēto rezumēja: „Lai Dievs dod, ka mums būtu iespējams kaut mazāko daļiņu paveikt no visa novēlētā, tad mēs būtu jau ļoti apmierināti! Tomēr šodien latviešu trimdiniekos nav vairs tādas sajūsmas, kā pirms 20 gadiem, tādēļ lūdzam vecākos brāļus mums palīgā arī turpmākajā darbā."

Svinīgais akts beidzās ar karogu iznešanu, V. Zivtiņam uz klavierēm intonējot „Nevis slinkojot un pūstot".

Sarīkojuma otras daļas programmā basbaritons Rūdolfs Purvs no Toronto dziedāja četras tautas dziesmas (Ai bāliņi, ai bāliņi; Ej, saulīte, drīz pie Dieva; Trīs priedītes siliņā; Tumsa, tumsa) Ilzes Plaudes kokles pavadījumā. Kanadas DV teātŗa aktieŗi Hugo Miķelsons un Inta Purva deklamēja V. Veldres (Dzimtene), P. Aigara ((Draugi un brāļi), I. Vīksnas (Brāļa atgriešanās) un K. Zāles (Pusnakts stundā) dzejoļus. Otavas vanadžu pr-ce R. Bērziņa māksliniekus apveltīja ziediem.

Sirsnībā, dejās un jautrībā aizritēja saviesīgā vakara stundas, kuŗās publikas priekšā vēlreiz stājās basbaritons Rūdolfs Purvs ar dziesmām „Kad es biju jauns puisītis" un „Šitā zēni dzīvodami", šoreiz akordeonista A. Semenova pavadījumā. Vēlāk R. Purvs Kanadas DV teātŗa sniegtajā divertismenta programmā, aicinot klausītājus piedalīties, dziedāja par gaiļa Dēvija ilkstām. E. Ābele savukārt nolasīja savu humoristisko sacerējumu „Govs". Teātrinieki skatītājus iepriecināja arī ar diviem skečiem — I. Purvas „Satikšanās" un H. Miķelsona „Minka apmetnis", lomas tēlojot Intai Purvai, Rūdolfam Purvam, Hugo Miķelsonam un Annai Briedei. Vakara viesi lika atskanēt arī suminājuma dziesmai „Daudz baltu dieniņu", kad noskaidrojās, ka vienam no sarīkojuma dalībniekiem — bij. Montrealas DV nodaļas pr-dim J. Norvelam tieši dzimšanas diena. Un dzimumdienas bērns izrādījās patiešām laimīgs, jo vakara loterijā, kuŗā bija bagātīgs laimestu klāsts, ieguva galveno — tautisku lelli. Otrs montrealietis, O. Strazdiņš, saviesīgā vakara norises laikā ziedoja Otavas nodaļai darbības veicināšanai 50 dolaru. Tā jaunās DV nodaļas darbības atklāšanas sarīkojums atzīstams par visādi labi izdevušos un sekmīgu. Atzinību pelna arī sarīkojuma patiešām labā organizācija, kā arī gludā un raitā norise.

Vč.

Vasarsvētku dievkalpojums svētdien, 29. maijā, pl. 7 vak. Latviešu namā Sauciens no Golgātas vadībā. Par tematu

„Vasaras svētku spēks"

runās D. MIĶELSONS.

Visi laipni ielūgti.

Hamiltonas latviešu biedrības jaunā valde: priekšā no kreisās A. Geske, priekšnieks J. Jasmanis un V. Rudzītis; aizmugurē — J. Martīnovs un E. Kuncāns. Foto: J. Gailītis

HLB problēmas nokārtotas

Vairāki Hamiltonas latviešu biedrības valdes locekļi dažādu iemeslu dēļ bija atteikušies no pienākumiem, kādēļ, nevarot uzdevumus vairs veikt, pilnvaras nolika visa valde. Tā nedaudzu nedēļu laikā notika jau otra ārkārtas biedru sapulce, šoreiz 15. maijā, lai ievēlētu jaunu valdi un atrisinātu pastāvošās problēmas, kas arī izdevās.

Sapulci atklāja priekšnieka vietnieks O. Berka, to vadīja A. Geske, protokolējot J. Martinovam. Darba kārtībā svarīgākais punkts bija priekšnieka un valdes vēlēšanas. Par biedrības priekšnieku aizklātās vēlēšanās ar 20 balsīm ievēlēja Jāni Jasmani, otram kandidātam E. Breikšam saņemot 14 balsu. Jaunajā valdē ievēlēja A. Geski, V. Rudzīti E. Kuncānu un J. Martīnovu, bet kandidātos J. Zariņu un O. Berku. Revīzijas komisijā izraudzīja V. Ozolu, H. Vilku un T. Tēraudu. Pirms vēlēšanām sapulces dalībnieki ar aplausiem sumināja bijušo HLB pr-ku H. Tēraudu par rosību un pašaizliedzību biedrības darbā. Viņš no sava amata atteicās slimības dēļ.

Sapulces turpinājumā apsprieda biedrības grāmatnīcas un bibliotēkas vadītāja V. Rudzīša sūdzību par to, ka iepriekšējā biedru sapulce viņam atņēmusi HLB biedra tiesības, proti — kā biedrības algotam darbiniekam noliegusi ieņemt amatu HLB valdē, kas ir pretēji statūtos paredzētajam. V. Rudzītis visu šo laiku dzīvojis līdz HLB priekiem un bēdām, bijis tās materiālais un morālais balsts un tikai par niecīgu atlīdzību atdevis tai visu savu laiku un darbu, tādēļ iepriekšējās sapulces rīcība viņu dziļi apvainojusi Pēc pārrunām sapulce vienbalsīgi nolēma atcelt iepriekšējās sapulces lēmumu, tā apliecinot nedalītu uzticību un dodot gandarījumu V. Rudzītim. Līguma papildinājumus uzdeva izstrādāt jaunajai valdei.

Tālākās pārrunās sapulce pieskārās sadarbības, kā arī HLB nama uzlabojumu jautājumiem. Būtu vēlams dabūt alkoholisku dzērienu pārdošanas licenci, kas dotu vairāk līdzekļu HLB darba paplašināšanai. Sapulcē piedalījās 35 biedri. Bija ieradies arī Toronto latviešu biedrības pr-ks Gribusts, nesot sveicienus un vēlējumus rosīgai un ciešai sadarbībai.

J. G.

LELDAAs Kanadas apgabala svētdienas skolu. sk
dona), J. Mežaks (Toronto), H. Greble (Sv. K
Ā. Čops, R. Roze (Toronto), H. Rapa (London
E. Ķivle (Toronto), B. Kūla (Toronto), E. Āb
(Hamiltona), L. Pētersone (Londona), A. Lang
(Toronto), V. Kinstlere (Vudbridža), V. Kalni
I. Upmane (Hamiltona), E. Dāboliņa (Hamilto
ala); 4. rindā — S. Rinmane (Hamilton

Seminārs p
komūnism

(Pārnesums no 1 lpp.)

menti, ka brīvība pienākas ne tikai apspiestajai vācu austrumu joslai, bet vēl tālāk, proti — arī Baltijas valstīm. Klausītāji norādīja uz vācu skolas grāmatām un izdotajām kartēm, kuŗās Baltijas valstis atzītas par Pad. savienības sastāvdaļu. Arī vācu skolās par maz aprāda apstākļus, kuŗu dēļ puse Eiropas nonākusi zem komūnisma režīma, arī Baltijas valstis. Uz daudzajiem jautājumiem un norādījumiem majors Heglins atbildēja, ka vācu politika šobrīd atrodas grūtā situācijā, jo katru asāku vārdu apspiesto austrumtautu labā nedraudzīgā puse tūlīt izmanto propagandai un vācu tautai par jaunu pieraksta fašistiskas un agresīvas tendences. Tādēļ vācu politikai jābūt ļoti uzmanīgai, jo daudzās tautās vēl dzīvas atmiņas par vācu nacionālsociālistu izdarībām okupētajās zemēs. Majors Heglins gan apgalvoja, ka vācu armijai ir pilnīgi skaidra aina par apstākļiem Baltijas valstīs un ka norisēm, tautas noskaņojumam un tendencēm šajās zemēs seko ar lielu uzmanību.

Semināru pabeidza redaktora F. Friča referāts „Par un pret — antikomūnisma jautājumā." Runātājs norādīja tās līnijas, kuŗas jāaizstāv īstam pretkomūnisma cīnītājam. Referents uzsvēra, ka esam pret mazas un šauras politiskas grupiņas uzkundzēšanos visai pasaulei, esam pret individa personīgās brīvības ierobežošanu, esam pret komūnistisko „smadzeņu mazgāšanu" u.t.t. Brīvības aizstāvētājs ir par valsts varas ierobežošanu, par tiesībām tautām dzīvot pēc savas dzīves ziņas, par to, ka katra tauta brīvi var izvēlēties to ceļu, kas to ved tuvāk laimei. Ar interesantiem piemēriem redaktors Fričs raksturoja, kas sagaida tos, kuŗi lētas ziņkāres dzīti, dodas „iepazīties" ar komūnistu pārvaldītām zemēm. Šie apmeklējumi lielāko tiesu beidzas traģiski vai ar nepatīkamām sekām pašiem apmeklētājiem. Runātājs beidza priekšlasījumu ar aicinājumu saslēgties kopīgā, plašā un garīgā pretofensīvā, lai ideoloģiskā uzskatu cīņa notiktu tajās zemēs un ar to cilvēku palīdzību, kas pašreiz atrodas zem boļševiku jūga.

Semināra pirmā diena beidzās ar kopīgām vakariņām un filmas izrādi par komūnistu okupētās Vācijas t.s. „tautas armiju".

Semināra otrā
pārrunās pulcēj
stāvji, lai noklau
cijas DV valdes
zares vadītāja J.
par līdz šim veik
nes uzdevumiem.
dējiem pūliņiem
panākt kopīgu i
tiku visas trimd
rā. Daļēji tas i
to, ka dzīvojam
ar īpatiem vietē
daļēji vainojams
kums: Seminār
pīgās pārrunās
jo sadarbību ar
tiem komūnikā
atzīstot, ka dau
DV nodaļas, m
par savu darbīb
Par informāci
kārtošanu galve
nākas nozares
rulim, kas gadu
dojis draudzīgas
smes ar vācu ci
iestādēm.
Līdztekus se
arī Rietumvācija
de, apskatot vir
tājumu. Izskan
tība par veidu,
matu „DV 20 g
ties ar jau gatav
ta nodaļām, rad
topošās grāmata
neatbilst iecerēn
jās pie manusk
nas un grāmata
nas. Sēdē izskat
tu DV CV sēde
piešķīra atzinība
gākajiem DV
kiem.

● Elzas Drujas
stādē Latviešu bi
ja 22 darbi, kuŗu
rības 15 gadu a
apskatīja vairāk
tāju. Divus darb

● Grand Rapid
latviešu ev.-lut.
nes pulciņš audz
jas vadībā 22. m
Mežvidiem, lai at
gada nobeigumu
niekus un klātes
Skuja, visiem
dzināšanas darba
teicās draudzes
sons. Pulciņa
sniedza grāmatu
kopīgs azaids un

Skaistākā dāvana svešatautiešu sko
mācību gadam beidzoties
Prof. A. RUBUĻA sakārtotā
„LATVIAN LITERATU
Jaunieti, piemini Latviju, daudzini savu tautu, t
sasniegumus. Esi lepns uz savas tautas rakstnie
Lai atvieglinātu grāmatas iegādi, DV apgāds
tās cenu līdz š. g. 15. jūnijam uz
$5.60.
DV grāmatnīca, 491 College St., Toronto 4, Ont. Tā

ZIŅAS

...priekšnieks J. Jasm... Foto: J. Gailītis

OTAVA

LELDAs Kanadas apgabala svētdienas skolu skolotāju konferences dalībnieki Toronto: 1. rindā no kreisās — R. Epneris (Londona), J. Mežaks (Toronto), H. Greble (Sv. Katrīnas), māc. J. Prauliņš, prāv. V. Šefers, bīskaps A. Lūsis, māc. A. Voitkus, māc. A. Cops, R. Roze (Toronto), H. Rapa (Londona) un J. Ozols (Toronto); 2. rindā — V. Melli (Toronto), A. Kurse (Toronto), E. Ķivle (Toronto), B. Kūla (Toronto), E. Āboliņa (Toronto), I. Intenberga (Hamiltona), E. Reine (Hamiltona), H. Miķelsone (Hamiltona), L. Pētersone (Londona), A. Lange (Otava), L. Lange (Otava) un J. Zilkalns (Montreala); 3 rindā — K. Kanaviņa (Toronto), V. Kinstlere (Vudbridža), V. Kalniņš (Toronto), E. Baruša (Toronto), A. Kalniņa (Toronto), B. Šmite (Hamiltona), I. Upmane (Hamiltona), E. Dāboliņa (Hamiltona), N. Grīnvalde (Hamiltona), I. Voitkus (Montreala) un I. Leimane (Montreala); 4. rindā — S. Rinmane (Hamiltona), B. Dābola (Hamiltona), L. Lange (Otava) un D. Stirāja (Londona).

Foto: J. Liģers

Seminārs par komūnismu

(Pārnesums no 1 lpp.)

menti, ka brīvība pienākas ne tikai apspiestajai vācu austrumu joslai, bet vēl tālāk, proti — arī Baltijas valstīm. Klausītāji norādīja uz vācu skolas grāmatām un izdotajām kartēm, kurās Baltijas valstis atzītas par Pad. savienības sastāvdaļu. Arī vācu skolās par maz aprāda apstākļus, kuņu dēļ puse Eiropas nonākusi zem komūnisma režīma, arī Baltijas valstis. Uz daudzajiem jautājumiem un norādījumiem majors Heglins atbildēja, ka vācu politika šobrīd atrodas grūtā situācijā, jo katru asāku vārdu apspiesto austrumtautu labā nedraudzīgā puse tūlīt izmanto propagandai un vācu tautai par jaunu pieraksta fašistiskas un agresīvas tendences. Tādēļ vācu politikai jābūt ļoti uzmanīgai, jo daudzās tautās vēl dzīvas atmiņas par vācu nacionālsociālistu izdarībām okupētajās zemēs. Majors Heglins gan apgalvoja, ka vācu armijai ir pilnīgi skaidra aina par apstākļiem Baltijas valstīs un ka norisēm, tautas noskaņojumam un tendencēm šajās zemēs seko ar lielu uzmanību.

Semināru pabeidza redaktora F. Friča referāts „Par un pret — antikomūnisma jautājumā." Runātājs norādīja tās līnijas, kuras jāaizstāv īstam pretkomūnisma cīnītājam. Referents uzsvēra, ka esam pret mazas un šauras politiskas grupiņas uzkundzēšanos visai pasaulei, esam pret individa personīgās brīvības ierobežošanu, esam pret komūnistisko „smadzeņu mazgāšanu" u.t.t. Brīvības aizstāvētājs ir par valsts varas ierobežošanu, par tiesībām tautām dzīvot pēc savas dzīves ziņas, par to, ka katra tauta brīvi var izvēlēties to ceļu, kas to ved tuvāk laimei. Ar interesantiem piemēriem redaktors Fričs raksturoja, kas sagaida tos, kuri lētas ziņkāres dzīti, dodas „iepazīties" ar komūnistu pārvaldītām zemēm. Šie apmeklējumi lielāko tiesu beidzas traģiski vai ar nepatīkamām sekām pašiem apmeklētājiem. Runātājs beidza priekšlasījumu ar aicinājumu saslēgties kopīgā, plašā un garīgā pretofensīvā, lai ideoloģiskā uzskatu cīņa notiktu tajās zemēs un ar to cilvēku palīdzību, kas pašreiz atrodas zem boļševiku jūga.

Semināra pirmā diena beidzās ar kopīgām vakariņām un filmas izrādi par komūnistu okupētās Vācijas t.s. „tautas armiju".

Semināra otrā dienā internās pārrunās pulcējās latviešu pārstāvji, lai noklausītos Rietumvācijas DV valdes informācijas nozares vadītāja J. Cīruļa ziņojumu par līdz šim veikto, kā arī nākotnes uzdevumiem. Par spīti ilggadējiem pūliņiem, nav izdevies panākt kopīgu informācijas politiku visas trimdas saimes apmērā. Daļēji tas izskaidrojams ar to, ka dzīvojam dažādās zemēs ar īpatiem vietējiem apstākļiem, daļēji vainojams arī līdzekļu trūkums. Semināra dalībnieki kopīgās pārrunās izvērtēja līdzšinējo sadarbību ar vācu presi un citiem komūnikācijas līdzekļiem, atzīstot, ka daudz vēl grēko arī DV nodaļas, maz sniedzot ziņas par savu darbību.

Par informācijas semināra izkārtošanu galvenā pateicība pienākas nozares vadītājam J. Cīrulim, kas gadu tecējumā izveidojis draudzīgas un labas attieksmes ar vācu civīlām un armijas iestādēm.

Līdztekus semināram notika arī Rietumvācijas DV valdes sēde, apskatot virkni rutīnas jautājumu. Izskanēja neapmierinātība par veidu, kā sagatavo grāmatu „DV 20 gados": iepazīstoties ar jau gatavajām manuskripta nodaļām, radās iebildumi, ka topošās grāmatas saturs un stils neatbilst iecerēm, ar kādām stājās pie manuskripta sagatavošanas un grāmatas satura plānošanas. Sēdē izskatīja arī darba kārtu DV CV sēdei Čikagā, kā arī piešķīra atzinības rakstus rosīgākajiem DV nodaļu darbiniekiem.

pas.

Daugavas vīri dzied jau 15 gadu

ANGLIJAS LATVIEŠU KOŖA JUBILEJA

Viena no vecākajām Ziemeļanglijas koŗa vienībām — Bradfordas vīru koris Daugava Vasarsvētkos atskatās uz 15 gadu gaitām, kuŗas atzīmēs ar jubilejas koncertu. Tanī dziedātāji iestudējuši virkni jaunu dziesmu, kā arī „uzspodrinājuši" populārākās dziesmas no vecā repertuāra, kuŗa iestudēšanai savā laikā pirmos pamatus lika diriģents Jānis Barušs un Daumants Vītols, kas tagad jau ilgus gadus dzīvo un darbojas Kanadā. J. Barušs pat uzskatāms par koŗa dibināšanas iniciātoru, jo pamatā Daugavai bija viņa vadītais dubultkvartets, kuŗam pievienojās dziesmu draugi no Bradfordas un Līdsas.

Bezgala daudz ir dziedāts aizvadītajos gados: koris piedalījies otros un visos pārējos Anglijas latviešu dziesmu svētkos, dziedāja arī Hamburgā Eiropas latviešu dziesmu svētkos, vīru kopkoncertā Lesterā, kuplinājis ar dziesmām sarīkojumus.

Visai spilgts notikums koŗa darbības sākuma posmā saistās ar kādiem Apvienoto nāciju „gadadienai" par godu rīkotiem dārza svētkiem Līdsā, lorda Milnera īpašumā. Šo svētku koncerta programmas sniegšanai bija aicināti daugavieši, bet, ierodoties dārzā un ieraugot svinību vietu rotātu visiem AN valstu kārogiem, koris atteicās uzstāties, iekām nav novākts Pad. savienības karogs. Pēc ilgākas „stīvēšanās" rīkotāji prasību beidzot izpildīja, un tā vīri varēja sevi apsveikt ar mazu uzvaru „aukstā karā"...

J. Barušam aizbraucot uz Kanadu, kori īsu laiku diriģēja Daumants Vītols, bet, izceļojot arī viņam, iestājās klusuma periods, jo Ziemeļanglijā nebija neviena diriģenta, kuŗu lūgt palīgā. Atrisinājums radās, kad Londonā dzīvojošais komponists Helmers Pavasars piekrita uzņemties diriģenta pienākumus, palaikam izbraucot uz Bradfordu, balsu apmācīšanu gan atstājot koŗa dalībnieka Haŗija Stalaža ziņā. Pāris gadu laikā pēdējais iepazinās arī ar visiem diriģēšanas un koŗa vadīšanas noslēpumiem, un tā viņu pieņēma par pastāvīgu diriģentu. H. Stalaža laikā Daugava skaitliskā sastāvā sasniedza kulmināciju — korī dziedāja 36 vīri. H. Stalaža lielā sirdsdedze bija koŗa dzinējspēks. Tādēļ smags trieciens korim bija diriģenta pēkšņā nāve tieši kopīgā baltiešu sarīkojuma laikā. Nelaiķa vietā par diriģentu nāca koŗa dalībnieks Rufus Freimanis, kas savā laikā apmeklējis Rīgas skolotāju institūtu un sagatavots diriģenta darbam. Darba apstākļu dēļ R. Freimanis pērnā rudenī no diriģenta pienākumiem tomēr bija spiests atteikties, bet korim šoreiz laimējās pierunāt zizli rokās ņemt Boltonas koŗa Dzintarzeme diriģentu Andreju Pommeru, kuŗa vadībā tad arī koris dziedās savā jubilejas koncertā.

Koŗa sastāvs pašreiz nostabilizējies uz 24 dziedātājiem, no kuŗiem Kūris Birzgalis, Hugo Reinbergs, Valdis Gerels un Jānis Leitlands dzied kopš koŗa dibināšanas dienas. Koŗa vecākais līdz 1958. gadam bija Sergejs Beņķis, bet pēc tam Kūris Birzgalis. Par koŗa goda biedriem ievēlēti J. Barušs, S. Beņķis, komp. H. Pavasars un R. Pureniņš.

A. P.

GRAND RAPIDI

◎ Elzas Drujas-Foršū gleznu izstādē Latviešu biedrības namā bija 22 darbi, kuŗus sakarā ar biedrības 15 gadu atceres svētkiem apskatīja vairāk nekā 300 skatītāju. Divus darbus pārdeva.

◎ Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.-lut. draudzes jaunatnes pulciņš audzinātājas L. Skujas vadībā 22. maijā izbrauca uz Mežvidiem, lai atzīmētu darbības gada nobeigumu. Pulciņa dalībniekus un klātesošos uzrunāja L. Skuja, visiem par kristīgās audzināšanas darba sekmēšanu pateicās draudzes pr-ks O. Jirgensons. Pulciņa audzinātājai pasniedza grāmatu. Pēc tam bija kopīgs azaids un dažādas sporta spēles. Reizē ar to beigusies Mežvidu pavasaŗa apkopšana un koku dēstīšana. Talcinieki nostrādājuši vairāk nekā 400 darba stundu

V. Z.

Skaistākā dāvana sveštautiešu skolotājiem mācību gadam beidzoties
Prof. A. RUBUĻA sakārtotā
„LATVIAN LITERATURE"
Jaunieti, piemini Latviju, daudzini savu tautu, tās kultūrālos sasniegumus. Esi lepns uz savas tautas rakstniekiem!
Lai atvieglinātu grāmatas iegādi, DV apgāds pazeminājis tās cenu līdz š. g. 15. jūnijam uz
$5.60.
DV grāmatnīca, 491 College St., Toronto 4, Ont. Tālr. 921—7121

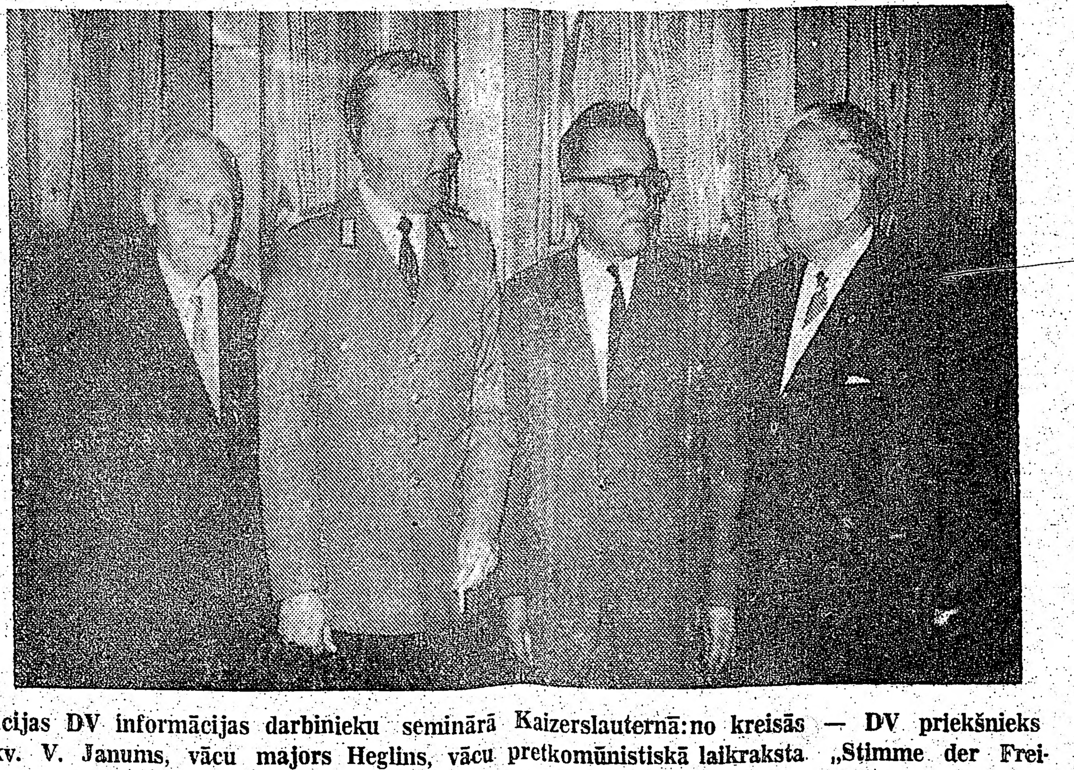

Vācijas DV informācijas darbinieku seminārā Kaizerslauternā: no kreisās — DV priekšnieks plkv. V. Janums, vācu majors Heglins, vācu pretkomūnistiskā laikraksta „Stimme der Freiheit" atb. redaktors Fr. Fričs un Vācijas DV valdes informācijas nozares vadītājs J. Cīrulis.

Foto: Latvija Amerikā

Untumainā laimes māmuļa

Gaŗezera vidusskolas padomes rīkotajā mantu izlozē automašīnu laimēja lozes 7097 īpašniece E. Civika Čikagā. Izlozes citi laimesti bija televīzijas aparāts, kinokamera, radioaparāti, 5 gleznas, daiļamatnieku izstrādājumi un grāmatas. Laimestu kopvērtība 3000 dolaru.

Izloze notika Gaŗezera nometnē reizē ar vasaras sezonas atklāšanu. Pēc karoga uzvilkšanas un dievkalpojuma liels tautiešu pulks ielenca biroja māju, uz kuŗas kāpnēm stāvēja „laimes rats". Pēc vidusskolas padomes pr-ža Ed. Avota pateicības visiem tautiešiem, kas „no krasta līdz krastam" atbalstījuši jauno pasākumu — vasaras vidusskolu, iegādājoties lozes, loterijas komisijas pr-dis A. Rieksts ziņoja, ka līdz izlozes sākumam pārdotas, resp. saņemta nauda par 5023 lozēm. Izlozes vadībā pieaicināja jendas skautu pr-ku A. Artmani, bet publika nominēja Gunti Brūnu. Laimes rats sāka griezties, un kādi bērni pārmaiņus vilka lozes.

Pirmais laimētājs apkārtstāvētāju pulkā bija Grand Rapidu Vienības draudzes pr-ks P. Golts, kas laimēja brīvu vidusskolu. Tā kā P. Golta atvaļinājums ir tikai divas nedēļas, viņš izšķīrās ap 100 dol. vērtīgo laimestu atdot vidusskolas audzēknim Ansim Veinbergam, kuŗa ģimenē ir 6 locekļi un tikai viena pelnītāja. Kad pēc kārtas izvilka vairākus mazos numurus, kāds skatītājs pieprasīja tos labāk sajaukt. To arī tūlīt darīja, un laimes rats sāka atkal griezties. Griešanai beidzoties, kļūmes dēļ atvērās laimes rata aizvars, un visas 6000 lozes izbira. Šai brīdī skatītājiem aizrāvās elpa. Visas lozes gan rūpīgi uzlasīja un salika urnā, izloze varēja atkal turpināties.

Lielāko un vērtīgāko laimestu izvilka pašu pēdējo. Kad nosauca automašīnas laimētāja lozes numuru, vairākās vietās atskanēja īsi iekliedzieni, visu acis raudzījās uz vienu un otru pusi. Satraukumā pagāja pāris sekundes, un vērotāji sāka atkal sarunāties un citiem izstāstīt, ka uztraukumā acis apmiglojušās un skaidri pārliecināties, vai laimīgais numurs viņu rokās..

Pēc izlozes vairāki sūdzējās, ka nevarot nekādi nomierināt satraukto sirdi, kaut norītas jau vairākas „sirds zālītes". Rīkotājiem nākošreiz jāgādājot arī par „ātro palīdzību" sirdsvājiem un jāaicinot arī dežūrārsts...

Laimes māmuļa ir un paliek untumaina. Tā gleznotāja Anna Dārziņa no tālās Sietlas, gribēdama lielā sirsnībā atbalstīt mūsu jaunatni, savu jauko gleznu pēdējā dienā atsūtīja pa gaisa pastu, samaksājot par sūtīšanu vien piecus dolarus. Un gleznu laimēja turpat netālu Spokenā dzīvojošais Jānis Celms (liekas, bij. skolu departamenta direktors). Jāņa Kalmītes smagajai „Rijai" savukārt atkal jāceļo atpakaļ uz Mineapoli. Vienīgi jaunās gleznotājas Ilzes Prikules gaiši priecīgā un mūsu laikam neparasti rūpīgi ielogotā glezna palika Gaŗezerā Baltgalvja kundzei. Otras jaunās mākslinieces Jūlijas Rumbergas gleznu „Gauja", liekas, laimējis kāds Pitsburgas amerikānis, kas būs spiests uz kartes ilgi pētīt un meklēt, kur īsti tāda Gauja plūst...

Par Jāņa Kalmītes, šāgada kultūras fonda laureāta, gleznu „Rija", kā jau parasts, bija visvairāk karstu debašu, tās vērtēšana dažāda, kamēr kāds autoritāri noteica: „Kalmīte paliek Kalmīte, un Jānis Kalmīte mums ir tikai viens.."

Kad tai pašā vakarā izlozes vadītājs A. Rieksts zvanīja uz Čikagu un taujāja pēc E. Civikas, atvainojoties par vēlo traucējumu, bet esot svarīgs iemesls to darīt,— kāda samiegojusies balss atbildēja: „Naktī jau nav nekādu svarīgu lietu kārtošana!" Kad A. Rieksts pateica, ka laimēta automašīna, tad gan atskanēja skaļš prieka iekliedziens.

Pats sarkanbrūnais auto tomēr vēl vientuļi stāv Gaŗezera pagalmā un gaida, kāda izskatīsies tā jaunā saimniece un cik gādīga viņa būs.

Z. Vaivars

GRAND RAPIDI

◎ Grand Rapidu latviešu ev.-lut. draudzē 15. maijā notika dievkalpojums, apvienots ar draudzes pārvaldes, dāmu komitejas un pērmindera J. Priedīša ievešanu amatā, ko izdarīja ASV vidienes apgabala garīgais vadītājs prāv. J. Turks, teicot arī sprediķi. Tai dienā draudze atzīmēja arī dažādo pārbūves darba nobeigumu posmu savā dievnamā. Laicīgā daļa turpinājās baznīcas apakšējās telpās pie dāmu komitejas gādātā cienasta galda. Pēc prāv. J. Turka lūgšanas pārskatu par paveikto sniedza draudzes pr-ks O. Jirgensons, izsakot pateicību daudzajiem talciniekiem un līdzekļu devējiem. Dievkalpojumu ar solo priekšnesumiem kuplināja Valdis Treimanis no Čikagas.

SAVIENOTAJĀS VALSTĪS

ŅUJORKA

◎ Ņujorkas latviešu biedrība 21. maijā bija rīkojusi Ģimenes dienas atzīmi ar mielastu bez maksas, kurā ieradās vairāk par 80 apmeklētāju, kas noklausījās māc. A. Ozola referātu par vecāku un bērnu attieksmēm un problēmām. Ar deklamācijām sarīkojumu kuplināja R. Mucenieks. Pēc tam pie pašu orķestra mūzikas vakara apmeklētāji pakavējās dejās.

◎ Sākot ar 19. jūniju, Ņujorkas latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi Ņujorkas pilsētā notiks katru svētdienu tikai vienā vietā — pārmaiņus Bruklinā un Jonkeros, bet 3. jūlijā Portvašingtonā. Bruklinas dievkalpojumi notiks pl. 11.30, Jonkeros pl. 10 no rīta. Sākot ar 26. jūniju, brīvdabas dievkalpojumi katru svētdienu pl. 11 notiks draudzes lauku īpašumā Katskilos.

◎ Ņujorkas draudzes Jonkeru dievnama pārbūves un izdaiļošanas darbu izmaksa aprēķināta uz 9000 dol. Līdz šim izdoti 3300, kasē rezervē 2700, bet ziedojumos paredzēts iegūt ap 3000 dol. Īpašuma komiteja izsūtījusi aicinājumu rajona draudzes locekļiem ziedot šī īpašuma izdaiļošanai. Pārējo rajonu draudzes locekļi šādu aicinājumu nav saņēmuši. Dievnamā apakšējā zālē ierīkota jauna skatuve, moderns griestu apgaismojums, jauns plastikas materiāla sienu apšuvums, ierīkota arī jauna papildizeja un auto novietošanas laukums un paveikti citi sīkāki darbi.

ČIKAGA

◎ ASV vidienes apgabala skolotāju un skolu darbinieku konferencei, kas notiks 4. un 5. jūnijā Latviešu namā telpās Čikagā, sagatavota plaša programma. Paredzēti referāti un pārrunas par tautiskām dejām un rotaļām, par skolēnu sportu un fizisko audzināšanu, par skolēnu kori un citiem dziedāšanas veidiem, par latviešu grāmatu un avīžu lasīšanu, par žurnālu „Mazputniņš"; informēs arī par Amerikas latviešu skolotāju biedrības veidošanos. Notiks arī draudzības vakars ar skolēnu priekšnesumiem, solodziesmām, vecām dejām un rotaļām un kopīgu dziedāšanu. Iebraukušos dalībniekus, kuŗiem nav paziņu Čikagā, apmetinās pie vietējiem tautiešiem. Šīs pārnakšņošanas lietas kārto skol. O. Rituma (2464 W. Berteau St., tel. IR 8—0649). Dalības maksa: ar ēdināšanu 6 dol., bez ēdināšanas 3 dol. Ieeja draudzības vakarā tiem, kas nepiedalās konferencē, pret ziedojumiem, sākot ar 1 dol. Notiks 2 praktiskās stundas: latviešu valodā 6. pamatskolas klasei — A. Bankovičs, bet vēsturē 2. un 3. ģimnazijas klasei — H. Kreicers. Bez tam darbosies sekcijas, kas apspriedīs atsevišķo priekšmetu mācīšanu.

◎ DV dienu organizēšanai veltītajā loterijā, kuŗu bija rīkojusi Čikagas DV apvienība, 13. maijā Latviešu namā notika laimestu izloze, laimīgās lozes velkot Andrejam Nīkuram, bet laimestus Arturam Vanagam revīzijas komisijas un viesu klātienē. Laimestus bija ziedojuši māksl. A. Šīmanis, D. Eizis, T. Riekstiņš, G. Puriņš, O. Ozoliņa, A. Vanags, M. Priedulāja, A. Telle, apvienības vanadžu kopa u. c. Laimīgie numuri: 0337 (ādas izstrādājums), 0348 (D. Eizes glezna), 0411 (A. Telles sudraba izstrādājums), 0415 (dekoratīvs šķīvis), 0508 (Aspazijas kop. raksti 3 sējumi), 0573 (O. Ozoliņas glezna), 0769 (A. Šīmaņa glezna), 0802 (Piecīšu plate), 0884 (I. Priedulājas spilvens), 100 (Ģ. Puriņa glezna), 1128 (I. Kārkliņa svečturis), 1371 (T. Riekstiņa glezna), 1706 (T. Riekstiņa glezna), 2136 (Ģ. Puriņa glezna) un 2299 (D. Eizes glezna).

BAFALO

◎ Dažu sabiedrisko darbinieku neatlaidības un gribas dēļ saglabāt vietējo latviešu klubu un nepielaist tā likvidāciju, beidzot otrā šai gadā nolikta biedru sapulcē, kurā gan bija ieradušies tikai 7 tautieši, 15. maijā izdevās atrast darbiniekus, kas uzņēmās kluba vadību uz vienu gadu. Šoreiz, par prieku sabiedrībai, tas ir mūsu jaunās paaudzes pārstāvis, kurš ieguvis augstāko izglītību un kopā ar dzīvesbiedri strādā par skolotājiem Bafalo. Jaunais Bafalo latviešu kluba priekšnieks ir Juris Kāposts, kas vada arī vietējo latviešu jaunatnes pulciņu. Valdē par sekretāru ievēlēja Voldemāru Alku un par kasieri Arnoldu Smiltiņu. Pārējos valdes locekļus sapulce lūdza jauno priekšnieku izraudzīt no tautiešu vidus pēc saviem ieskatiem. Sanāksmi vadīja kluba līdzšinējais revidents V. Celms, kurš arī informēja, ka klubam ir 133,55 dol. naudā, kura glabājas pie līdzšinējā kasiera A. Zaķīša. Bafalo latviešu sabiedrība tagad var būt visai apmierināta, jo jaunā paaudze sāks tagad pielikt roku sabiedriskās dzīves rosināšanai un veidošanai, visiem ticot, ka būs laba atsaucība un lielāka aktivitāte.

DENVERA

◎ Kolorādo gubernatoram izbraucot dienesta darīšanās, viņa dzīvesbiedre 19. maijā bija aicinājusi viesos vairākās grupās republikāņu dāmas uz „glāzi tējas". No baltiešiem aicināta bija arī gleznotāja A. Īvana dzīvesbiedre Ella, kas ieradās latviešu tautas tērpā, kurš guva ne vien visu dāmu apbrīnošanu, bet deva arī izdevību popularizēt Latvijas vārdu un iepazīstināt ar tās traģēdiju. Ar lielu interesi uzklausīja E. Īvanes paskaidrojumus, ka viņas tērps ir viens no apmēram 20 dažādiem, arī bagātīgi darinātiem Latvijas novadu tērpiem, ka tagad viņas dzimtenē okupanti apkaŗo latviešu nacionālismu un neieredz arī tautas tērpus, izņemot, kad latviešiem liek slavināt dzimtenes pakļaušanu komūnismam un rīko dziesmu svētkus ar galvenokārt krievu dziesmām, dziedātājus ietērpjot valsts darinātos vienāda veida un ļoti primitīvos latviskā tērpa atdarinājumos. E. Īvana uzsvēra, ka komūnisti to dara tikai nolūkā rādīt — lūk, latviski tērptie dziedātāji dzied ar sajūsmu komūnistu dziesmas...

—s

BILŽU un DOKUMENTU IELOGOŠANA
Mēs ielogojam visu katrā lielumā. 700 dažādi logātu paraugi.
THE PICTURE FRAME SHOP
117 Danforth Avenue, Toronto, Ont., tālr. 461—4543.

TOWN & COUNTRY
REAL ESTATE LTD.
V PALMA PĀRSTĀVIS
377 Glengarry Ave., Toronto 12, tel. 782-7246

NEMAKSĀJIET VELTĪ ĪRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

Broadview — Danforth: Atsevišķa 8 istabu māja, 2 vannas istabas, 2 virtuves, ūdens apkure, garāžas iespēja. Kopējā cena $19.500.-, iemaksa $4.500.-. Atlikums uz vienu atklātu obligāciju.

Kingston Rd. — Blantyre: 6 istabu dubultķieģeļu bungalovs ar izbūvētu telpu pagrabā, 2 vannas istabas, ūdens-eļļas apkure un garāža. Kopējā cena $18.500.

Willowdale: Atsevišķa dubultķieģeļu 5 istabu māja ar izbūvētu istabu pagrabā, ūdens-eļļas apkure, privāts iebraucamais ceļš un garāža. Liels dārzs. Kopējā cena $18.500.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 6 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLĒ VISĀ PILSĒTĀ.

Priecīgie talcinieki

FEĻETONS

Simanis Saulmīlis beidzot nolēma celt vasaras māju, tikai nezināja, kā iesākt. Jau vairākus gadus draudzes īpašumā dīkā stāvēja apbūves gabals. Kad uz to paskatījās, tūlīņ nelabi sagriezās dūša: tas bija pieaudzis gaŗām zālēm, krūmiem un staipēkņiem kā mūža mežs. Bija tiešām brīnums, kā no šādas neškīstas vietas abi kaimiņi turpat tuvumā varēja izveidot gludus zāļu laukumus, kur nedēļu nogalēs priecīgi tarkšķināja zāles griezēji, kad jaunbagātnieki tos stumdīja un grūstīja savu glīto vasarnīcu priekšā. Saulmīļa apbūves gabals izskatījās kā spoks šai kultūrālajā pasaulē.

Sulmīliene jau sen bija vīram teikusi, ka tas ir negods visai ģimenei un kauns pāri galvai. „Vai mēs kādi nabagi, ja turam tādu midzeni un necejam savu vasaras rezidenci?" viņa jautāja. Arī draudzes mācītājs pēc svētrīta dievvārdiem, rokas uz muguras aizlicis, drūmi noraudzījās Saulmīļu zemesgabalā. Saulmīliene pati to bija vairākas reizes ievērojusi, bet, kad vīram kūtrumu pārmeta, ka tas nevar sataisīties vasarnīcas celšanai, viņš nikni atcirta: „Tu gribi, lai arī es sēžu uz lieveņa un dzeŗu alu, kad mācītājs svētdienas rītā brīvdabas baznīcā skaita lūgšanu?"

„Un kāpēc gan ne?" sieva atjautāja. „Uz porča tāpat var dzirdēt!"

Saulmīli sievas grēcīgā valoda saniknoja, un viņš noprasīja: „Kā tad lai es viens ar būvi tieku galā? Pati redzi, kā te viss pieaudzis! Vai tai uzlaižu kazas, kas te visu nograuž un aptīra?"

„Tā nemaz nav slikta ideja,— būtu pašiem savs piens pie kafijas," sieva ķircinājās.

„Neraižējies, mēs tev to būdu uzcelsim," draugi reiz apsolīja.

„Ar ko tad uzcelsit?" Saulmīlis neticīgi jautāja.

„Ar rokām,— paši ar savām strādīgajām latviešu rokām!" draugi atsaucās.

„Bez būvkokiem, bez cementa blokiem, bez jumta un grīdas dēļiem un bez naglām, ko?" Saulmīlis uzskaitīja visas vajadzības.

„Vajadzēs jau arī kādus materiālus," draugi piekrita, „bet šai zemē galvenais ir darba spēks, kas dārgāks par visu mantu pasaulē, un tā tev netrūks!"

„Bet trūks naudas, ar ko šo dārgo darba spēku samaksāt..." Saulmīlis palika neticīgs.

„Kādu nu labiem draugiem maksu? Uzliec galdā pusstopu un desu, uzrausim vasarnīcu stāvus gaisā vienā vīkendā!" draugi apgalvoja.

„Kur lai es jums to desu uzlieku, ja pat galda nav?" Saulmīlis nopūtās.

„Galdu uzcelsim vispirms!" draugi priecīgi iesaucās.

Nākošās nedēļas nogalē draugi ķērās pie vasarnīcas būves. Būvlietu speciālisti uz Saulmīļa apbūves gabala iedzina četrus mietus, pārlika tiem pāri trušu būdas durvis, kuŗas kaimiņi bija nometuši, un galds bija gatavs. Tādā pašā veidā radās arī soli. Ja tik centīgi strādnieki, tad nav brīnums, ka vasarnīcu uzcels vienā rāvienā,— Saulmīlis nopriecājās un izdekorēja jauno galdu ar lielo vodkas pudeli.

Būvētāji izpriecājās, izdziedājās un vēlu vakarā, kad tos apstāja odu bari, aizbrauca katrs uz savu pusi. Saulmīlis savāca atstātās ēdienu paliekas, rūpīgi sabēra papīra maisiņos un noglabāja sava auto bagāžniekā, lai aizvestu atpakaļ uz pilsētu, jo atstāt atkritumus nometnē bija stingri noliegts. Tukšo vodkas pudeli vajadzēja aprakt turpat būvlaukumā, jo ceļā nedrīkstēja ņemt līdz, lai nepiesietos policija ar apgalvojumu, ka pudele izdzerta pie auto stūres.

„Ieroc to stikla ādu vasarnīcas pamatu vietā labi dziļi,— tā jau, vērtīgas celtnes iesākot, mēdz darīt," sieva pamācīja. „Būtu labi, ja pudelē vēl iebāztu kādus pergamentus un naudas monētas."

Saulmīlis neatbildēja, jo nezināja, vai sieva runā nopietni, vai tikai lieto lielu muti, lai viņu kaitinātu. Viņš raka klusēdams un pēc pabeigtā darba lāpstu nikni iesvieda krūmos. Gan jau nākošā reizē pameklēs, ja būs vajadzīgs.

Draugi vārdu turēja un pēc nedēļas bija atkal klāt. Līdz bija atbraukuši vēl daži jauni izpalīgi. Saulmīlim šoreiz bija jāceļ galdā vairākas pudeles, jo cilvēki par darbu jau vairāk neprasīja, kā tikai paēst un padzerties. Dziesmu svētkiem beidzoties, Saulmīlis stiklā trofejas atkal apraka savā mūža mežā, bet mikstās paliekas kā dārgu mantu sapakoja un aizveda atpakaļ uz pilsētu, lai pirmdienas rītā tās uzmanīgi izliktu pie savas mājas dzīvžoga pilsētas atkritumu savācējiem.

Kad trešajā nedēļā trieciena brigāde atkal dūšīgi dziedāja, bet vasarnīca necēlās, Saulmīlis kautrīgi ieminējās, kad talcinieki domā iesākt darbu.

„Nosvinēsim spāru svētkus, tad rausim vaļā!" dziedoņi paskaidroja.

„Spāru svētkus?" citkārt pacietīgais un mierīgais Saulmīlis iekliedzās. „Jūs jau vēl neesat ķērušies pie pamatu rakšanas!"

„Kad tur starpība — apakša vai augša?" talcinieki brīnījās. „Visas jumta organizācijas sāk no augšas — vispirms jumts, tad pamats. Jaunajai vasarnīcai arī spāres būs vajadzīgas, kādēļ spāru svētki neizpaliks. Labs, kas jau padarīts!"

To sacīdami, vīri atkal ķērās pie glāzēm un uzsauca topošās vasarnīcas īpašniekam skaļus tostus.

Uz šādu laipnību Saulmīlim bija jāatbild, kā tas notiek visos latviešu godos, un viņš teica: „Ja jūs netaisīsities tūlīt prom, es jums visiem nozilināšu sānus!"

Jukums Jekums

MIRIS GLEZNOTĀJS . . .

(Pārnesums no 3. lpp.)

klusēšanu. Bet ja sarunas ieslīdēja mākslas jautājumos, viņš atdzīvojās un dedzīgās debatēs varēja pavadīt kaut visu dienas cēlienu. Slavens viņš kļuva ar savu izstādi, saukto „kasparsionādi", kuŗu sagatavoja toreizējā kubisma un futūrisma izjokošanai. Pretējā puse Kasparsonam to nekad nepiedeva, „kaŗš" nerimās visus Latvijas pastāvēšanas gadus. Māksla R. Kasparsonam bija svēta un neaizkaŗama, kādēļ viņš iedegās spējās dusmās, ja kāds to gribēja iznerrot vai lētas popularitātes dēļ izmantot.

Liekas, ka tieši sava klusā un kautrā rakstura dēļ viņš nesarīkoja nevienu patstāvīgu izstādi, tikai ar dažiem darbiem piedalījās kollektīvās skatēs. Latvijas patstāvības pēdējos gados satiku mākslinieku Vērmaņa parkā. Kad iejautājos par dzīvi un darbiem, viņš bija ļoti optimistisks: „Paldies Dievam, dzīvoju tikai no savas mākslas. Divsimt eļļas darbu ir ārzemēs, dzimtenē nav mazāk. Arvien esmu aizņemts." Liekas, tā bija mūsu pēdējā tikšanās, jo citas neatceros. Okupanti Reinholda Kasparsona vārdu gan pieminēja, bet ļoti reti, jo viņa mākslinieka dvēsele postīgajam komūnisma režīmam nevarēja kalpot.

J. Ezergailis

Hamiltonas latviešu ev.-lut. Kristus draudzes koris, kuŗu diriģē Alma Kārkliņa.

Lielais spītnieks Tūre Nērmans

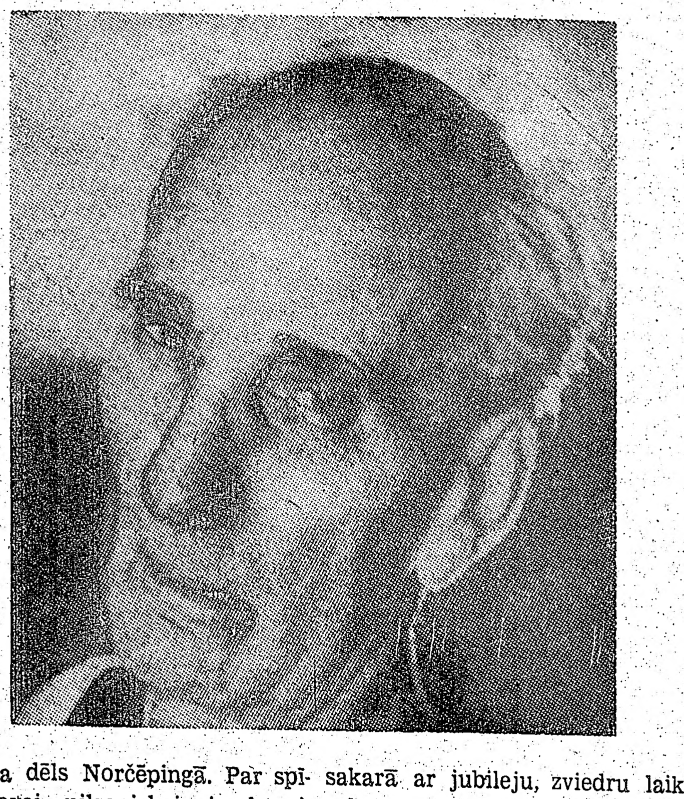

Viņš ir cīnītājs demokrats — Tūre Nērmans Lasītājiem Ziemeļamerikā šis vārds liksies svešs, jo daudz labāk pazīs viņa brāli — Baltijas komitejas Zviedrijā un Baltijas jūras apvienības priekšsēdi prof. Dr. Birgeru Nērmanu, bet Zviedrijā, kur top šīs rindas, lai atzīmētu kādā latviešu drauga astoņdesmito dzimšanas dienu, Tūres Nērmana vārds nozīmē daudz. Un daudz — varbūt galvenokārt tāpēc, ka tas saistās ar vārdiem zviedru valodā TROTS ALLT!, kuŗu — dotajā sakarībā — vislabākais tulkojums būtu PAR SPITI! Par spīti divu 20. gadsimta diktātūru izraisītam kaŗam, par spīti pašmāju lunkankājīgiem gariem gan vienā, gan otrā virzienā,— Tūre Nērmans kaŗa laikā izdotajā periodiskajā izdevumā „Trots allt!" sludināja nelokāmu, cīnītāju demokratismu, kam vienlīdz jāvērš pretestība pret brūni melno fašismu un sarkano komūnismu, kas laužas iekšā zviedru kaimiņzemē Somijā. Demokratijai ir jābūt konsekventai un gatavai aizstāvēt savas tiesības, demokratija nedrīkst būt diplomātu demokratija, glaimu teikšana tad, kad tas liekas izdevīgi,— tāda ir Tūres Nērmana nostāja, un tā viņš to ir deklarējis arī Stokholmas baltiešu rīkotajās protesta sanāksmēs.

Tātad — mūsu astoņdesmitgadnieks šā gada 18. maijā:

Tūre Nērmans (Ture Nerman) dzimis 1886. gadā kā grāmatu tirgotāja dēls Norčēpingā. Par spīti savai pilsoniskai izcelsmei, viņš studenta gados pievērsās sociālismam; nemierā ar savu partiju, viņš virzījās arvien vairāk pa kreisi, sadarbojies ar Ļeņinu un komūnistisko internacionāli. Joprojām viņš atļaujas sevi pieskaitīt radikāli kreisajam sociālistu spārnam, bet — tas nenozīmē Pad. savienību. — Kāpēc?

„Ļeņina Krievija attīstības gaitā kļuvusi par valsti, kuŗā nav sociālisma. Tā ir valsts, kuŗā valda valsts kapitālisms un politiska un kultūrāla nebrīvība," vairākkārt deklarējis Nērmans. To pašu viņš atkārtojis arī nule, sakarā ar jubileju, zviedru laikrakstam „Arbetaren" sniegtā intervijā.—

Blakus savai politiskajai darbībai Tūre Nērmans pievērsies arī dzejai, publicējis vairākus dzejoļu krājumus, kuŗos dominē sievietes un politiski motīvi. Eseju krājumos viņš publicējis savas atmiņas un pētījumus par strādnieku kustības attīstību Zviedrijā, interpretējis literātūru un rakstījis apceres valodniecības jautājumos. Visos viņa rakstos kā spilgts pavediens cauri vijusies noteiktība, nelokāma uzticība demokratijai, kas nedrīkst ieslīgt nenozīmīgā pacifismā. — „Jautājumā par brīvību neviens nevar būt neitrāls," — ir vēl viens no Tūres Nērmana domu graudiem.

Nule sniegtajā intervijā Nērmans pieskāries Austrumu—Rietumu jautājumam un deklarē, ka visiem cilvēkiem ir tiesības uz revolūciju, kad jāaizstāv savas cilvēciskās tiesības. Rietumi ir sapratuši šīs tiesības pilnīgāk un dziļāk, kas, cita vidū, izpaudies 1948. gada Cilvēku tiesību chartā, kuŗu,— piebilst jubilārs, — nav pat atļauts iespiest austrumu diktātūrā!

Ja Eiropa neturēsies kopā, varbūt Ķīna pārņems pasaules vadību,— domā Nērmans. Kultūras attīstība tad sekos citām līnijām, un eiropiešu loma pasaules vēsturē kļūs nenozīmīga. Virzienā uz tādām izredzēm es negribu piedalīties, to man ir tiesības pateikt.

Zviedrija?—„Kā neitrāla valsts Zviedrija var būt tilts starp Rietumiem un Austrumiem. Īsti korrekti neitrāli mēs tomēr neesam, un ir risks, ka mēs attālināmies no mūsu brīvības draugiem Rietumos. Ko gan citu nozīmē gaidāmais Kosīgina apciemojums, kā mēģinājums atraut Zviedriju no Rietumiem un ietilpināt padomju „miermīlīgajā" imperijā? Zviedrija šobrīd ir gatavā Eldorado visāda veida naida kampaņām pret ASV. Mēs redzam zviedru rakstnieku Sāras Līdmanes, Sivara Arnēra u. c. aizraušanos naidā pret Ameriku — kaut arī tiem nav līdzekļu iespējas sprediķot savu miera ideju Austrumos. Mums, protams, ir tiesības kritizēt ASV, tāpat kā jebkuŗu citu valsts veidojumu. Bet zviedriskajai pašpārliecībai tomēr vajadzētu būt tik godīgai, ka neaizmirst nozīmīgo faktoru, ka ASV jau vairākkārt palīdzējušas mums pārdzīvot krizes, atbrīvojušas mūs no Ķeizara, Hitlera un Staļina — ar Maršala plānu un gaisa tiltu uz Berlīni. Brīvība nekur nav pilnīga. Bet — ASV var demonstrēt kā pret ASV pašām, tā pret Pad. savienību. Bet pret ko var demonstrēt Maskavā?—

Tūre Nērmans ir nelokāms, sasniedzis astoņdesmito gadu miju. TROTS ALLT — par spīti!— dzīvo joprojām viņā. Ar šo savu PAR SPITI! viņš vairākkārt stājies arī latviešu publikas priekšā, mezdams arī tajā savas brīvības idejas un cilvēku tiesību vārdā iedegtās lāpas. Viņa runas nav bijušas skaļu frāžu, mirklīgai acumirkļa savilņošanai domāti teikumi, bet dziļi, pašos dziļumos pamatojies lielā spītnieka ticējums, ka brīvība — kuŗas formāla, valsts organizātoriskā forma ietveŗama demokratijas vārdā — ir augstākais cilvēku pasaulē, ideja, kuŗas priekšā neitrālitāte ir neiedomājama. Un tad ir vienalga, vai šo augstāko ideju apdraud iekšēji vai ārēji spēki. Brīvība, demokratija nozīmē attieksmes cilvēku un valstu starpā; un tās vārdā, ja vajadzīgs, individam ir jāiet arī pret valstu savtīgām interesēm — cilvēku tiesību un brīvības vārdā.

Jautāts, kādu „tetamentu" viņš gribētu rakstīt, sasniedzis savu lielo gadu skaitu, Tūre Nērmans atbildējis:

„Ticību cilvēkam kā vēstures cīnītājam panākumos un zaudējumos, ticību jaunatnei, kas mūždien spītējusi varmācībai, muļķībai un gļēvumam. Bet to jaunatnes avangards pats nokārtos bez jebkāda testamenta. Jaunatne — tā ir Dzīve!"

Varbūt šāds ticības apliecinājums arī mums būtu uzklausāms.

Gunars Irbe

V. Aizkalns

Āzijā draud „zemestrīce"

Laikā kopš otra pasaules kaŗa beigām līdz 60-to gadu sākumam starptautisko notikumu vienmēr sajūtamais centrs bija un palika Eiropā. Tā bija piedzīvojusi visvairāk pārgrozību pasaules kaŗa iznākumā, tur bija visvairāk cietušo un ar notikušajām pārgrozībām neapmierināto, tur vienmēr draudēja „zemestrīces" (vairākas Berlīnes krizes, Ungārijas revolūcija) un likās iespējami pat lielāki izvirdumi. Ja saspīlējumi parādījās kaut kur citur, tad gandrīz tikai Eiropas tuvākajā apkaimē — Tuvajos austrumos vai Afrikā (Suecas krize, Alžīrijas brīvības cīņas).

Tagad viss mainījies. Notikumi, kas satricina visu zemes lodi, 60-tos gados risinās Āzijā (Ķīnas un Indijas robežkaŗš, Pakistānas un Indijas kaŗš, Vietnamas kaŗš). Pārējā pasaulē tie atbalsojas, valstu attieksmes sāk kārtoties Āzijas notikumu pēdās.

Āzija ir noslēpumains kontinents. Tā glabā vecāko kultūru šūpuļa vietas, tur visu reliģiju sākumi, tur ilgi glabātas tradicijas, bet tām blakus arī pārsteidzoši jaunākās technikas sasniegumi (Japānā). Bet Āzijas tautu domu gaitu mēs nesaprotam, jo tā izaugusi no daudz dziļākas vēstures un atrod sev laiku tērpties daudz simboliskākā izteiksmē. Tiklab eiropiešiem, kā amerikāņiem ļoti grūti pierast pie tā, ka viņu dzīve kļūst arvien vairāk atkarīga no notikumiem šai noslēpumainajā kontinentā. Taču vēsture nav pagriežama atpakaļ, un tādēļ jāmācās lasīt Āzijas notikumu rakstos.

ĶĪNA UN KRIEVIJA

Tā kā sarkanā Ķīna nepiedalās Apvienotajās nācijās un uztur diplomātiskus sakarus ar nedaudzām rietumvalstīm, Ķīnas starptautiskās attieksmes un ārpolitiskie nolūki un pasākumi neatklājas pa parastajiem starptautiskās informācijas ceļiem. Ķīnas un Krievijas sarunas vienmēr bijušas slepenas, un abu valstu attieksmju raksturs uzminams tikai pa aplinkus ceļiem.

Pašlaik konflikta saasināšanās pakāpi kaut cik apgaismo divi nesen publicēti Pekingas un Maskavas komūnistu partijas raksti. Ķīnas partija 23. martā paskaidroja, kādēļ noraidīts Maskavas ielūgums piedalīties ar viesu delegāciju Pad. savienības komūnistu partijas 23. kongresā. Ķīniešu raksts atsaucas uz kādu slepenu Maskavas partijas rakstu vairākām komūnistu partijām Eiropā. Šo rakstu izdevies atrast Austrumvācijā, un tas nesen arī publicēts.

Izvilkumi no Ķīnas partijas raksta

Ķīnas komūnistu partija saņēmusi 24. februārī datēto Pad. savienības komūnistiskās partijas ielūgumu sūtīt viesu delegāciju jūsu 23. kongresā.

Normālos apstākļos tā būtu jāuzskata par draudzīgu attieksmju zīmi... Bet ap to pašu laiku, kad jūs izsūtījāt šo ielūgumu, jūs izplatījāt Pad. savienībā tiklab partijā, kā ārpus tās kādu Ķīnai naidīgu domumentu un organizējāt veselu seriju Ķīnai naidīgu ziņojumu partijā no augšas (pakāpēm) līdz pat partijas šūnām, saceldami histeriju pret Ķīnu.

Vēl vairāk — jūs izsūtījāt Ķīnai naidīgu rakstu citām partijām (ārzemēs), lai tās pievienojas jums opozicijā Ķīnai. Jūs tajā nozākājāt Ķīnas komūnistu partiju kā „kareivīgu" un „pseudorevolūcionāru", „atsacījušos oponēt imperiālismam" „uzmudinot ASV imperiālistiskai agresijai", kā vainīgu „avantūrismā", „šķelšanā", „trockismā", „nacionālismā", „lielvalsts šovinismā" un tā tālāk un tā tālāk...

Kā šādos apstākļos var sagaidīt, ka Ķīnas komūnistu partija, ko jūs uzskatāt par ienaidnieku, apmeklēs jūsu kongresu?

Nekad publiski nenorobežodamies no 1963. gada jūlija Ķīnai naidīgās vēstules un no Ķīnai naidīgā ziņojuma un rezolūcijas 1964. gada februārī, jūs nu esat iegājuši akcijās pret Ķīnu ar viltīgākām taktikām. Par spīti trikiem, ar kuŗiem jūs maldināt tautu, jūs ar sirdi un dvēseli nododaties ASV un padomju kollaborācijai kopīgā pasaules dominēšanā... Jūs ļoti labi zināt, kāds ir jūsu nolūks, un tāpat to zina ASV imperiālisms. Jūsu klaigas par „vienotu akciju", it sevišķi Vietnamas jautājumā, nav nekas cits, kā Pad. savienības un visas pasaules revolūcionāru ļaužu mānīšana. Jūs esat visu laiku darbojušies saskaņā ar ASV viņu miera sarunu mēģinājumos, lai iztirgotu vietnamiešu cīņu pret ASV imperiālismu un par savu atbrīvošanu un lai iespiestu Vietnamas jautājumu padomju un ASV kollaborācijas orbītā.

(Turpinājums 8. lpp.)

MINORITĀTE

(Pārnesums no 2. lpp.)

Visam sacītajam ir un būs nozīme, ja mēs jaunajai paaudzei pieiesim ar labi pārdomātiem un noorganizētiem pasākumiem, pamatojoties uz psichologiskiem atzinumiem un rūpīgi izveidotiem ietekmēšanas veidiem, bet atmetot novecojušos audzināšanas paņēmienus, kuŗi kādreiz bija populāri Eiropā un sevišķi sajūsmināja arī latviešus, tomēr tagad kultūrālajā pasaulē zaudējuši jebkādu nozīmi. Otrkārt, trimdas latviešiem arī jāapzinās, ka mēs patiešām esam minoritāte, kas var pastāvēt citu tautu vidū, ja esam vienoti savos centienos, līdzekļos to īstenošanā un īpaši jaunās paaudzes audzināšanā par savas tautas locekļiem. Šī apziņa un tās izpausme vien jau ir svarīgs faktors cīņā par latviešu tautas eksistenci.

MŪSU LAIKRAKSTA atsevišķi numuri dabūjami Toronto latviešu veikalos.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

28. maijā — plkst. 7 Sv. Andreja baznīcas telpās Toronto latviešu tautas augstskolas ģimnazijas 10. izlaiduma akts.

4. jūnijā — pl. 10 no rīta Latviešu **namā TLB** sestdienas skolas izlaiduma akts.

4. jūnijā — pl. 8 vakarā Ernas Ošiņas-Bērziņas klasiskā baleta skolas audzēkņu vakars Bloor Collegiate Auditorium — 1141 Bloor St. W. pie Dufferin.

18.—19. jūnijā — LNJAK 6 nedēļu nogales kursu 5. posms Toronto ar slēgtu līgošanu laukos.

HAMILTONĀ

12. jūnijā, plkst. 2 p.p. latviešu skaņu un krāsu filmas „Dieva godība radībā" izrāde Emerald Full Gospel baznīcā, Emerald un Wilson ielu stūrī. Visi laipni ielūgti. Rīko „Sauciens no Golgātas vadība.

16. un 17. jūlijā — Jaunatnes un draudzības **dienas**.

Kas grib Latvijai palīdzēt, tas to popularizē. Vai Jūs esat saviem draugiem uzdāvinājuši prof. A. Rubuļa „Latvian Literature?"

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
491 College Street, Toronto 4, Ont.

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

Man .... uz .... mēnešiem uz šādu adresi:

Adrese: ....

Mr., Mrs., Miss ....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ ....

.... abonementa uzsākšanai / pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts ....

Abonēšanas maksa: $ 1.50 par 1 mēn., $ $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn., $ 16,00 par gadu.

PAZIŅOJUMS
Gaŗezera vidusskolas padome ar šo izs
mantu izlozes
LAIMESTU SARAKSTU
Mantu izloze notika 1966. gada 15. maijā
Gaŗezera Latviešu centrā.

Automobilis — 1966. g. „Volkswagen" — lozes nrs 07
vīzijas aparāts — 02322; Kino filmas kamera „Ja
02861; Gleznas: A. Dārziņas — 05323; J. Kalmītes —
Lapsiņa — 04305; I. Prikulis — 03552; J. Rumberga
Dzintara rokas sprādze — 02971; Tautiskā krūze — 0
meja gredzens — 04800; Radio aparāts (AM & FM)
Radio aparāts (AM & FM) — 08372; Rokas radio a
02396 un 00359; Foto aparāts „Polaroid Swinger"
Kodaka foto kamera — 03661; Skaņu plate (latv. t. dz
Brīva vidusskola (6 nedēļas) — 02232; Brīva nomet
dēļa) — 00385; Nauda 2.- dol. — 08479;

Grāmatas: 03202; 06761; 05277; 03702; 03528; 008
00334; 08555; 00437; 01493; 06711; 03151; 06175; 077
03219; 00232; 01425; 03986; 01518; 07983; 04689; 0836
02338; 06173; 02363; 03410; 00325; 06320; 01748; 004
04884; 03956; 06036; 01826; 04832.

Rīkotāji izsaka sirsnīgu pateicību visiem, kas zie
atbalstījuši mantu izlozi: „Willard Motors, Inc.",
Hollandē. Gleznotājiem: Annai Dārziņai (glezna Dien
ze), Jānim Kalmītem (Rija); Arvīdam Lapsiņam (U
jas), Ilzei Prikulis (Pavasaris Ann Arborā), Jūlijai
gai (Gauja). Bez tam vēl ziedojuši: V. Freide (Gran
— tautiska krūze), E. Gruzis (Klīvlendā — dzints
sprādze), A. Telle (Čikagā — Nameja gredzens), Kr
(Gr. Rapidā — atlaide), G. Puriņam (Čikagā — naudā
Gaŗezera pārvaldei (brīva vidusskola — 6 nedēļas;
metne — 1 nedēļu); Alfr. Kalnāja apgāds (Čikagā
tas), J. Šķirmanta apgāds (Čikagā — grāmatas), C
apgāds (Čikagā — grāmatas), Ed. Freimanis (sav
„Dumpju dūdas").

Sirsnīga pateicība visiem ložu izplatītājiem un lo
jiem, bez kuŗu atbalsta loterija nebūtu devusi nozīm
kumu (apm. 3000.- dol.).

P.S. Laimesti saņemami Gaŗezera nometnē vai pie
Mr. A. Rieksts, 234 Clinton St., Grand Haven, Mich
1966. g. maijā

Eduards Avots, vidussk. organiz. komisijas p-dis.
Alberts ... Izlozes komisi...

Lotus
792 BATH...
(pie Blo...
LE 3...
FLORIST • GIFT SHOP • 802 BATHURST STREET • TORONTO • PHONE 533 ...

Tikko pēc slapjdraņķa iestājies briedonis,
Vārda dienas svin Didzis un Ziedonis.
Saulīti sajūtam ciešāk kad sildām,
Vārddienas klāt arī Maijām un Mildām;
Maijs ir kā balva, pēc ziemas kas solīta.
Sumināts Herberts tiks, Dzidra un Lolita.
Mēnesī, prāts kad tik retajam sērīgs,
Vārddienas svin arī Edvards un Ēriks.
Ināra un Arvīds Ti...

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIEŖSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE ...

ELZA PĒRKO...
Sejas un matu kopšana. Preparāti. Matu veidošana, kr...
ilgviļņi. Ik dienas.
DEBORAH—ANN'S Beauty Salon
1 A Browning Ave., HO 3—5198, Toronto.

A. EGLĪTIS — T.V RENTA...
17" — $ 8.- mēnesī
21" — $ 9.- mēnesī
23" — $10.- mēnesī
161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE ...

SKAISTAJĀS 1000 SALĀ...
HAY Mellville ISLAND LODGE
Pusceļā starp Toronto un Montrealu.
MAKŠĶERNIEKU PARADĪZE ATVĒRTA AR 20. ...
Istabas ar pilnu pansiju. Vasarnīcas ar 2—3 guļamist...
pilsētas ērtībām. Iespēja pašiem gatavot ēdienu. Laiva...
ri un ūdens slēpēšana. Lūdz rakstīt: K. KALN...
P. O. Box 192, GANANOQUE, Ontario. Tel. 382-...

AG ROTAS
A. GUGĀ...
ZELTKALI...
Darbnīcā — tel. 444...
25 Moccasin Tra...
Don Mills, Ont...

Toronto Window MFC Co. Lt...
165 CENTRE ST. E., RICHMOND HILL, ...
Piedāvā augstākās kvalitātes aluminija logus un ...
Izdara dažādus logu pārbūvju darbus.
LABS DARBS. MĒRENAS ...
Nesaistošai informācijai zvanīt
Edvardam vai Aldonai SPROĢ...
darbā 889-1471, mājās BA 5-5314.

PAZIŅOJUMS

Gaŗezera vidusskolas padome ar šo izsludina mantu izlozes

LAIMESTU SARAKSTU

Mantu izloze notika 1966. gada 15. maijā Gaŗezera Latviešu centrā.

Automobilis — 1966. g. „Volkswagen" — lozes nrs 07097. Televīzijas aparāts — 02322; Kino filmas kamera „Jashica" — 02861; Gleznas: A. Dārziņas — 05323; J. Kalmītes — 04787; A. Lapsiņa — 04305; I. Prikulis — 03552; J. Rumberga — 07261; Dzintara rokas sprādze — 02971; Tautiska krūze — 06872; Nameja gredzens — 04800; Radio aparāts (AM & FM) — 00095; Radio aparāts (AM & FM) — 08372; Rokas radio aparāti — 02396 un 00359; Foto aparāts „Polaroid Swinger" — 05993; Kodaka foto kamera — 03661; Skaņu plate (latv. t. dz.)—00707; Brīva vidusskola (6 nedēļas) — 02232; Brīva nometne (1 nedēļa) — 00385; Nauda 2.- dol. — 08479;

Grāmatas: 03202; 06761; 05277; 03702; 03528; 00869; 06881; 00334; 08555; 00437; 01493; 06711; 03151; 06175; 07720; 08991; 03219; 00232; 01425; 03986; 01518; 07983; 04689; 08366; 06914; 02338; 06173; 02363; 03410; 00325; 06320; 01748; 00474; 05008; 04884; 03956; 06036; 01826; 04832.

Rīkotāji izsaka sirsnīgu pateicību visiem, kas ziedojuši un atbalstījuši mantu izlozi: „Willard Motors, Inc." Mičiganas Hollandē. Gleznotājiem: Annai Dārziņai (glezna Dieniškā maize), Jānim Kalmītem (Rija); Arvīdam Lapsiņam (Uguns lilijas), Ilzei Prikulis (Pavasaris Ann Arborā), Jūlijai Rumbergai (Gauja). Bez tam vēl ziedojuši: V. Freide (Grand Rapidā — tautiska krūze), E. Gruzis (Klīvlendā — dzintara rokas sprādze), A. Telle (Čikagā — Nameja gredzens), Kr. Jansons (Gr. Rapidā — atlaide), G. Puriņam (Čikagā — naudā 2.- dol.), Gaŗezera pārvaldei (brīva vidusskola — 6 nedēļas; brīva nometne — 1 nedēļu); Alfr. Kalnāja apgāds (Čikagā — grāmatas), J. Šķirmanta apgāds (Čikagā — grāmatas), O. Krolla apgāds (Čikagā — grāmatas), Ed. Freimanis (savas dzejas „Dumpju dūdas").

Sirsnīga pateicība visiem ložu izplatītājiem un ložu pircējiem, bez kuŗu atbalsta loterija nebūtu devusi nozīmīgu atlikumu (apm. 3000.- dol.).

P.S. Laimesti saņemami Gaŗezera nometnē vai pieprasāmi: Mr. A. Rieksts, 234 Clinton St., Grand Haven, Mich.

1966. g. maijā

Eduards Avots, vidussk. organiz. komisijas p-dis.

Alberts Rieksts, Izlozes komisijas p-dis.

Rīgas architektu „palēciens"

Architekti A. Grīva, J. Paegle un A. Reinfelds izstrādājuši projektu 23 stāvu ēkai Elizabetes, Brīvības, Dzirnavu un Baznīcas ielu kvartālā, kur pašlaik vēl atrodas Piena restorāns. Šai Rīgas celtniecības pirmajā debesskrāpī paredzēts ierīkot Intūrista viesnīcu, restorānus, kafejnīcas u.t.t., pat „daļēju gaisa kondicionēšanu", — tā rakstīts „Literātūras un Mākslas" aprīļa izdevumā. Kafejnīca paredzēta arī uz šīs ēkas jumta, ar plašu skatu pār Rīgu. Architektoniskais veidojums būšot vienkāršs, stingrās līnijās, prizmas (tātad modernas bezgaumīgas kastes, ref.) veidā. Materiāli būšot tādi, kas lauž un atstaro gaismas starus, — krāsains stikls, metalls, keramika. Sintētiskus materiālus un koku izmantos iekštelpu apdarei, arī sienu gleznojumiem, stikla audumа tapētēm un sintētiskiem paklājiem ierādīta sava vieta šai viesnīcā, kas nepārprotami paredzēta aizvien vairāk pieaugošo lielās dzimtenes tūristu izlases uzņemšanai, atskārstot, ka nolaistā Rīgas viesnīca vairs modernajām prasībām īsti neatbilst.

Celtniecības projekta ietvaros nojaukšot arī veco koka ēku Brīvības ielā, kuŗā kādreiz atradās naktslokāls Alhambra, tai vietā ceļot 10 stāvu „sadzīves pakalpojumu kombinātu" — t. i. dažādu veikaliņu ēku, kā frizētavu, sīkpreču, gatavu drēbju u.c.

Par projektēto debesskrāpi teikts, ka tas labi iekļaušoties Rīgas architektūrā un nebojāšot kopējo iespaidu. —ns

Latvieši trimdas kaleidoskopā

★ Latviešu preses biedrības Rietumvācijas kopa ievēlējusi valdē Oskaru Kalēju, Jāni Sudrabiņu un Pauli Stranti; valdes kandidāts Andris Sīlis-Aucinieks. Revīzijas komisijā ievēlēts Jānis Daģis un Alberts Eglītis.

★ No Austrālijas uz Zviedriju pārcēlies gleznotājs — klejotājs Kārlis Veinbergs, kurš trimdā paspējis iepazīt arī Ameriku. Veinbergs mācījies Latvijas mākslas akadēmijā, 1943. gadā zvejnieku laivā devies uz Zviedriju, apceļojis Eiropu, bet 1948. gadā devies uz Dienvidameriku. Pēc 3 gadiem ieceļojis Austrālijā, kur rīkojis izstādes, bet pērn iegriezies Ņujorkā, kur Līgo Dunkanes galerijā bija viņa darbu skate. Dzīvesbiedres, zviedrietes, ilgām paklausot, pārcēlies uz Zviedriju, kur Vestervikā aprīļa beigās rīkojis savu akvareļu izstādi, gūstot labas zviedru preses atsauksmes.

★ Raiņa un Aspazijas fonda loceklis Nikolajs Valters Vācijas „Latvijā" ziņo, ka Kastaņolas pilsētas valde solījusi pārdēvēt pilsētas parku pie rātsnama Raiņa vārdā — Parco di Rainis. Šai parkā paredzēta vieta arī Raiņa un Aspazijas piemiņas zīmei, pie kam pilsēta uzceltu šīs piemiņas zīmes pamatus, uzņemtos tās kopšanu un izveidotu arī pašreizējo ūdens baseinu un tuvāko apkārtni, pieskaņojot tos piemiņas zīmei. Visus abu dzejnieku rokrakstus, fotografijas u. c. materiālus, kas agrāk atradušies Taddei viesnīcā, novietotu stikla vitrīnā, bet Raiņa un Aspazijas dubultprotretu blakus itāliešu brīvības cīnītāja Karlo Kataneo ģīmetnei rātsnama lielajā konferenču zālē. Pilsētas valde arī jau pasūtinājusi Raiņa itāliešu valodā tulkotos darbus, kā arī latviešu dzejnieku darbu izlasi, novietošanai pilsētas bibliotēkā.

PĀRSŪTAM naudu uz LATVIJU

US $10.- pret 9 jauniem rubļiem. Sūtīšanas izdevumi $3.50 līdz $35.-, pārējām summām 10% Saņemšana 14–21 dienu laikā. Sūtījumi apdrošināti.

DV SAINĪŠU NODAĻA 491 College St., Toronto 4, Ont.

DĀVANU SAIŅI

uz Baltijas valstīm, Ukrainu un Padomju Savienību.

Mēs nosūtām pārtikas saiņus līdz 33 mārciņām.

Lūdzu pieprasiet mūsu katalogu.

Bezmuitas dāvanas: Automobiļi, ledusskapji, veļas mazgājamās mašīnas, šujammašīnas, motocikleti, velosipedi, televīzijas aparāti, foto aparāti u. c.

Mēs arī pārsūtām jūsu pakotos saiņus līdz 17¾ mārc netto. Šie sainīši ir pilnīgi apdrošināti.

Mūsu veikalā ir daudzas un dažādas mantas piemērotas sainīšiem.

Ārpus Toronto dzīvojošie klienti, sūtiet savus pasūtinājumus un sainīšus ar ekspresu vai pastu mums tālākai nosūtīšanai. Samaksu nokārtosiet vēlāk pēc mūsu paziņojuma saņemšanas.

Lietuviešu uzņēmums.

BALTIC EXPORTING CO. 480 Roncesvalles Avenue, Toronto 3, Ont. Tel. 531-3098

NOTĀRS OSKARS PERRO pieņem klientus katrā laikā iepriekš pieteicoties pa tālr LE 5-5555 Toronto

Ir **liela** starpība apdrošināšanā

VALD. BEBRIS Rūpējas par jūsu drošību jau 15 gadu PL 9-0266.

ALFREDS STIKUTS REALTOR 3889 Dufferin Street tel. 789—1585. Toronto 19

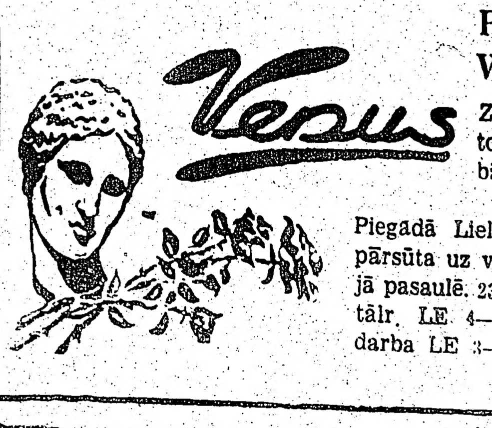

Venus PUĶU VEIKALS Ziedi un ziedu sakārtojumi visām vajadzībām

Piegādā Lieltoronto robežās un pārsūta uz visām pilsētām brīvajā pasaulē. 231 Roncesvalles Ave., tālr. LE 4—4645, Toronto, pēc darba LE 3—4037. A. PUTNIŅŠ

Lotus FLORIST • GIFT SHOP • 802 BATHURST STREET • TORONTO • PHONE 563-3884 — 792 BATHURST ST. (pie Bloor St.) LE 3-3884

Tikko pēc slapjdraņķa iestājies briedonis,
Vārda dienas svin Didzis un Ziedonis.
Saulīti sajūtam ciešāk kad sildām,
Vārddienas klāt arī Maijām un Mildām;
Maijs ir kā balva, pēc ziemas kas solīta.
Suminăts Herberts tiks, Dzidra un Lolita,
Mēnesī, prāts kad tik retajam sērīgs,
Vārddienas svin arī Edvards un Ēriks.

Ināra un Arvīds Tirums

AUSTRA ŠMITS DĀMU FRIZIERSALONS 737 Bloor St., W., pie Grace. Toronto. LE 5-6792

ELZA PĒRKONE Sejas un matu kopšana. Preparāti. Matu veidošana, krāsošana, ilgviļņi. Ik dienas. DEBORAH—ANN'S Beauty Salon 1 A Browning Ave., HO 3—5198, Toronto.

A. EGLĪTIS — T. V RENTAL 17" — $ 8.- mēnesī; 21" — $ 9.- mēnesī; 23" — $10.- mēnesī. 161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE 7-1401

SKAISTAJĀS 1000 SALĀS HAY Mellville ISLAND LODGE Puscelā starp Toronto un Montrealu. MAKŠĶERNIEKU PARADĪZE ATVĒRTA AR 20. MAIJU. Istabas ar pilnu pansiju. Vasarnīcas ar 2—3 guļamistabām un pilsētas ērtībām. Iespēja pašiem gatavot ēdienu. Laivas, motori un ūdens slēpēšana. Lūdz rakstīt: K. KALNIŅŠ P. O. Box 192, GANANOQUE, Ontario. Tel. 382—4269

AG ROTAS — A. GUGĀNS ZELTKALIS Darbnīcā — tel. 444—4033 25 Moccasin Trail, Don Mills, Ont.

Toronto Window MFC Co. Ltd 165 CENTRE ST. E., RICHMOND HILL, ONT. Piedāvā augstākās kvalitātes aluminija logus un durvis. Izdara dažādus logu pārbūvju darbus. LABS DARBS. MĒRENAS CENAS. Nesaistošai informācijai zvanīt Edvardam vai Aldonai SPROĢIS darbā 889-1471, mājās BA 5-5314.

Paziņojums Ar šo paziņojam, ka Ādolfs LAGUNS HEATING CONTRACTOR tagad nodarbināts pie CANADIAN PETROFINA LIMITED un ir jūsu rīcībā visās apkuŗu sistēmu un eļļas vajadzībās. A. Laguns tel. LE 1-6583 Toronto

BERGDON GALERIJA ★ GLEZNAS UN IELOGOŠANA ★ SKULPTŪRAS ★ ANTĪKAS ★ TELPU DEKORĒŠANA 180 DAVENPORT Rd., tel. 924-3865, Toronto

VALUPE LATVISKAS ROTAS DIMANTI - PULKSTEŅI Zeltkales Aldonas KIVLENIEKS VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ 964½ Bloor St. W., Toronto 4 Ont., tālr. 533—2837 Tautiešiem atlaide

AMERICAN EXPRESS CEĻOJUMU AĢENTŪRA 8 Richmond St. E. Tel. EM 6—2861, Toronto. Kārtojam ceļojumus uz visām zemēm; Atsevišķi vai grupās; Izkārtojam ceļošanai vajadzīgos dokumentus. Latviešu pārstāve DAINA FREIMANIS

Turner & Porter Estd 1874 APBEDĪŠANAS BIROJS Roncesvalles Chapel 436 Roncesvalles Ave. LE 3-7954 Yorke Chapel 2357 Bloor St. W RO 7-3153 Parkošana abās bēru mājās.

ARTURS ZUTIS, B. A. ADVOKĀTS un NOTĀRS Tel. EM 6—5946 Suite 545 17 Queen Street E., Toronto 1, Ontario.

LATVIEŠU NAMS izīrē telpas sarīkojumiem un viesībām Birojs atvērts katru dienu no pl. 11—1 p.p. un 6—8 vak. Sestd. no pl. 11—1 p.p. un 4—6 vak. TELEFONS 922—2931 491 College St. Toronto.

ATDODAMI — Persijas pasugas 8 ned. veci, tīrīgi un veselīgi KAĶĒNI labā ģimenē. HO 6—1280, Toronto.

Krolla Kultūras birojs 12 Harrison St., Oak Park, Illinois 60304, U.S.A., PAZIŅO, ka rakstnieces Ellas Andersones „PIENENĪTE," ar Irisas Šīmanes zīmējumiem, izdevniecībā IZPĀRDOTA. Personas, kuŗas par rakstnieces Aizsila Zīlītes „MĪKLAS un PASAKAS" un par E. Andersones „PIENENĪTI" nebūtu paguvušas norēķināties, laipni lūgtas to izdarīt.

PUBLIX SALES 1445 Gerrard St. East, TORONTO Pārdod īstu linu drēbi 64" platu, sākot ar 3 jardiem, par 75 c jardā. Derīga galdautiem, aizkaru oderēm u. t. t. Izsūtām Kanadā COD plus porto, uz ASV ar iepriekšēju samaksu.

Izdaru visāda veida APMETUMU DARBUS iekšpusē un ārpusē. Lieku grīdu plates (tiles). Darbs garantēts. BRUNO LIELBĀRDIS 769—8280

H. Rosar FUNERAL DIRECTOR APBEDĪŠANAS BIROJS 467 Sherbourne St., Toronto Tel. WA 4-1408. Rūpīga un smalkjūtīga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana

KAS? KUR? KO? TORONTO

BROADVIEW DELIKATEŠU veikals 105 DANFORTH AVE (pie Broadview) Tel.: HO 5-9905. AUSMA MIĶELSONS.

Ādolfa Kristapsona gaļas un desu veikals - darbnīca 1095 QUEEN ST E HO 6-5152

Pavasara delikatešu veikals un konditoreja 361 RONCESVALLES AVE LE 1-7353 īpašnieks ST. CUKUL

BĒRZIŅŠ Realty Ltd. Arnolds Bērziņš 316 Harbord St. LE 4-8447 NEKUSTAMI ĪPAŠUMI — visos pilsētas rajonos. APDROŠINĀŠANA — auto, mēbeles, mājas un dzīvību. OBLIGĀCIJAS — māju un auto aizdevumi. NOTĀRS — līgumi, noraksti, tulkojumi.

O. J. PUĶĪTIS, B.A., LL.B. ADVOKĀTS un NOTĀRS Tālrunis 364—9276 885 Dundas Street West Toronto 3, Ontario

R. G. BALODIS D.C. ĀRSTS CHIROPRAKTIKĀ Ārstēju muguras, kāju un galvas sāpes. 928A, Kingston Rd. Toronto 13, Ont. Tālr. 699—3584.

LAIMONS AUTO SERVICE 603 Gerrard St. E. (pie Broadview Ave.) Tālr. 466-0540, Toronto. Dažādu veidu auto remonti, smērēšana un eļļas mainīšana. Ratu balansēšana. Garantēts darbs. LAIMONIS MAROVSKIS

CALLAS puķu veikals 727 Danforth Ave. tālr. 466-9911 PUĶES KATRAM GADĪJUMAM. PIEGĀDĀ MĀJĀS.

Everlast Heating Co. LE 1-1101 62 GEAREY AVE. Gāzes un eļļas apkures ierīces. īpašn. A. RASA Tālr. mājās HO 5-5317

CREST FLORISTS HU 7-0491 567 MOUNT PLEASANT RD. (pie Belsize Dr.) Ziedi katrai vajadzībai. A. Nulīša, V. Reinholda un G. Tiltiņa gleznas. Latviskās rotas lietas. ELMĀRA GULBIS

DCS Drapery Contract Services IMANTS E. KRUZE 334 LAUDER AVE, Toronto 10 Tel. 789-2211 789-4455. Mājās BA 5-9292 Nesaistoša informācija un lietpratēja padomi jūsu mājas iekšienes izdaiļošanai. Aizkari, grīdsegas, draperijas u.c.

BOUCK, HETHERINGTON, FALLIS, TRIVETT & PARK BARRISTERS and SOLICITORS tel. 363—4451 365 Bay Street Toronto

KRĀSU UN MELNBALTĀS FILMAS attīstīšana, palielinājumi, duplikāti, citi darbi, izcilus kvalitāte, atlaide. BENJAMIŅA FILMU LABORATORIJA 247 Richmond St. E., Toronto 2, Ont. Tel. 363—6496

UNO MANKIN REALTOR
Member Toronto Real Estate Board Ont. Association of Real Estate Boards.
KONST KĀRKLIŅŠ
Pārstāvis
392 Danforth Ave., Toronto 6
Birojā HO 1-1114 mājās 691-3873

Broadview — Danforth: 6 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja, ūdens - eļļas apkure, moderna virtuve, vannas istaba, privātiebraucamais ceļš un garāža. Iemaksa $2.500.-.

St. Clairs — O'Connor: 6 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja, ūdens - eļļas apkure, moderna virtuve, vannas istaba, privātiebraucamais ceļš un mūra garāža. Iemaksa $4.000.-.

Danforth — Coxwell: 6 istabu dubultķieģeļu māja, eļļas apkure, 2 modernas virtuves, 2 vannas istabas, privāts iebraucamais ceļš un garāža. Cena $17.900.

SAGĀDĀJAM AIZDEVUMUS IEMAKSĀM KĀ ARĪ IZKĀRTOJAM OBLIGĀCIJAS BEZ ATLĪDZĪBAS

SPORTS

OTRA DV FUTBOLISTU UZVARA

Toronto DV futbolisti otrā līgas spēlē 20. maijā sacentās ar Spartu, kuŗu uzvarēja ar iespaidīgu 8—0 (4—0) rezultātu.

Pielijušajā laukumā pajuka viens otrs labs saspēles nodoms un sekmīgi ievadīts uzbrukums, DV spēlētāji tomēr ātrāk apradа ar grūtībām, kuŗas radīja slidenais laukums. Ap puslaika vidu E. Petmanis guva pirmos vārtus. Līdz puslaika beigām vārtu ieguvēju sarakstā ierakstījās arī E. Bušs un vēl divreiz E. Petmanis. Spēles turpinājumā latviešu pārākums nemazinājās, kaut pretinieks ar caurrāvieniem centās rezultātu samazināt. DV aizsardzība tomēr nebija pārvarama. Piektos vārtus latviešu labā atkal guva E. Petmanis, 6— M. Andins, 7 — A. Rode un 8 — K. Gulbis. Spēles beigu daļā DV vairs necentās rezultātu paaugstināt, bet visu vērību veltīja aizsardzībai, lai Sparta netiktu pie „goda vārtu" ieguvuma.

R. K.

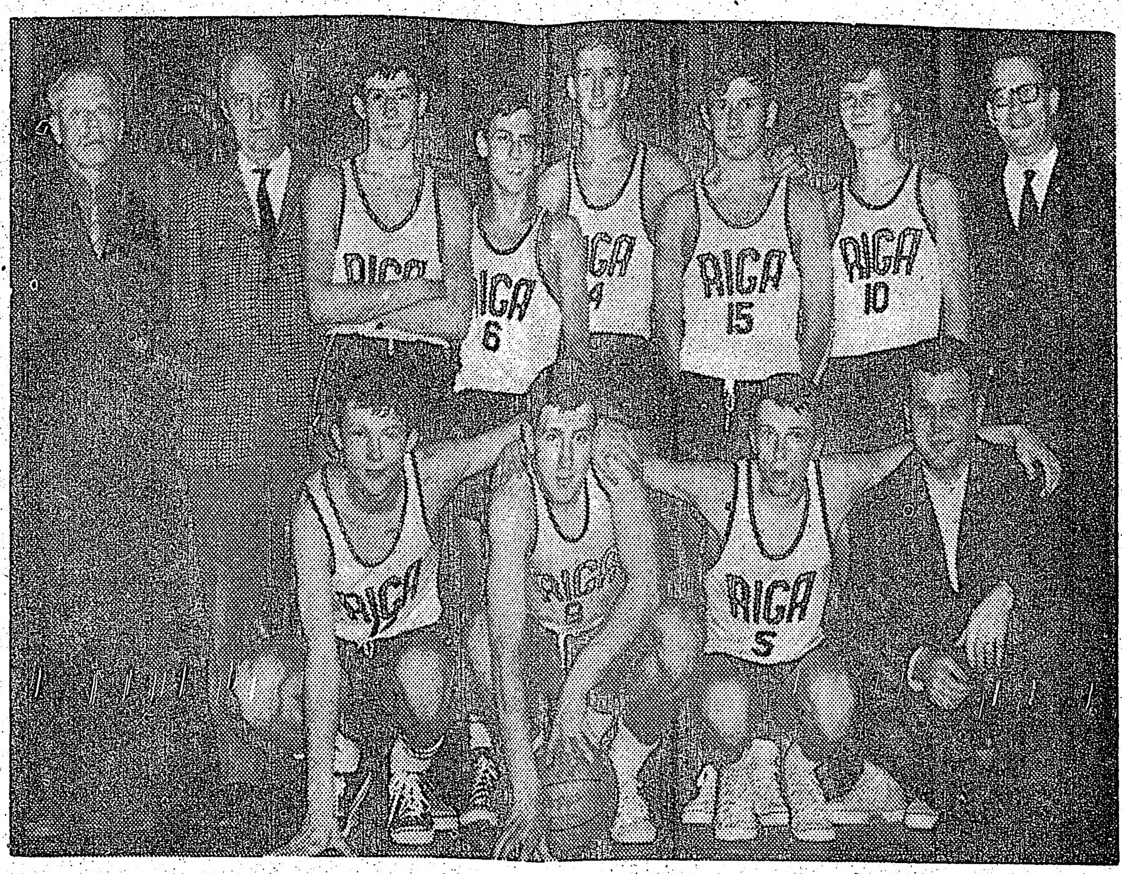
Stokholmas Rīgas jaunie basketbolisti šogad izcīnījuši Zviedrijas meistartitulu jaunatnei: priekšā no kreisās — K. Muchks, A. Veigurs, A. Ritums un L. Brands; aizmugurē — vienības vadītājs J. Ritums, J. Muchks, I. Kreicbergs, G Rašmanis, A. Leimanis, J. Briedis, P. Johansons un A. Strunke. Foto: F. Forstmanis

AKTUĀLAIS KANADĀ

☆ Pēdējā laikā aug patērētāju neapmierinātība ar uzturvielu rūpnieku paņēmieniem maskēt mazvērtīgu preci ar pievilcīgu iesaiņojumu, kā arī maza daudzuma iesaiņošanai izmantot uz pusi lielākas kārbas, neatzīmējot uzturvielu svaru. Federālās uzturvielu un medikamentu ministrijas patērētāju nozare nule izdevusi 35 lpp. brošūru, aicinādama patērētājus talkā, lai ministrijas uzturvielu likumi tiktu ievēroti. Brošūrā šie likumi minēti, kā arī aicināts pārkāpumus ziņot vai nu attiecīgajai uzturvielu rūpnīcai, vai arī ministrijai — Consumer Division, Food & Drug directorate, Department of National Health and Welfare, Ottawa. Var arī sazināties ar vietējo ministrijas nodaļu ierēdņiem. Brošūru „Food, Drug, Cosmetic Protection for Canadians" var pieprasīt ar minēto adresi Otavā.

☆ Šonedēļ Ontario valdība apstiprināja pielikumu šoseju un zemesceļu likumam. Tie nosaka, ka turpmāk Ontario atzīs t. s. internacionālās braukšanas atļaujas, kuŗas dod tiesības vadīt auto 70 valstīs; dos pasažieŗiem satiksmes negadījumos braucēja rupjas nevērības dēļ tiesības auto vadītāju saukt pie atbildības (līdz šim cietušajiem nebija tiesības saņemt jebkādu atlīdzību tiesā vai no apdrošināšanas sabiedrības); padarīs nelegālu tādu auto lietošanu braukšanai, kuŗu logi aizsarmojuši, kā arī noteiks spēkratu rūpniekiem, kādus nodrošinājumus ierīkot jaunajos modeļos. Pēdējo gan varēs īstenot tikai pēc gada.

☆ Angliski runājošo zemes liekas pārņēmis streiku vilnis. Ceturtdien Toronto autobusu un ielu dzelzceļa pakalpojumus samazināja par 20%, ap 300 konduktoriem atsakoties turpināt brīvprātīgas virsstundas. Apvienotās transitūnijas prezidents Mc Dermots izteicās, ka viņu prasību neievērošana rezultēsies streikā. Arodbiedrība prasa 25% algu paaugstinājumu. Satiksmes līdzekļu vadītāji un motoristi saņem 2.48 dol. stundā, bet viņi pieprasa 62c stundā vairāk ar līgumu uz 2 gadiem. TTC piesolījusi 52c paaugstinājumu uz 30 mēnešiem. Bez šī darbinieki pieprasījuši arī pārmaiņas noteikumos par darba laika ilgumu, virsstundu maksu, valdības noteiktajām svētku dienām un atvaļinājumu. Streiku uzsākuši arī 25 neredzīgie, kuŗi darbojas Kanadas aklo nacionālajā institūtā, prasot algu paaugstinājumu par slotu un suku gatavošanu. Kanadas gaisa satiksmes darbinieku apvienības 1500 nodarbinātie nule atlikuši lēmumu streikot līdz darba ministrs R. Nikolsons iepazīsies ar viņu prasībām.

☆ Kapreolas pilsētiņas, Ont., dome brīdinājusi medniekus nešaut uz lāčiem, kuŗi, no ziemas miega piecēlušies, meklē sev barību pilsētas atkritumu novietojumā. Tā kā lāči galvenokārt ir lāču mātes ar saviem mazuļiem, pilsētas ierēdņi sašutuši par to, ka dzīvniekus izmanto mērķī šaušanai neatbildīgi individi un nolēmuši šos nožēlojamos nedarbniekus sodīt.

ĀZIJĀ DRAUD ZEMESTRĪCE

(Pārnesums no 6. lpp.)

Jūs esat cimdiem rokā strādājuši kopā ar ASV veselā serijā netīru nolīgumu Apvienotajās nācijās un citur. Ciešā koordinācijā ar ASV kontrrevolūcionāro „globālo stratēģiju" jūs tagad aktīvi mēģināt uzcelt ielenkuma loku ap sociālistisko Ķīnu... Jūs esat sevi savienojuši ar ASV imperiālismu un nodibinājuši (kopā ar to) „svēto aliansi" pret Ķīnu, pret komūnistisko kustību un pret marksismu-ļeņinismu.

... Tā kā jūs esat aizgājuši tik tālu, Ķīnas komūnistu partija kā nopietna marksisma-ļeņinisma partija nevar sūtīt savu delegāciju viesoties jūsu kongresā.

Izvilkumi no Krievijas raksta par Ķīnu

1965. gada aprīlī Ķīnas valdība oficiāli noraidīja kooperāciju ar Pad. savienību vairāku industriālu projektu izpildīšanā, kas bija paredzēti Ķīnas un Pad. savienības 1961. gada nolīgumā... 1965. gada jūlijā Ķīna izstājās no apvienotā atomkodolu pētīšanas institūta. Ķīnas valdība noraidīja arī Pad. savienībs priekšlikumu sadarboties ar citām sociālistiskām valstīm izplatījuma pētīšanā...

Antikrieviskais kurss ir kļuvis par neatņemamu daļu Ķīnas komūnistu partijas ideoloģiskajā darbā tiklab valsts iekšienē, kā ārzemēs.

Ķīniešu tautai uzspiež pārliecību, ka Pad. savienība ir viens no tās galvenajiem ienaidniekiem. Ķīnas iestādēs un uzņēmumos rīko mītiņus, kuŗos katram dalībniekam pienākums kaut kā kritizēt Pad. savienību. Antikrievisku sarīkojumu organizēšana kļuvusi jau par sistēmu. 1965. gada 6. martā tika pat organizēta naidīga demonstrācija padomju vēstniecības priekšā.

Ķīnas vadība pastiprināti kāpina subversīvu aktīvitāti pret padomju valsti un sociālo kārtību. Pekingas radio raida uzsaukumus un ziņas uz Pad. savienību nolūkā sanaidot dažādus iedzīvotāju slāņus savā starpā, sagraut Pad. savienības tautu draudzību un graut viņu uzticību partijai un tās aktīvistiem. Ir pat izdarīti tieši aicinājumi iesaistīties politiskās akcijās, kas vērstas pret Pad. savienības komūnistu partijas centrālkomiteju un valsti.

Ķīnas vadītāji sludina arvien neatlaidīgāk tezi, ka iespējamas un sagaidāmas militāras sadursmes starp sarkano Ķīnu un Pad. savienību. 1965. gada 29. septembrī Ķīnas ārlietu ministrs Čenjī atklātā preses konferencē izteicās, ka esot iespējams, ka Pad. savienības rīcība ziemeļos no Ķīnas saskaņota ar ASV agresīvajiem soļiem (dienvidos).

Ķīnas komūnistu partijas sekretārs milicijas konferencē 1965. gada 11. novembrī teica: „Mums jābūt sagatavotiem atsist ikkatrā laikā ASV, modernā revīzionisma un dažādu reakcionāru kombinēto uzbrukumu. Ja tie uzdrošināsies mums uzspiest kaŗu, mums jācīnās ar tiem līdz galam."

(Nobeigums sekos)

Kijs sola paplašināt juntu

Pēc budistu un militāro nemiernieku apspiešanas Danangā un sekmīgām operācijām Hjuē, Dienvidvietnamas ministru prezidents Kijs kļuvis piekāpīgāks, solot paplašināt militāro juntu, uzņemot tajā arī vairākus civilistus. Pašreiz Kija militārā junta vai, oficiālajā apzīmējumā, Dienvidvietnamas nacionālā vadības komiteja sastāv no 10 ģenerāļiem. Juntu paplašinātu par apmēram vienu trešo daļu, uzņemot 3 vai 4 civilistus — pietiekamu skaitu, lai parādītu valdības opozicionāriem savu labo gribu, bet par niecīgu, lai tiem juntā piekristu izšķirīga nozīme.

Acumirklī organizētā pretestība pret Kija valdību sāk mazināties. Dumpīgās Dienvidvietnamas 1. divīzijas komandieris telegrammā no savas galvenās mītnes Hjuē apsolījis lojālitāti valdībai. Pilsētā vairs atlikuši tikai atsevišķi budistu nocietinājumi, bet pāris tūkstošu jau minētās 1. divīzijas karavīru ierakušies pilsētas ārpusē un vēl vienmēr liedzas paklausīt pavēlēm.

Visvairāk par pretestības mazināšanos ministru prezidents Kijs tomēr var pateikties savstarpējām nesaskaņām budistu vadības aprindās. Šīs nesaskaņas vairāk nekā viss pārējais salauza organizētās pretestības turpināšanos.

Vietējā rakstura neapmierinātība ar Kija valdību atsevišķās vietās gan vēl manāma. Saigonā pretvaldības demonstrācijas izsauca pilsētas vecākā rīkojums, aizliedzot masveidīgu budistu „miera gājienu". Par sīkām sadursmēm ziņo arī no trim citām pilsētām. Visos gadījumos demonstranti gan vārdiem, gan darbiem uzbruka ASV Vietnamas politikai. Saigonā, piemēram, demonstranti pārmeta Vašingtonai ieroču izsniegšanu Kijam Dienvidvietnamas civiliedzīvotāju apkarošanai.

ASV ārlietu ministrs Raskā ir pārliecināts, ka pēc Dienvidvietnamas vispārējām vēlēšanām, kurās uzvarētāji ļoti viegli varētu kļūt tagadējās militārās juntas politikas pretinieki, amerikāņu militāro spēku palikšanai Dienvidvietnamā nebūtu šķēršļu. Zināmas pārliecības dienvidvietnamiešu nostāju šādu Raska pārliecību tomēr liek apšaubīt.

Šis nedēļas vidū Vietnamas kaŗa jautājumā balsi pacēla arī Apvienoto nāciju ģenerālsekretārs Utants. Uzrunājot ASV tekstilstrādniekus Atlantikā, Utants bija izraudzījis šo vietu un laiku Vietnamas politikas iztirzāšanai. Viņš uzsvēra, ka pienācis pēdējais laiks uzsākt miera sarunas un ka to noorganizēšana piekrīt visiem tiem, kas aktīvi piedalās Vietnamas kaŗā — vietkongiem, Dienvidvietnamai, Ziemeļvietnamai un ASV. Četri minētie visus Vietnamas kaŗa dalībniekus tomēr nepārstāv. Aizmirsta ir Dienvidkoreja, Austrālija un Jaunzēlande.

Apmēram 1500 klausītājiem A N ģenerālsekretārs paskaidroja, ka pašreizējā Apvienoto nāciju struktūra neparedz starptautiskas organizācijas iejaukšanos, pat ne miera sarunu noorganizēšanas lietā. Toties vairums AN dalībnieku esot vienās domās ar viņu, ka militārā ceļā Vietnamas konfliktu neizdosies atrisināt, ka nepieciešamas sarunas, pirms kaŗš kļūst asāks un plašāks, kā šādu sarunu panākšana jāveic tām valstīm, kas Vietnamas kaŗā aktīvi iejaukušās. Utants deva arī padomu, kā tās panākams; vispirms pamazām jāsamazina kaŗa darbība, kad tas panākts, jāsēžas pie sarunu galda. Klausītāji neizrādīja nekādu sajūsmu par Utanta piezīmi, kas neapšaubāmi bija vērsta pret ASV, ka šodien pat pietiktu ar to, ka atsevišķi valsts pasaulē savā iniciatīvā vien vairs nevar spēlēt starptautisko politisko lomu, visiem notikumiem uzliekot savu zīmogu.

☆

Šīs nedēļas vidū Stokholmas presē publicēta kāda astoņu zviedru žurnālistu intervija ar sarkanās Ķīnas ārlietu ministru Čenji. Zviedru žurnālisti Ķīnā pavadījuši veselu mēnesi. Čenji uzsvēris, ka kaŗš ar ASV ir neizbēgams un esot ļoti iespējams, ka šādā gadījumā Pad. savienība nostājas ASV pusē. „Krieviem nevar uzticēties," esot sacījis Čenji. „Mēs sagaidām, ka mums būs jācīnās vieniem, jo uz Pad. savienības palīdzību nevaram paļauties." Čenji sniegtā intervija ir ārkārtīgi interesanta tai ziņā, ka tā skar ne tikai pašreizējo politikas gaitu, bet apskata stāvokli pagātnē līdz pat Chruščova varas dienu sākumam. Čenji intervijā pārmetis Pad. savienībai, ka tā sadarbībā ar ASV cenšas sagrābt pasaules varu savās rokās. („Sākot ar Chruščovu, Pad. savienības valdība mūs piekrāpusi neskaitāmas reizes", sūdzējies Čenji. Atomieroču mēģinājumu aizliegšanas līgums nebija nekas cits kā nodevība, Pad. savienībai neinformējot nedz sarkano Ķīnu, nedz kādu citu sociālistu zemi. Pilnīgi patstāvīgi Maskava rīkojusies, uzsākot raķešu pārvešanu uz Kubu. Tas bija visai pārdrošs pasākums, kuŗam būtu varējušas būt ļoti nepatīkamas sekas. 1960. gadā Pad. savienība izvākusi savus techniskos lietpratējus no Ķīnas, lai mēģinātu nožņaugt tās saimniecību. Krievu propaganda vairāk vērsta pret sarkano Ķīnu nekā ASV. Čenji izteicis pārliecību, ka tad, kad ASV uzbruks Ķīnai, ķīnieši, cīnīdamies vieni paši, amerikāņus tomēr sakaus.

Kastro atbrīvojas no opozicijas

Gaisa tilts, kas sāka darboties pag. gada decembrī Kubas bēgļu pārvešanai uz ASV, izbeidza darbību aizvadītās nedēļas nogalē. Bet Havana paskaidro, ka tas darbību atsāks jau tuvākajā nākotnē. Kopš decembra Kubu atstājuši 22.000 bēgļu, kas varēja pierādīt tuvas ģimenes attieksmes ar ASV iemītniekiem. Tagad Kastro gatavs atbrīvoties arī no tiem kubiešiem, kuŗiem nav nekādu radinieku ASV, un informējis Vašingtonu, ka šādu personu aiztransportēšanu var uzsākt kaut tūlīt.

Kristietis sekulārā pasaulē

(Pārnesums no 1. lpp.)

liju, liecināja par Jēzu Kristu, bija gatavi ciest pārestības un varasdarbus, bija gatavi savu ticību dzīvot un par to mirt, ja vajadzīgs. Tādus cilvēkus nebiedēja ne cietumi, ne plēsīgi zvēri,— ar paceltu galvu un drošu sirdi viņi spiedās iekšā sekulārajā pasaulē, lai to pārveidotu. Pirmkristieši ar savu dzīvi simbolizēja Kristu pagāniskajā Romas imperijā.

Šodien sekulārā pasaule iespiedusies kristīgajā draudzē, un draudze kļuvusi pasaulei līdzīga. Šodien kristietis tiktāl sekulārizējies, ka starp kristieti un nekristieti nav nekādas atšķirības. Mednieku un makšķernieku izbraukumi ir pievilcīgāki nekā dievkalpojumi baznīcās. Saldenā pudele spirdzinošāka nekā Dieva vārdi. Baušļu turēšana vai neturēšana atkarājas no situācijas.

Vasarsvētki patiesībā nav kalendāra svētki. Tie ir garīga piedzīvojuma svētki. Tādēļ jauni Vasarsvētki ir iespējami, jo mūsu garīgie piedzīvojumi šodien var būt līdzīgi pirmkristiešu garīgajiem piedzīvojumiem. Kad kristietis ar savām rokām sāk darīt Kristus darbus, ar savām kājām staigāt Kristus ceļus, ar savu muti runāt Kristus vārdus, ar savām smadzenēm domāt Kristus domas, tad tā ir pazīme, ka pār viņu nākuši garīgi Vasarsvētki. Kur tādi kristieši parādās, tur arī šodien „pasaule sāk kustēties".

Jēkabs Dešazers (Jacob De Chaser) bija viens no Dūlitla (Doolittle) lidotājiem, kas otra pasaules kaŗa laikā nometa pirmās bumbas uz Tokio pilsētu Japānā. Viņa lidmašīnu japāņiem izdevās sašaut, bet Dešazers ar izplētni dzīvs nonāca japāņu rokās, kas viņu badināja un mocīja kaŗa gūstekņu nometnē. Kādu dienu japāņu sardzes kaŗavīrs iedeva viņam Bībeli. Viņš sāka to lasīt, lasīja arvien vairāk un juta, ka viņā iestājas kaut kāda pārvērtība, un viņš tā teicis pats sev: „Ja es kādreiz izkļūšu no šīs elles, tad gribu nākt atpakaļ un saviem mocītājiem sludināt Dieva mīlestību, un to es gribu darīt vēl atlikušo dzīves laiku." Un Dešazers šodien ir Japānā, kur sludina Jēzu Kristu un dibina kristīgās draudzes.

Vasarsvētki nozīmē pārmaiņu vispirms pašā cilvēkā, tad pārmaiņu šī cilvēka pasaulē, kuŗā viņš dzīvo. Nav Vasarsvētku bez pārvērtībām.

IZĪRĒJAMA VASARAS MĀJIŅA
ar dārziņu pie 400. ceļa, apm. 25 jūdzes no Toronto.
Miers, prieks, mežs, saule un gaiss!
Rakstīt P. Ziediņam,
91 Wembley Dr., Tor. 8, Ont.
Tel. 463—3920

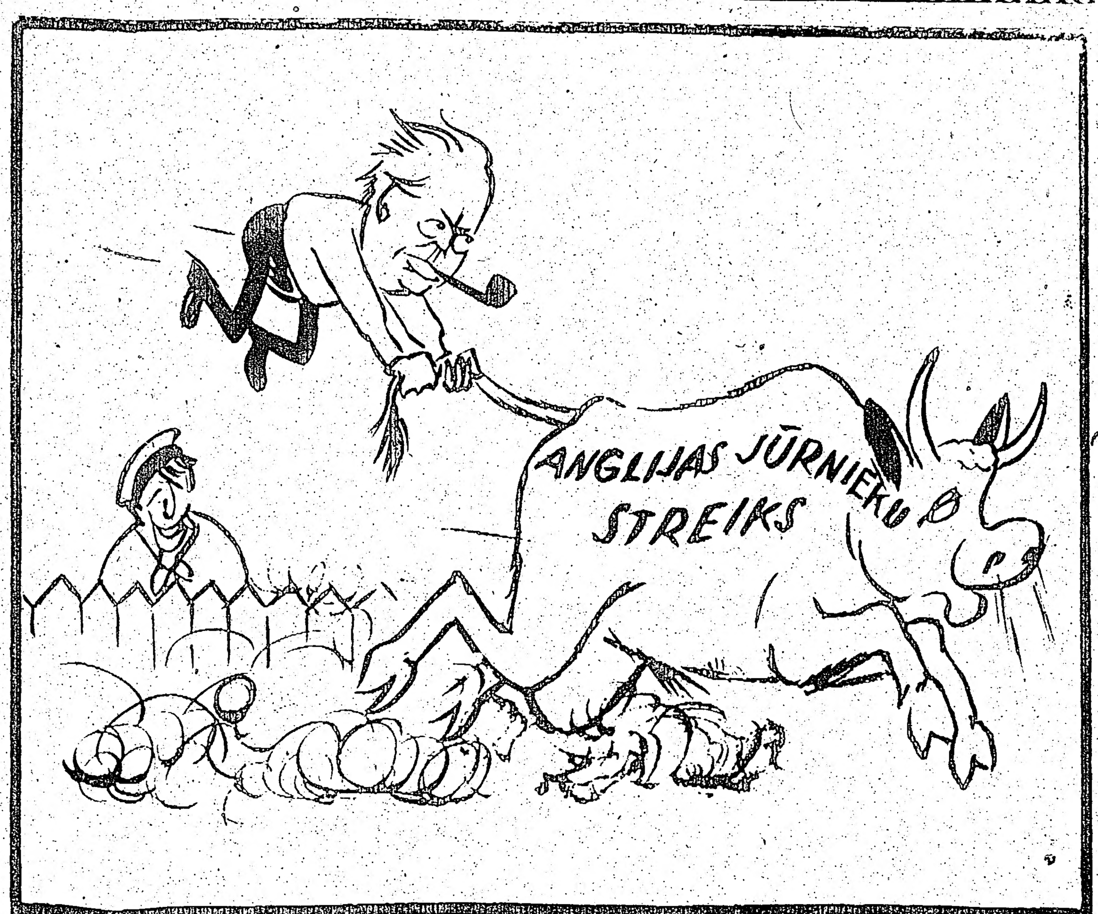

Anglijas jūrnieku streiks spiedis Vilsona valdību izziņot izņēmuma stāvokli.
Jūras vilks: „Harold, tu taču esi ieķēries nepareizā galā! Bullēnu jau aiz astes nenoturēsi..."
Ed. Keiša karikatūra

Jūs esat vienmēr gaidīti pie
Robertson
CHEV — OLDS
1515 DANFORTH
Mūsu klientu un draugu rīcībā ir mūsu latviešu pārstāvis
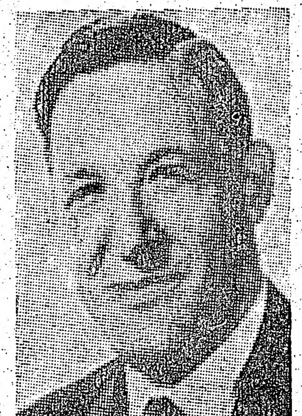
Hans Plaude
HO 6 - 1131
Nevilcinieties piezvanīt Plaudes kungam gadījumā, ja jums rodas problēmas jauna vai lietota automobiļa pirkšanā vai tā financēšanā.
AĢENTŪRA, KAS GADĀ PĀRDOD VAIRĀK KĀ 8000 SATIKSMES LĪDZEKĻU
Robertson
Chevrolet
Oldsmobile
25 gadus vienā vietā
1515
Danforth
HO 6—1131
1966. GADA MODEĻI PĀRDOŠANĀ
Noteikti iegriežaties pie HANSA PLAUDES
Chevrolet un Oldsmobile modeļi.